

Številka: 007-212/2015
Ljubljana, 7. 12. 2015
EVA 2014-2030-0003
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE GENERALNI SEKRETARIAT gp.gs@gov.si
ZADEVA: Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prekrških (ZP-1J), redni zakonodajni postopek – predlog za obravnavo
1. Predlog sklepov vlade:
<p>Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 - ZUKN in 8/12, 21/13 in 47/13 – ZDU – 1G in 65/14) je Vlada Republike Slovenije na svoji ... seji dne ... sprejela sklep:</p> <p>»Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prekrških (ZP-1J) in ga predloži Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo po rednem postopku.«</p> <p style="text-align: center;"><i>mag. Darko KRAŠOVEC</i> <i>generalni sekretar</i></p> <p>Sklep prejmejo:</p> <ul style="list-style-type: none">- Državni zbor Republike Slovenije,- Ministrstvo za pravosodje,- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo.
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:
/
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:
<ul style="list-style-type: none">- mag. Goran KLEMENČIČ, minister za pravosodje- Tina BRECELJ, državna sekretarka v Ministrstvu za pravosodje- Darko STARE, državni sekretar v Ministrstvu za pravosodje- dr. Ciril KERŠMANC, v. d. generalnega direktorja Direktorata za zakonodajo s področja pravosodja

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:		
/		
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:		
<ul style="list-style-type: none"> - mag. Goran KLEMENČIČ, minister za pravosodje - Tina BRECELJ, državna sekretarka v Ministrstvu za pravosodje - Darko STARE, državni sekretar v Ministrstvu za pravosodje - dr. Ciril KERŠMANC, v. d. generalnega direktorja Direktorata za zakonodajo s področja pravosodja 		
5. Kratek povzetek gradiva:		
<p>S predlogom Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prekrških (ZP-1J) se ZP-1 primarno usklajuje z odločbama Ustavnega sodišča Republike Slovenije o odpravi instituta uklonilnega zapora ter o ugotovitvi delne neustavnosti prvega odstavka 193. člena ZP-1.</p> <p>Nadalje se s predlogom ZP-1J na novo urejajo ali bistveno spreminjajo določeni instituti, ki bodo vplivali na sistemsko izvajanje prekrškovne zakonodaje. Rešitve, zaradi katerih ima predlog ZP-1J v določenem delu sistemsko naravo, so zlasti naslednje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - določitev sistemske podlage za uvedbo administrativnega sankcioniranja pravnih oseb na taksativno določenih področjih, ki jim je skupna stroga regulativna ureditev, - določitev (ozko zasnovanih) izjemnih primerov, ko se domet domače prekrškovne pristojnosti širi izven teritorija Republike Slovenije, - uvedba nadomestnega zapora kot skrajnega načina izvršitve neplačanih in neizterljivih glob (v znesku vsaj 1.000 EUR), - uvedba instituta napovedi zahteve za sodno varstvo zoper odločbe prekrškovnih organov, izdane v hitrem postopku o prekršku, - sprememba faze, v kateri se lahko predlaga obročno plačilo globe in stroškov postopka, - celovita prenova instituta nadomestitve plačila globe z delom v splošno korist, - sistemska prenova instituta zastaranja pregona za prekršek, - prenova instituta odložitve izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja, in določitev pravne podlage za vzpostavitev enotne informacijske infrastrukture za upravljanje z evidencami prekrškovnih organov pri Ministrstvu za pravosodje. 		
6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE

f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR: /		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov občinskih proračunov	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javnofinančna sredstva	/	/	/	/
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev bodo dodatno zagotovljene s spremembo državnega proračuna za leto 2015:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
MNZ – Policija 1714	/	/	/	/
Vrhovno državno tožilstvo RS	/	/	/	/
Vrhovno sodišče RS	/	/	/	/
SKUPAJ				/
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
/	/	/	/	/
/	/	/	/	/
SKUPAJ			/	/
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				

Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
/	/	/
/	/	/
/	/	/
SKUPAJ	/	/

OBRAZLOŽITEV:

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

- **odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov:**

/

II. Finančne posledice za državni proračun

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev niso zagotovljene:

/

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

/

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

/

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

Zaradi prilagoditve obstoječe informacijske infrastrukture, s katero Ministrstvo za pravosodje razpolaga zaradi naloge, ki jo določa 204. člen ZP-1 (upravljanje z evidenco pravnomočnih odločb sodišč), je predviden strošek nadgradnje te infrastrukture v skladu s predlaganimi spremembami 203. in 204.a člena ZP-1 (glej 35. in 37. člen predloga zakona) ocenjen na cca. 5.000 evrov.

8. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

DA

V strokovno usklajevanje so bili vključeni: Vrhovno sodišče Republike Slovenije, Vrhovno državno tožilstvo Republike Slovenije, Varuh človekovih pravic Republike Slovenije, Informacijski pooblaščenec, Državno pravobranilstvo Republike Slovenije, Odvetniška zbornica Slovenije, Finančna uprava Republike Slovenije, Policija, Pravna fakulteta v Ljubljani, Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti v Ljubljani, Pravna fakulteta v Mariboru, Evropska pravna fakulteta, Javna agencija Republike Slovenije za varnost prometa, Skupnost občin Slovenije, Združenje občin Slovenije in Združenje mestnih občin Slovenije.

V zvezi z regulatornimi prekrški so bili v strokovno usklajevanje vključeni: Banka Slovenije, Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence, Agencija za trg vrednostnih papirjev in Agencija za zavarovalni nadzor.

I. Strokovno usklajevanje:

Po končanem prvem krogu strokovnega usklajevanja, ki je trajalo do 29. 6. 2015, je bilo besedilo predloga zakona praktično v celoti prenovljeno, pri čemer so se na novo oblikovale sistemske rešitve (npr. postopek v primeru regulatornih prekrškov in postopek v primeru neplačila pravnomočno izrečene globe v roku, ki po novem vključuje tudi možnost nadomestnega zapora). Smiselno enako velja za strokovno in medresorsko usklajevanje, v katerega je bil predlog zakona poslan 27.8.2015 in je trajalo do 16.9.2015 - po tem krogu usklajevanja so se med drugim opustile predvidene rešitve glede regulatornih prekrškov in dela v splošno korist ter tretjinskega plačila globe ter na teh in drugih področjih, ki so jih izpostavili odzivi iz usklajevanja, pripravile nove. Po končanem novem krogu strokovnega in medresorskega usklajevanja bodo glede stališč organov podane ustrezne informacije.

II. Medresorsko usklajevanje:

V sklopu medresorskega usklajevanja smo prejeli odzive naslednjih ministrstev: Ministrstva za notranje zadeve, Ministrstva za zdravje, Ministrstva za javno upravo, Ministrstva za infrastrukturo, Ministrstva za obrambo, Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo in Ministrstva za finance. Po končanem ponovnem krogu medresorskega usklajevanja bodo glede stališč organov podane ustrezne informacije.

9. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA
--	-----------

10. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	DA
---	-----------

mag. Goran KLEMENČIČ
minister

Priloga:

- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prekrških (predlog ZP-1J).

ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O PREKRŠKIH
– redni zakonodajni postopek
(predlog ZP-1J); EVA 2014-2030-0003

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

1.1. Ocena stanja:

Zakon o prekrških (v nadaljevanju: ZP-1), s katerim je bila izvedena reforma prekrškovne zakonodaje, je bil sprejet leta 2003, uporabljati pa se je začel 1. januarja 2005. V desetih letih od začetka uporabe je bil ZP-1 noveliran devetkrat, nazadnje z novelo ZP-1I v letu 2013, ki se je začela uporabljati 1. januarja 2014. Kljub številnim spremembam in dopolnitvam ZP-1 področje prekrškovnega prava še vedno ni povsem stabilno, k čemur je sicer treba na področju kaznovalnega prava stremeti, tako z vidika načela zakonitosti, kot z vidika pravic storilcev prekrškov. Čeprav se instituti prekrškovnega prava vse bolj razvijajo preko sodne prakse in tudi prakse prekrškovnih organov, so odprta nekatera sistemska vprašanja in dileme, ki se v določenem delu naslavlajo tudi s predlagano novelo. Ta je v osnovi sicer nastala zaradi implementacije dveh odločb Ustavnega sodišča Republike Slovenije.

1.2. Razlogi za sprejem predloga zakona

1. S predlogom zakona se primarno izvršujeta dve odločbi Ustavnega sodišča Republike Slovenije, in sicer:

- a) odločba št. U-I-94/13 z dne 2. 10. 2014 (objava: Uradni list RS, št. 74/14), s katero je bilo ugotovljeno, da je prvi stavek prvega odstavka 193. člena ZP-1, kolikor izključuje pravico do povračila plačane globe tudi v primeru, ko je prišlo do ustavitve postopka o prekršku zaradi zastaranja, v neskladju z Ustavo. Ustavno sodišče Republike Slovenije je v predmetni odločbi Državnemu zboru naložilo, da mora ugotovljeno neustavnost odpraviti v roku enega leta po objavi te odločbe v Uradnem listu Republike Slovenije (rok za implementacijo poteče torej 2. 10. 2015);
- b) odločba št. U-I-12/12 z dne 11. 12. 2014 (objava: Uradni list RS, št. 92/14), s katero je bil razveljavljen institut uklonilnega zapora, torej prvi, drugi, tretji in četrti odstavek 19. člena, sedmi odstavek 19. člena, kolikor se nanaša na izvršitev uklonilnega zapora, ter 202.b člen ZP-1.

Kljub temu, da Ustavno sodišče RS institutu uklonilnega zapora kot takemu ni popolnoma zaprlo vrat v slovenskem pravnem redu, se je predlagatelj odločil za opustitev tega instituta in za celovito reformo sistema ravnanja pristojnih organov v primeru, ko storilec v določenem roku ne plača pravnomočno izrečene globe in stroškov postopka.

Za primer, ko storilec v določenem roku ne plača pravnomočno izrečene globe in stroškov postopka, pa je predlagana celovita reforma sistema prenosa zadeve v prisilno izterjave.

Namesto uklonilnega zapora kot prisilnega mehanizma za plačilo globe je predlagano, da se globa in stroški postopka, ki ne bodo plačani v roku, neposredno odstopijo Finančni upravi RS v prisilno izterjavo. Globa in stroški postopka bodo skladno s predlogom torej takoj po poteku roka za plačilo postali izvršljivi in se odstopili v postopek prisilne izterjave, kjer bo imel storilec možnost predlagati plačilo globe na obroke. Če za obročno odplačilo ne bo zaprosil oziroma obrokov ne bo poravnal, bodo globa in stroški postopka izterjani po pravilih o upravni izvršbi. Če izterjava ne bo uspešna, pa bo v določenih primerih možen poseben sodni postopek za nadomestitev neplačane in neizterljive globe z nadomestnim zaporom, pri čemer se bo lahko storilec odvzemu prostosti izognil, če bo v tem postopku predlagal nadomestitev plačila globe z delom v splošno korist in k opravi tega dela tudi resno pristopil. Delo v splošno korist bo storilcu sicer lahko odobreno že v fazi pred potekom roka za plačilo globe in stroškov postopka, če bo zanj zaprosil in če bo izpolnjeval pogoje, določene z zakonom.

Navedeni ukrepi bodo po oceni predlagatelja spodbudili storilce prekrškov k čim prejšnjemu plačilu izrečene globe in stroškov postopka, s čemer je povezana predvsem razbremenitev prekrškovnih organov in sodišč.

2. Nekateri regulatorni organi opozarjajo, da je hitri prekrškovni postopek za določno vrsto prekrškov, ki so povezani z urejevalnimi, preiskovalnimi ali podobnimi postopki, neustrezen (za te prekrške se uporablja tudi izraz »regulatorni prekrški«). S tega razloga predlog zakona vsebuje rešitev, ki bo omogočila, da se na taksativno določenih področjih pravnim osebam izreče administrativna sankcija po pravilih upravnega prava in ne po določbah ZP-1, ki bodo v tem primeru izključene.

3. S predlogom zakona se pravni red Republike Slovenije usklajuje s pravnim redom Evropske unije, in sicer zaradi razveljavitve Direktive 2011/82/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o lažji čezmejni izmenjavi informacij o prometnih prekrških, povezanih z varnostjo v cestnem prometu.

2. CILJI, NAČELA IN POGlavITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilji predloga zakona so naslednji:

– uskladitev ZP-1 z odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije št. U-I-12/12 z dne 11. 12. 2014 z ustreznim prečiščenjem ZP-1 zaradi ukinitve instituta uklonilnega zapora oziroma črtanjem določb, ki so urejale ta institut;

– določitev pravice do povrnitve neupravičeno plačane globe osebam, ki jim je bila v postopku o prekršku pravnomočna odločba oziroma sodba ali sklep o prekršku spremenjena, odpravljena ali razveljavljena in postopek zoper njo pravnomočno ustavljen tudi v primeru zastaranja, a jo hkrati tudi delno omejiti (pravočasna uskladitev ZP-1 z odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije št. U-I-94/13 z dne 2. 10. 2014);

- določitev pravne podlage za vpeljavo administrativnega sankcioniranja pravnih oseb za administrativne kršitve, ki predstavljajo posebno (tretjo) vrsto prepovedanih ravnanj;
- izenačitev uredbe za izvajanje Uredb EU z zakonom, ko gre za uporabo možnosti in institutov, povezanih s predpisovanjem prekrškov oz. sankcij zanje, ki so po ZP-1 sicer rezervirani le za urejanje z zakonom;
- razširitev teritorialne veljave ZP-1 in nekaterih materialnih predpisov na pripadnike Slovenske vojske na misijah v tujini;
- sprememba oziroma nova sistemska umestitev instituta obročnega plačila globe in stroškov postopka, ki se pomika v fazo prisilne izterjave, s čimer se bodo delno razbremenila sodišča in prekrškovni organi;
- določitev pravne podlage za nadomestno izvršitev neplačane globe z uvedbo instituta nadomestnega zapora za primere, ko globe ni mogoče izterjati po pravilih upravne izvršbe;
- omogočiti večjo sorazmernost pri izrekanju globe za prekrške v steku, če kršitelj izvršuje istovrstne prekrške;
- uskladitev nekaterih določb, ki urejajo obravnavanje mladoletnih storilcev prekrškov, s kazensko zakonodajo;
- sistemska uskladitev rokov za zastaranje prekrška;
- formalna uskladitev ZP-1 z Direktivo (EU) 2015/413 Evropskega parlamenta in Sveta o lažji čezmejni izmenjavi informacij o prometnih prekrških, povezanih z varnostjo v cestnem prometu (UL L št. 68 z dne 13. 3. 2015, str. 9; v nadaljnjem besedilu: Direktiva (EU) 2015/413);
- razbremenitev prekrškovnih organov pri izdajanju pisne odločbe (56. člen ZP-1) z uvedbo instituta napovedi zahteve za sodno varstvo v primeru, ko je izdana pisna odločba o prekršku;
- določitev pravne podlage za poseg v tajnost pisem in drugih občil v primeru preiskovanja najtežjih prekrškov;
- zagotovitev enotne sodne prakse v zvezi z vračilom začasno odvzetega vozniškega dovoljenja in v zvezi z odložitvijo izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja;
- prenova instituta nadomestitve plačila globe z delom v splošno korist in poenostavitev postopka določitve dela v splošno korist;
- odprava potencialnih tveganj v zvezi z (dokončnim) odločanjem o neizvršitvi sklepa o prenehanju veljavnosti vozniškega dovoljenja (peti odstavek 202.e člena ZP-1);
- določitev pravne podlage za vzpostavitev enotne informacijske infrastrukture za upravljanje z evidencami prekrškovnih organov pri Ministrstvu za pravosodje.

2.2 Načela

Predlagane zakonske spremembe ostajajo znotraj veljavne zasnove z ZP-1 reformiranega slovenskega prekrškovnega prava. Pri tem upoštevajo vsa uveljavljena zakonska načela, glede na področje urejanja pa zlasti naslednja ustavna in kazenskopravna načela:

- načelo sorazmernosti (2. člen v zvezi s tretjim odstavkom 15. člena Ustave RS) z vidika izrekanja globe v primeru steka istovrstnih prekrškov in glede nadomestnega zapora kot skrajne možnosti za izvršitev večjega zneska neplačanih in neizterljivih glob;
- načelo zakonitosti v kazenskem (kaznovalnem) pravu (28. člen Ustave RS);
- načelo pravične denarne odškodnine (30. člen Ustave RS);
- načelo posebnega varstva otrok (56. člen Ustave RS).

2.3 Poglavitne rešitve

Ob upoštevanju zgoraj navedenih ciljev predlog zakona vsebuje naslednje bistvene rešitve:

- izključitev določb ZP-1 za primere, če poseben zakon uvede administrativno sankcioniranje pravnih oseb, pri čemer je takšna ureditev možna le v predpisih, ki jih izvajajo Banka Slovenije, Agencija za varstvo konkurence, Agencija za zavarovalni nadzor, Agencija za trg vrednostnih papirjev in Urad za preprečevanje pranja denarja,
- izenačitev zakona in uredbe za izvajanje uredbe EU z vidika hierarhije pravnih aktov, ko gre za uporabo možnosti in institutov, povezanih s predpisovanjem prekrškov oz. sankcij zanje, ki so po ZP-1 sicer rezervirani le za urejanje z zakonom;
- razširitev teritorialne veljavnosti ZP-1 in materialnih predpisov, ki urejajo javni red in mir, orožje ter proizvodnjo in promet s prepovedanimi drogami na pripadnike Slovenske vojske na misijah v tujini;
- sprememba oziroma nova sistemska umestitev instituta obročnega plačila globe in stroškov postopka, ki se pomika v fazo prisilne izterjave;
- uvedba premoženjskega kriterija za nadomestitev plačila globe in stroškov postopka v višini najmanj 300 evrov z delom v splošno korist;
- uvedba instituta nadomestnega zapora;
- usklajitev ZP-1 z odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije št. U-I-12/12 z dne 11. 12. 2014 z ustreznim prečiščenjem ZP-1 zaradi ukinitve instituta uklonilnega zapora oziroma črtanjem določb, ki so urejale ta institut;
- določitev izjeme pri izrekanju globe v steku;

- uskladitev materialnih določb v zvezi z mladoletnimi storilci prekrškov s kazensko zakonodajo;
- sistemska določitev rokov za zastaranje pregrona prekrška;
- formalna uskladitev ZP-1 z Direktivo (EU) 2015/413 Evropskega parlamenta in Sveta o lažji čezmejni izmenjavi informacij o prometnih prekrških, povezanih z varnostjo v cestnem prometu (UL L št. 68 z dne 13. 3. 2015, str. 9; v nadaljnjem besedilu: Direktiva (EU) 2015/413);
- jasno se določa, da hitri prekrškovni postopek ni dovoljen, če obdolžilni predlog za prekršek skladno z drugim odstavkom 103. člena tega zakona vložil organ, ki po zakonu nadzoruje delo prekrškovnega organa;
- uvaja se institut napovedi pritožbe v primerih, ko prekrškovni organ izda pisno odločbo (56. člen ZP-1);
- omogoča se poseg v tajnost pisem in drugih občil v primerih, ko gre za pregon hujših prekrškov;
- omogoča se polog varščine z negotovinskim plačilnim sredstvom;
- zaostčujejo se pogoji za vrnitev začasno odvzetega vozniškega dovoljenja in odložitve izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja;
- določita se pravna podlaga za poseg v pravnomočno odločitev, s katero je bilo med drugim odločeno glede stroškov prekrškovnega postopka;
- določa se pravica do povrnitve neupravičeno plačane globe osebam, ki jim je bila v postopku o prekršku pravnomočna odločba oziroma sodba ali sklep o prekršku spremenjena, odpravljena ali razveljavljena in postopek zoper njo pravnomočno ustavljen tudi v primeru zastaranja, ki pa se jo hkrati tudi delno omejuje (pravočasna uskladitev ZP-1 z odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije št. U-I-94/13 z dne 2. 10. 2014);
- odpravljajo se potencialna tveganja v zvezi z (dokončnim) odločanjem o neizvršitvi sklepa o prenehanju veljavnosti vozniškega dovoljenja (peti odstavek 202.e člena ZP-1);
- določa se pravna podlaga za vzpostavitev enotne informacijske infrastrukture za upravljanje z evidencami prekrškovnih organov pri Ministrstvu za pravosodje;
- iz besedila ZP-1 se črta obsoletna določba, ki navaja uporabo Pravilnika o notranjem poslovanju organov za postopek o prekrških (Uradni list SRS, št. 18/86, 22/86 – popr. in 16/88 ter Uradni list RS, št. 48/90, 35/98, 17/00, 7/01 in 105/01) v zvezi s hrambo in izločanjem dokumentarnega gradiva;
- ZP-1 se usklajuje z določbami Zakona o sodiščih, ki urejajo prenos pristojnosti.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog ZP-1J bo imel finančne posledice za Proračun Republike Slovenije in druga javno finančna sredstva zaradi:

- prilagoditve obrazcev z novimi pravnimi pouki oziroma opozorili (ti stroški bi nastali že zgolj z realizacijo odločbe Ustavnega sodišča RS št. U-I-12/12 z dne 11. 12. 2014, s katero je bil razveljavljen institut uklonilnega zapora);
- prilagoditve obstoječe informacijske infrastrukture, s katero Ministrstvo za pravosodje razpolaga zaradi naloge, ki jo določa 204. člen ZP-1 (upravljanje z evidenco pravnomočnih odločb sodišč) - predviden strošek nadgradnje te infrastrukture v skladu s predlaganimi spremembami 203. in 204.a člena ZP-1 (glej 35. in 37. člen predloga zakona) je ocenjen na cca. 5.000 evrov.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Vzpostavitev enotne informacijske infrastrukture za upravljanje z evidencami prekrškovnih organov pri Ministrstvu za pravosodje je povezana z določenimi stroški za državni proračun, ki pa bodo predvidoma nastali šele v kasnejših fazah realizacije tega projekta. V prvi fazi je predviden sprejem pravilnika, ki bo med drugim identificiral tehnične pogoje, in šele na podlagi tega pravilnika bo mogoče natančneje določiti obseg potrebnih sredstev, ki bodo priglašena v naslednje obdobje državnega proračuna.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

5.1 Skladnost s pravnim redom Evropske unije:

Da – s 15. členom predloga zakona se ZP-1 usklajuje z Direktivo (EU) 2015/413 Evropskega parlamenta in Sveta o lažji čezmejni izmenjavi informacij o prometnih prekrških, povezanih z varnostjo v cestnem prometu se vsebinsko nespremenjeno nadomešča Direktivo 2011/82/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o lažji čezmejni izmenjavi informacij o prometnih prekrških, povezanih z varnostjo v cestnem prometu, ki jo je leta 2014 razveljavilo Sodišče Evropske unije (sodba C-43/12, 6. 5. 2014) zaradi napačne pravne podlage za njeno sprejetje leta 2011.

5.2 Osnutek prikaza ureditve v državah članicah Evropske unije

5.2.1 Republika Hrvaška

Način izvršitve neplačane globe oziroma druge sankcije:

Zakon o prekrških Republike Hrvaške (Prekršajni zakon, NN 107/07, 39/13 in 157/13; v nadaljevanju: PZ) določa, da se za prekršek lahko izreče denarna kazen ali kazen zapora, pri čemer se kazen zapora lahko predpiše samo kot strožja kazen poleg denarne kazni – 31. člen PZ. Zapor se lahko predpiše v trajanju do 30 dni, za najtežje primere 60 dni, v primeru nasilja v družini pa do 90 dni. Kazen zapora lahko izreče le sodišče.

Možnost obročnega odplačevanja globe in dela v splošno korist:

34. člen PZ določa prisilno izterjavo neplačane denarne kazni in spremembo denarne kazni v zaporno kazen:

denarna kazen nad 2.000 HRK (cca. 285 evrov), ki v roku dveh let ni prisilno izterjana, se spremeni v delo v splošno korist; če storilec ne pristane na opravljanje dela v splošno korist ali ga ne izvrši po svoji krivdi v roku, ki je določen v odločbi, pa se denarna kazen spremeni v kazen zapora; izjemoma se v določenih primerih (če delo v splošno korist ne doseže namena) denarna kazen takoj spremeni v kazen zapora, enako pa velja za tujce. Za vsakih začetih 300 kun (cca. 42 evrov) se denarna kazen spremeni v dve uri dela ali en dan zapora, pri čemer delo v splošno korist ne sme trajati manj kot 6 ur in ne dlje od 240 ur, zapor pa ne sme biti krajši od 3 dni in ne daljši od 60 dni. Delo v splošno korist se opravlja brez nadomestila, predlog za nadomestitev denarne kazni v delo v splošno korist oziroma zaporno kazen, če o prekršku ni odločalo sodišče, na predlog prekrškovnega organa predlaga pritožbeno sodišče.

Zastaranje pregona:

Roke za zastaranje pregona določa 13. člen ZP:

- splošni zastaralni rok je štiri leta od storitve prekrška;
- zastaralni rok za prekrške o katerih se odloči s plačilnim nalogom je tri leta.

Teritorialna veljavnost:

Prekrškovna zakonodaja Republike Hrvaške se uporablja za vsakogar, ki stori prekršek na njenem ozemlju. Poseben zakon lahko predpiše, da se prekrškovna zakonodaja Republike Hrvaške uporablja tudi na morju v katerem ima Republika Hrvaška nekatere suverene pravice in jurisdikcijo. Predpisi lokalne samoupravne skupnosti s katerimi so predpisani prekrški veljalo le na ozemlju lokalne samoupravne skupnosti, ki jih je določila. – 12. člen PZ.

Stek prekrškov:

Stek prekrškov in nadaljevani prekršek določa 39. člen PZ. Prekrške v steku lahko obravnava le sodišče, pri tem pa mora upoštevati naslednja pravila:

1. če je za vsakega od prekrškov v steku predpisana zaporna kazen, se izreče enotna zaporna kazen, ki je enaka seštevku posameznih kazni zapora, vendar kazen zapora v tem primeru ne sme presegati 120 dni;
2. če je za vsakega od prekrškov določena globa, se izreče enotna globa, ki je enaka seštevku glob za posamezen prekršek, pri čemer izrečena globa ne sme presegati dvakratnika splošnega maksimuma razpona glob, ki ga določa PZ;
3. če je za določene prekrške v steku predpisana globa, za določene pa kazen zapora, se prekrškovna sankcija izreče po splošnih pravilih za vsako od sankcij za prekrške,
4. V primeru iz prejšnje točke, če je skupna globa nadomesti s kaznijo zapora, prej določena kazen zapora in nadomestna kazen zapora skupaj ne smeta preseči sto dvajset dni.

Pravila o izrekanju prekrškovne sankcije v steku se ne uporabljajo v primeru nadaljevanega prekrška (*produljeni prekršaj*), tega pa določa tretji odstavek 39. člena PZ: Nadaljevani prekršek je storjen v primeru, ko storilec izvrši več istih ali istovrstnih prekrškov, ki glede na način izvršitve, njihovo časovno povezanost in druge okoliščine predstavljajo enotno dejanje.

Pritožba v postopku s plačilnim nalogom:

Postopek s plačilnim nalogom (239. do 244. člen PZ) je v prekrškovnem pravu Republike Hrvaške izjema, saj se plačilni nalog lahko izda le v primeru:

- + ko je prekršek določen v predpisu samoupravne lokalne skupnosti
- + če je za prekršek z zakonom predpisana samo globa do 5.000 kun za posameznika, do 10.000 kun za samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnosti, do 15.000 kun za pravno osebo in do 5.000 kun za odgovorno osebo pravne osebe.

Zoper plačilni nalog je mogoča pritožba, ki se lahko vloži iz omejenih razlogov (zanikanje storitve prekrška in pritožba zoper izrečeno prekrškovno sankcijo ali stroške postopka), o pritožbi pa odloča pristojno sodišče.

Neizdaja dokumentov:

152.j člen PZ izrecno določa, da se storilcu, ki ne poravna izrečene globe (ne glede višino!), ne izda ali podaljša vozniškega dovoljenja ali prometnega dovoljenja, poseben zakon pa lahko določi, da neizdaja ali nepodaljšanje drugih dokumentov in dovoljenj, pri čemer je določena le omejitev glede izdajanja dokumentov in dovoljenj na področju osebnih stanj. Predmetna določba PZ se izvaja na način, da se pri ministrstvu, pristojnem za pravosodje, upravlja poseben elektronski register neplačanih kazni (152.k člen PZ).

5.2.2 Italijanska republika

Italijanski sistem upravnih sankcij je bil v Italijanski Republiki vzpostavljen z zakonom št. 689 z dne 24. novembra 1981, z naslovom "Spremembe kazenskega sistema,"¹ s katerim so bila

¹ "Modifiche al sistema penale" № 689.

lažja kazniva dejanja preoblikovana v prekrške. Prekrški so opredeljeni kot kršitev pravnega reda, za katere so predpisane upravne sankcije. Upravne sankcije določajo in izrekajo upravni organi in se praviloma odražajo v obveznosti plačila določene vsote denarja v okvirih, ki jih določa posamezni zakon.

Italijanska ureditev pozna t. i. poravnavo po skrajšanem postopku ("*conciliazione in via breve*"). Kršitelj ima pravico, da v 60 dneh od prejema obvestila oziroma zapisnika o prekršku, plača znesek, enak tretjini maksimalnega predvidenega zneska sankcije za storjeni prekršek ali dvakratni znesek minimalne predvidene kazni, če je minimum predviden (plača lahko tisto, kar je zanj ugodneje, to pa izbere sam), poleg tega pa še stroške postopka. S takim plačilom kazni kršitelj izpolni svojo obveznost, zato se nadaljnji postopek v zvezi s prekrškom ustavi. Tako plačilo je omogočeno v vseh prekrškovnih postopkih, saj italijansko prekrškovno pravo pozna le eno(tno) obliko postopka. V Italiji se večina postopkov, za katere je predpisana le denarna sankcija, konča na ta način.

5.2.3 Zvezna republika Nemčija

V Zvezni republiki Nemčiji je temelj za sistem prekrškov Zakon o prekrških (*Ordnungswidrigkeit Gesetz*,² v nadaljevanju: OwiG) iz leta 1968.

Način izvršitve neplačane globe oziroma druge sankcije:

Izvršitev prekrškovne odločbe določa 9. razdelek procesnega dela OwiG (89 do 104 člen). Globa se izvrši po pravilih Zakona o upravni izvršbi za »prekrškovne organe« oziroma če je o prekršku odločalo sodišče v skladu z Zakonom o kazenskem postopku ali Zakonom o sodišču za mladoletnike. Če je iz okoliščin primera razvidno, da se namerava storilec izogniti plačilu globe ali delnega zneska globe, se lahko ta izterja tudi pred pretekom dveh tednov po nastopu zapadlosti. Če pa se izkaže, da storilec glede na svoje premoženjsko stanje(gospodarske razmere) plačila v doglednem času ne bo zmožel, lahko izvršilni organ odredi odlog izvršbe.

96. člen OwiG pa določa uklonilni pripor:

Po preteku roka, določenega v prvem odstavku 95. člena OwiG, lahko sodišče na predlog izvršilnega organa ali, če je izvršba njegova dolžnost, po uradni dolžnosti odredi uklonilni pripor, če:

1. globa ali delni znesek globe ni plačan,
2. storilec ni izkazal svoje plačilne nesposobnosti (črka b 2. št. 2. odst. 66. člena),
3. je storilec poučen po 3. št. 2. odst. 66. člena in
4. niso znane okoliščine, zaradi katerih je nastala njegova plačilna nesposobnost.

² 19.2.1987 (BGBl. I S. 602) do 13.5.2015 (BGBl. I S. 706).

(2) Če se izkaže, da od storilca glede na njegove gospodarske razmere ni mogoče pričakovati, da bo znesek globe plačal takoj, sodišče odobri olajšavo plačila ali prepusti odločitev o tem izvršilnemu organu. Že izdana odreditev uklonilnega pripora se razveljavi.

(3) Trajanje uklonilnega pripora zaradi globe ne sme preseči šest tednov, zaradi več glob, določenih v eni odločbi o globi, pa ne tri mesece. Uklonilni pripor se, tudi ob upoštevanju zneska globe, ki jo je treba plačati, odmeri po dnevih in se naknadno ne more podaljšati, lahko pa se skrajša. Zaradi istega zneska se uklonilni pripor ne sme ponoviti.

Možnost obročnega odplačevanja globe in dela v splošno korist:

18. člen OwiG določa, da se storilcu, za katerega glede na njegove premoženjske razmere ni pričakovati, da bo takoj plačal globo, odobri plačilni rok ali dovoli, da plača globo v obrokih. Pri tem se lahko odredi, da ugodnost plačila globe v obrokih preneha, če storilec enega obroka ne plača pravočasno.

Dela v splošno korist OwiG ne določa.

Zastaranje pregona:

Zastaralne roke določa drugi odstavek 31. člena OwiG, če z zakonom niso določeni drugačni zastaralni roki:

- za prekrške pri katerih se lahko izreče globa višja od 15.000 eurov – tri leta;
- za prekrške pri katerih se lahko izreče globa od 2.500 do 15.000 eurov – dve leti;
- za prekrške pri katerih se lahko izreče globa od 1.000 od 2.500 eurov – eno leto leti,
- za prekrške pri katerih se lahko izreče globa nižja od 1.000 – šest mesecev.

Teritorialna veljavnost:

Če zakon ne določa drugače, se OwiG uporablja za prekrške storjene na ozemlju Zvezne Republike Nemčije ali, če je bil prekršek storjen na krovu ladje oziroma zrakoplova, ki pluje pod zastavo Zvezne Republike Nemčije (5. člen OwiG).

Stek prekrškov:

Splošno pravilo (20. člen OwiG) pri izrekanju globe v steku je, da se za vsak prekršek posebej izreče globa (realni stek). V primeru idealnega steka pa se izreče enotna globa, ki pa se odmeri glede na globo, ki je predpisana za najhujši prekršek v steku (19. člen OwiG). V okviru poglavja o steku prekrškov OwiG obravnava tudi razmerje med prekrškom in kaznivim dejanjem.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih ali poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Zaradi novega sistema izvršitve neplačanih glob in stroškov postopka bodo delno razbremenjeni prekrškovni organi in sodišča.

Pričakovati je manjše povečanje obsega dela pri Finančni upravi Republike Slovenije zaradi nove možnosti odobritve obročnega plačila v postopku prisilne izterjave globe in zaradi nove dolžnosti obveščanja sodišča v primeru, ko bodo izpolnjeni pogoji za nadomestni zapor.

Predvidoma v enem do dveh letih po uveljavitvi predloga zakona je pričakovati povečanje pripada sodišč zaradi odločanja o nadomestnem zaporu. Pričakovati je mogoče tudi zmerno povečano obremenitev centrov za socialno delo zaradi izvajanja odrejenega dela v splošno korist, s katerim se bo na predlog storilca prekrška lahko nadomestilo plačilo globe tako v fazi pred potekom roka za plačilo kot tudi v sklopu postopka odrejanja nadomestnega zapora zaradi neplačanih in neizterljivih glob.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

/

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Predlog ZP-1J ne bo imel tovrstnih posledic.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Predlog ZP-1J ne bo imel tovrstnih posledic.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

ZP-1J ne prinaša novih posledic na socialnem področju (institut nadomestitve plačila globe z opravo družbeno koristnega dela je v osnovi poznan in je bil možen tudi po dosedanji ureditvi, s predlaganim zakonom pa se določajo kriteriji za odobritev dela v splošno korist in poenostavlja postopek nadomestitve globe in stroškov postopka s tem delom, ter dodatno omogoča uporaba tega instituta tudi v fazi izvrševanja neplačane globe, konkretno v okviru postopka za odreditev nadomestnega zapora).

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Predlog ZP-1J ne bo imel tovrstnih posledic.

6.6 Presoja posledic za druga področja:

Predlog ZP-1J ne bo imel tovrstnih posledic.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

a) Predstavitev sprejetega zakona

Vlada Republike Slovenije oziroma pristojno Ministrstvo za pravosodje bo predstavilo zakon širši javnosti z objavo na spletu.

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa

Ministrstvo za pravosodje bo spremljalo izvajanje sprejetega zakona preko sodne prakse in statistike sodišč.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona:

/

7. Prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona:

V strokovno usklajevanje so bili vključeni: Vrhovno sodišče Republike Slovenije, Vrhovno državno tožilstvo Republike Slovenije, Varuh človekovih pravic Republike Slovenije, Informacijski pooblaščenec, Državno pravobranilstvo Republike Slovenije, Odvetniška zbornica Slovenije, Finančna uprava Republike Slovenije, Policija, Pravna fakulteta v Ljubljani, Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti v Ljubljani, Pravna fakulteta v Mariboru, Evropska pravna fakulteta, Javna agencija Republike Slovenije za varnost prometa, Skupnost občin Slovenije, Združenje občin Slovenije in Združenje mestnih občin Slovenije.

V zvezi z regulatornimi prekrški so bili v strokovno usklajevanje vključeni: Banka Slovenije, Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence, Agencija za trg vrednostnih papirjev in Agencija za zavarovalni nadzor.

I. Strokovno usklajevanje:

Po končanem prvem krogu strokovnega usklajevanja, ki je trajalo do 29. 6. 2015, je bilo besedilo predloga zakona praktično v celoti prenovljeno, pri čemer so se na novo oblikovale sistemske rešitve (npr. postopek v primeru regulatornih prekrškov in postopek v primeru neplačila pravnomočno izrečene globe v roku, ki po novem vključuje tudi možnost nadomestnega zapora). Smiselno enako velja za strokovno in medresorsko usklajevanje, v katerega je bil predlog zakona poslan 27.8.2015 in je trajalo do 16.9.2015 - po tem krogu usklajevanja so se med drugim opustile predvidene rešitve glede regulatornih prekrškov in dela v splošno korist ter tretjinskega plačila globe ter na teh in drugih področjih, ki so jih izpostavili odzivi iz usklajevanja, pripravile nove. Po končanem novem krogu strokovnega in medresorskega usklajevanja bodo glede stališč organov podane ustrezne informacije.

II. Medresorsko usklajevanje:

V sklopu medresorskega usklajevanja smo prejeli odzive naslednjih ministrstev: Ministrstva za notranje zadeve, Ministrstva za zdravje, Ministrstva za javno upravo, Ministrstva za infrastrukturo, Ministrstva za obrambo, Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo in Ministrstva za finance.

8. Navedba, kateri predstavniki predlagatelja bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles:

- mag. Goran KLEMENČIČ, minister za pravosodje
- Tina BRECELJ, državna sekretarka v Ministrstvu za pravosodje
- Darko STARE, državni sekretar v Ministrstvu za pravosodje
- dr. Ciril KERŠMANC, v. d. generalnega direktorja Direktorata za zakonodajo s področja pravosodja

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o prekrških (Uradni list RS, št. 29/11 – uradno prečiščeno besedilo, 21/13, 111/13, 74/14 – odločba US in 92/14 – odločba US) se v 1. členu doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) Določbe tega zakona se ne uporabljajo za administrativno sankcioniranje pravnih oseb skladno s predpisi, ki jih izvajajo organi, pristojni za varstvo konkurence, zavarovalni nadzor, trg vrednostnih papirjev, preprečevanje pranja denarja in Banka Slovenije.«

2. člen

V 3. členu se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Ne glede na določbe tega zakona, skladno s katerimi se posamezne vsebine tega zakona lahko uredijo le z zakonom, se šteje, da to pooblastilo velja tudi za uredbo Vlade Republike Slovenije, ki določa prekrške za kršitve določb pravnih aktov Evropske unije, ki se v Republiki Sloveniji uporabljajo neposredno.«

Dosedanji tretji odstavek postane četrti odstavek.

3. člen

V 5. členu se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Ta zakon in predpisi o prekrških s področja varstva javnega reda in miru, orožja ter proizvodnje in prometa s prepovedanimi drogami, ki veljajo na območju Republike Slovenije, veljajo tudi za pripadnika Slovenske vojske, ki stori prekršek na območju mednarodne operacije, misije, vojaške vaje ali druge podobne aktivnosti v tujini, če je to ravnanje prepovedano tudi po predpisih države, na območju katere je bilo izvršeno, vendar organi te države niso pristojni za izvedbo postopka ali postopek v tej državi ni bil uveden iz drugih razlogov.«

4. člen

Drugi odstavek 18. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Storilec lahko po poteku roka za plačilo globe pri organu, pristojnem za izterjavo, zaprosi za obročno plačilo neplačane globe. V tem primeru se s sklepom določita način odplačevanja in rok plačila. Ta rok ne sme biti daljši kot eno leto, najmanjši obrok pa sme znašati 20 eurov za fizične in odgovorne osebe in 200 eurov za pravne osebe, samostojne podjetnike posameznike in podjetnike, ki samostojno opravljajo dejavnost. Storilec mora biti o možnosti in načinu predlaganja obročnega plačila opozorjen v plačilnem nalogu, odločbi oziroma sodbi, s katero mu je izrečena globa.«

Četrty odstavky 18. členu se spremeni tako, da se glasi:

»(4) Določila o roku za plačilo globe, o obročnem plačilu in načinu izterjave se uporabljajo tudi za stroške postopka o prekršku in odvzem premoženjske koristi s plačilom denarnega zneska.«

5. člen

19. člen se črta.

6. člen

Za 19. členom se doda nov 19.a člen, ki se glasi:

»Delo v splošno korist 19.a člen

(1) Storilec, ki zaradi svojega premoženjskega stanja ali zmožnosti za plačilo po kriteriju iz drugega odstavka tega členu ne more plačati globe in stroškov postopka v višini najmanj 300 evrov, lahko najpozneje do poteka roka za plačilo predlaga, da se plačilo globe in stroškov postopka nadomesti z delom v splošno korist.

(2) Sodišče odobri nadomestitev plačila globe in stroškov postopka z delom v splošno korist predlagatelju, ki je ali ki bi bil upravičen do brezplačne pravne pomoči po materialnem kriteriju iz zakona, ki ureja brezplačno pravno pomoč. Izpolnjevanje tega pogoja ugotavlja strokovna služba brezplačne pravne pomoči pristojnega sodišča.

(3) Obseg dela v splošno korist določi sodišče tako, da za vsakih začetih 10 evrov globe in stroškov postopka določi eno uro dela, pri čemer lahko odrejeno delo traja najmanj 30 in največ 400 ur. Rok, v katerem mora biti delo opravljeno, ne sme biti daljši od štirih mesecev.

(4) Če na podlagi okoliščin konkretnega primera oceni, da za to obstajajo utemeljeni in upravičeni razlogi, lahko sodišče število ur dela v splošno korist, določeno na podlagi prejšnjega odstavka, zviša ali zniža za največ eno tretjino, vendar ne na manj kot 30 in več kot 400 ur.

(5) Če storilec obseg ur dela v splošno korist, ki mu je bil določen v sklepu iz četrtega odstavka 202.c členu tega zakona, opravi v celoti, se globa in stroški postopka ne izterjajo.«.

7. člen

20. člen se spremeni tako, da se glasi:

»Prisilna izterjava globe in stroškov postopka

20. člen

(1) Če globa in stroški postopka niso plačani v roku, ki je določen v odločbi ali sklepu, se izterjajo prisilno.

(2) Storilcu, ki ne plača globe in stroškov postopka in se zoper njega vodi prisilna izterjava, se v upravnem postopku do plačila globe in stroškov oziroma do ustavitve postopka prisilne izterjave ne izda potrdila iz uradne evidence in ne izda ali ne podaljša dovoljenja s tistega upravnega področja, na katerem je bil storjen prekršek, če se to področje nanaša na javni red, organizacijo javnih prireditev, javnih shodov ali drugih javnih zbiranj, cestni promet, registracijo motornih vozil in registracijo gospodarskih družb. Storilcu, ki ne plača globe, se ne izda ali ne podaljša dovoljenja v upravnem postopku tudi z drugega upravnega področja, na katerem je bil storjen prekršek, če tako določa zakon. Tega ukrepa ni mogoče določiti za potrdila in druge listine o dejstvih, o katerih se vodijo uradne evidence na področju osebnih stanj.«

8. člen

Za 20. členom se doda nov 20.a člen, ki se glasi:

»Nadomestni zapor

20.a člen

(1) Če znesek posamične globe ali seštevek dveh ali več glob, izrečenih istemu storilcu, doseže 1.000 evrov, globe ali glob pa ni mogoče izterjati po pravilih upravne izvršbe, sodišče sankcijo izvrši tako, da za vsakih začetih 100 evrov globe določi en dan zopora, pri čemer zapor ne sme biti daljši od 90 dni. V seštevek glob se vštejejo le globe, izrečene s posamičnim plačilnim nalogom, odločbo ali sodbo v višini najmanj 300 evrov.

(2) Če je istemu storilcu izrečenih deset ali več glob v znesku manj kot 300 evrov na posamični plačilni nalog, odločbo ali sodbo, pa seštevek teh glob doseže 1.000 evrov, glob pa ni mogoče izterjati po pravilih upravne izvršbe, sodišče sankcijo izvrši tako, da za vsakih začetih 100 evrov globe določi en dan zopora, pri čemer zapor ne sme biti daljši od 30 dni.

(3) Če na podlagi okoliščin konkretnega primera oceni, da za to obstajajo utemeljeni in upravičeni razlogi, lahko sodišče število dni nadomestnega zopora, določeno na podlagi prvega in drugega odstavka tega člena, zniža za največ eno tretjino, vendar ne na manj kot 8 dni.

(4) Ko storilec prestane nadomestni zapor, terjatev iz naslova neplačane globe, ki je zajeta s sklepom o nadomestnem zoporu, ugasne.

(5) Nadomestni zapor se lahko izvrši do zastaranja izvršitve globe.

(6) Nadomestni zapor se izvrši po pravilih, ki jih za izvrševanje kazni zopora določa zakon, ki ureja izvrševanje kazenskih sankcij.«

9. člen

V 27. členu se v drugem odstavku doda nov stavek, ki se glasi:

»Izjemoma se za istovrstne prekrške, za katere je izdana ena odločba o prekršku (56. člen), lahko storilcu izreče enotna sankcija, ki ne presega največje mere posamezne vrste sankcije po tem zakonu, če to opravičujejo okoliščine iz drugega, tretjega in petega odstavka prejšnjega člena.«

10. člen

5. točka drugega odstavka 36. člena se spremeni tako, da se glasi:

»5. obiskovati ustanovo, ki nudi vzgojno, poklicno, psihološko ali drugo psihosocialno pomoč;«.

Dodajo se nova 6. do 10 točka, ki se glasijo:

»6. osebno se opravičiti oškodovancu;

7. poravnati se z oškodovancem tako, da mladoletnik s plačilom iz lastnih sredstev, z delom ali kako drugače povrne škodo, ki jo je povzročil s prekrškom;

8. usposablјati se za poklic ali sprejeti zaposlitev, ki ustreza njegovemu znanju, sposobnosti in nagnjenju;

9. zdraviti se v ustreznem zdravstvenem zavodu;

10. udeležiti se programov socialnega treninga.«

Sedmi odstavek 36. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(7) Navodila iz 1., 2., 5., 7., 8. in 10. točke drugega odstavka tega člena pripravijo in njihovo izvajanje vodijo centri za socialno delo, pri njihovem izvrševanju pa sodeluje in jih nadzoruje sodnik tako, da najmanj enkrat mesečno pri pristojnem centru za socialno delo preveri izvajanje navodil ter na podlagi mesečnih poročil o izvrševanju izrečenega vzgojnega ukrepa odloči, ali se izvajanje vzgojnega ukrepa ustavi ali spremeni.«

11. člen

37. člen se spremeni tako, da se glasi:

»Nadzorstvo

37. člen

(1) Če mladoletnik potrebuje strokovno pomoč in nadzorstvo in je potrebno trajneje vplivati na njegovo vzgojo, prevzgojo in pravilen razvoj, mu sodišče izreče nadzorstvo centra za socialno delo.

(2) Ukrep iz tega člena sme trajati najdlje eno leto. Po šestih mesecih izvrševanja tega ukrepa lahko sodišče po uradni dolžnosti ali na predlog pristojnega centra za socialno delo ustavi njegovo izvrševanje, če ugotovi, da je namen ukrepa že dosežen.

(3) Center za socialno delo določi mladoletniku svetovalca, ki mladoletnika nadzoruje, predvsem pa skrbi za njegovo šolanje, zaposlitev, izločitev iz okolja, ki nanj škodljivo vpliva, za potrebno zdravljenje in ureditev razmer, v katerih živi.

(4) Ob vzgojnem ukrepu nadzorstva organa socialnega varstva lahko sodišče določi mladoletniku eno ali več navodil iz prejšnjega člena, ki v tem primeru nimajo narave samostojnega vzgojnega ukrepa.

(5) Poleg navodil iz prejšnjega člena lahko sodišče ob vzgojnem ukrepu nadzorstva centra za socialno delo določi mladoletniku še naslednja navodila:

1. prepoved približevanja žrtvi ali kaki drugi osebi;
2. prepoved druženja z določenimi osebami;
3. prepoved dostopa na posamezne kraje. «

12. člen

V tretjem odstavku 39. člena se besedilo »mu ne izreče uklonilni zapor.« nadomesti z besedilom »globa izterja prisilno, ni pa možna njena sprememba v nadomestni zapor.«.

13. člen

42. člen se spremeni tako, da se po glasi:

» Zastaranje pregona

42. člen

(1) Postopek o prekršku ni dopusten, če pretečeta dve leti od dneva, ko je bil prekršek izvršen.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka za prekršek, za katerega je predpisana globa skladno s četrtem odstavkom 17. člena tega zakona, postopek o prekršku ni dopusten, če pretečejo tri leta od dneva, ko je bil prekršek izvršen.

(3) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena za prekršek, za katerega je predpisana globa skladno s petim ali šestim odstavkom 17. člena tega zakona, postopek o prekršku ni dopusten, če preteče pet let od dneva, ko je bil prekršek izvršen.

(4) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena postopka o prekršku zoper varnost cestnega prometa, ki je bil ugotovljen s tehničnimi sredstvi in storilec s kršitvijo ni bil seznanjen, ni dopustno začeti, če od dneva izvršitve prekrška preteče več kot 30 dni.

(5) Zastaranje ne teče v času, ko se po zakonu postopek o prekršku ne sme začeti ali nadaljevati.

(6) Zastaranje pretrga vsako dejanje organa, pristojnega za postopek, ki meri na pregon storilca prekrška. Po vsakem pretrganju začne teči zastaranje znova, vendar pa postopek o prekršku v nobenem primeru ni več mogoč, ko poteče dvakrat toliko časa, kolikor ga zahteva zakon za zastaranje postopka o prekršku.

(7) Zastaranje se pretrga tudi, če stori storilec v času, ko teče zastaralni rok, enako hud ali hujši istovrstni prekršek.

14. člen

43. člen tega zakona se črta.

15. člen

(1) V prvem odstavku 48.b člena se besedilo »Direktiva 2011/82/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o lažji čezmejni izmenjavi informacij o prometnih prekrških, povezanih z varnostjo v cestnem prometu (UL L št. 288 z dne 5. 11. 2011, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2011/82/EU)« nadomesti z besedilom »Direktiva (EU) 2015/413 Evropskega parlamenta in Sveta o lažji čezmejni izmenjavi informacij o prometnih prekrških, povezanih z varnostjo v cestnem prometu (UL L št. 68 z dne 13. 3. 2015, str. 9; v nadaljnjem besedilu: Direktiva (EU) 2015/413)«.

(2) V drugem odstavku se besedilo »Direktive 2011/82/EU« nadomesti z besedilom »Direktive (EU) 2015/413« ter besedilo »Direktiva 2011/82/EU« z besedilom »Direktiva (EU) 2015/413«.

16. člen

V drugem odstavku 52. člena se v zadnji alineji pika nadomesti s podpičjem in doda nova alineja, ki se glasi:

»- če obdolžilni predlog za prekršek skladno z drugim odstavkom 103. člena tega zakona vloži organ, ki po zakonu nadzoruje delo prekrškovnega organa.«

17. člen

Drugi odstavek 56. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Pisna odločba o prekršku mora imeti številko, datum, podpis pooblaščenega uradne osebe in uradni pečat prekrškovnega organa, ki jo je izdal, ter uvod, izrek in pravni pouk, v primeru, ko je zoper njo napovedana vložitev zahteve za sodno varstvo, pa tudi obrazložitev.«

V četrtem odstavku 56. člena se besedilo »o uklonilnem zaporu, če globa ne bo pravočasno plačana, oziroma da se bodo neplačana globa in stroški postopka prisilno izterjali, ter o možnosti nadomestitve uklonilnega zapora oziroma plačila z opravo določenih nalog« nadomesti z besedilom »o možnosti za nadomestitev plačila globe in stroškov postopka z delom v splošno korist in o tem, da se bodo neplačana globa in stroški postopka izterjali prisilno, če globe ne bo mogoče izterjati niti prisilno, pa se bo lahko skladno z zakonom izvršila z nadomestnim zaporom.«.

18. člen

V tretjem odstavku 57. člena se za besedilom »prisilno izterjani« doda besedilo, », če globe ne bo mogoče izterjati niti prisilno, pa se bo lahko skladno z zakonom izvršila z nadomestnim zaporom.«

19. člen

57.c člen se spremeni tako, da se glasi:

»Plačilo izrečene globe in stroškov postopka

57.c člen

(1) Kršitelj, ki ne vloži zahteve za sodno varstvo zoper plačilni nalog, plača polovico izrečene globe, če jo plača v osmih dneh po pravnomočnosti. Če plača polovično globo pred pravnomočnostjo, zahteva za sodno varstvo in ugovor zoper plačilni nalog nista dovoljena, razen če je kršitelj v skladu z določbami tega zakona globo moral plačati pred pravnomočnostjo.

(2) Kršitelj, ki ne napove zahteve za sodno varstvo zoper odločbo o prekršku, plača polovični znesek globe v roku osmih dni po izteku roka za napoved zahteve za sodno varstvo. Če plača polovično globo pred iztekom roka za napoved zahteve za sodno varstvo, zahteva za sodno varstvo zoper odločbo ni dovoljena, razen, če je v skladu z določbami tega zakona globo moral plačati pred iztekom roka za napoved zahteve za sodno varstvo.

(3) Kršitelj, ki ne plača polovičnega zneska globe po prejšnjih odstavkih, mora plačati celoten znesek globe v roku, ki je določen v odločbi oziroma plačilnem nalogu. Kršitelj, ki v zakonskem roku napove vložitev zahteve za sodno varstvo in napovedi ne umakne, plača celotno globo, če zahteve za sodno varstvo ne vloži.

(4) Pouk o pravicah, obveznostih in omejitvah iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena je del pouka o dolžnosti napovedi vložitve zahteve za sodno varstvo na odločbi o prekršku oziroma del pouka o pravici do pravnega sredstva na odločbi o prekršku in plačilnem nalogu.

(5) Pod pogoji in v skladu s predpisi, ki urejajo finančno poslovanje organa, pristojnega za postopek o prekršku, lahko kršitelj plača globo, stroške postopka in stroške negotovinskega plačila tudi z negotovinskim plačilnim sredstvom. Pouk o možnosti takega načina plačila je sestavni del pravnega pouka.

(6) Določbe tega člena o pravici do polovičnega plačila globe se ne uporabljajo za prekrške s področja varstva konkurence.«

20. člen

V prvem odstavku 58. člena se za besedilom »narokov,« doda besedilo »vrtne v prejšnje stanje,«.

21. člen

V prvem odstavku 59. člena se pika na koncu odstavka nadomesti z vejico in doda besedilo: »pod pogojem, da je upravičenec pravočasno napovedal njeno vložitev skladno z 59.a členom tega zakona.«

22. člen

Za 59. členom ZP-1 se doda nov 59.a člen, ki se glasi:

»Napoved zahteve za sodno varstvo 59.a člen

(1) Prekrškovni organ upravičencem do zahteve za sodno varstvo pošlje odločbo o prekršku iz 56. oziroma 57.b člena tega zakona, ki vsebuje uvod, izrek in pouk o dolžnosti predhodne pisne napovedi vložitve zahteve za sodno varstvo, ki vključuje vsebine iz tega člena.

(2) Upravičenci do zahteve za sodno varstvo iz prvega odstavka 59. člena tega zakona morajo vložitev zahteve za sodno varstvo organu, ki je izdal odločbo o prekršku, pisno napovedati v roku osmih dni od prejema odločbe o prekršku iz prejšnjega odstavka. Napovedana vložitev zahteve za sodno varstvo se lahko umakne do poteka roka za napoved vložitve te zahteve. Če je napoved umaknjena v zakonskem roku, se šteje, da vložitev zahteve za sodno varstvo ni bila napovedana.

(3) Če upravičenec do zahteve za sodno varstvo v zakonskem roku vložitve te zahteve ne napove ali napoved umakne, se šteje, da se je odpovedal pravici do zahteve za sodno varstvo.

(4) Če nihče od upravičencev do zahteve za sodno varstvo te zahteve ne napove, prekrškovni organ ne izdelava odločbe o prekršku z obrazložitvijo, ampak se šteje, da je z dnem

vročitve izreka odločbe vročena tudi odločba, ki z iztekom roka za napoved zahteve za sodno varstvo postane pravnomočna.

(5) Če je vsaj eden od upravičencev do zahteve za sodno varstvo napovedal vložitev te zahteve, mora biti pisna odločba o prekršku z obrazložitvijo izdelana in odposlana najkasneje v 30 dneh po prejeti napovedi vložitve zahteve za sodno varstvo. Odločba z obrazložitvijo se vroči vsem upravičencem do zahteve za sodno varstvo.«

23. člen

V 8. alineji prvega odstavka 67. člena se besedilo »razen če gre za poseg v tajnost pisem in drugih občil« nadomesti z besedilom »poseg v tajnost pisem in drugih občil pa je dovoljen le v zvezi s prekrški iz petega in šestega odstavka 17. člena ZP-1«.

24. člen

V četrtem odstavku 113. člena se doda stavek, ki se glasi: »Pod pogoji in v skladu s predpisi, ki urejajo finančno poslovanje organa, se varščina lahko položi tudi z negotovinskim plačilnim sredstvom. Pouk o možnosti takega načina plačila je sestavni del pravnega pouka v sklepu o varščini.«

25. člen

Drugi odstavek 113.d člena se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Sodišče ugodi predlogu za vrnitev začasno odvzetega voznškega dovoljenja, če iz predloženega zdravniškega spričevala ne izhaja, da je oseba telesno ali duševno nezmožna za vožnjo motornih vozil, in če narava in pomen očitane kršitve, osebnost obdolženca, njegovo prejšnje življenje in druge okoliščine kažejo, da začasen odvzem ni neizogibno potreben za varnost cestnega prometa. Za razjasnitev teh okoliščin lahko sodišče pridobi pisno izjavo obdolženca ali ga zasliši ter izvede druge dokaze, potrebne za odločitev o predlogu.«

26. člen

V 138. členu se drugi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(2) V sodbi o prekršku se določi rok, v katerem je treba plačati globo in stroške postopka in navede opozorilo o možnosti za nadomestitev plačila globe in stroškov postopka z delom v splošno korist in o tem, da se bodo neplačana globa in stroški postopka izterjali prisilno, če globe ne bo mogoče izterjati niti prisilno, pa se bo lahko skladno z zakonom izvršila z nadomestnim zaporom.«

27. člen

V petem odstavku 144. člena se za prvim stavkom doda nov drugi stavek, ki se glasi: »Če se te okoliščine ugotovijo po izdaji odločitve o stroških, sme sodišče na predlog obdolženca s posebnim sklepom oprostiti obdolženca povrnitve stroškov prekrškovnega postopka ali odložiti plačilo stroškov prekrškovnega postopka. Predlog lahko obdolženec poda najpozneje do izteka roka za plačilo, ki ga določi sodišče.«.

28. člen

Za 192. členom se doda trinajsto a.) poglavje z novimi 192.a, 192.b, 192.c in 192.č členi, ki se glasijo:

»Trinajsto a.) poglavje

POSTOPEK ZA ODREDETEV NADOMESTNEGA ZAPORA

Pisno obvestilo in izjava storilca

192.a člen

(1) Ko organ, pristojen za izterjavo neplačane globe po pravilih upravne izvršbe ugotovi, da obstajajo okoliščine iz prvega ali drugega odstavka 20.a člena tega zakona, o tem obvesti sodišče, na območju katerega ima storilec stalno, če nima stalnega, pa začasno prebivališče.

(2) V obvestilu iz prejšnjega odstavka mora organ navesti:

- seznam neizterjanih glob, v katerem mora biti poleg zneska posamezne neplačane globe navedena opravilna številka odločbe ali plačilnega naloga, s katerim je bila globa izrečena, organ, ki je odločbo ali plačilni nalog izdal in datum pravnomočnosti,
- podatke, ki izkazujejo, da upravna izvršba ni bila uspešna, in
- druge podatke, s katerimi razpolaga, če ocenjuje, da so relevantni za odločanje sodišča.

(3) Če sodišče po prejemu obvestila in podatkov iz prejšnjega odstavka ugotovi, da ni pogojev za odreditev nadomestnega zapora, o tem obvesti organ iz prvega odstavka tega člena.

(4) Če sodišče po prejemu obvestila in podatkov iz prejšnjega odstavka ugotovi, da so izpolnjeni pogoji iz prvega ali drugega odstavka 20.a člena tega zakona, pošlje storilcu pisno obvestilo o uvedbi postopka za odreditev nadomestnega zapora, in ga pozove, da se v roku petih dni izjavi o vsebini obvestila. V tej izjavi storilec ne more uspešno uveljavljati ugovorov zoper pravnomočno sodbo, odločbo ali plačilni nalog, s katerim je bila izrečena globa, lahko pa predlaga nadomestitev plačila globe z delom v splošno korist oziroma navede in pojasni dejstva in okoliščine, povezane z nezmožnostjo plačila globe ali nezmožnostjo prestajanja nadomestnega zapora. Za svoje navedbe mora storilec predložiti verodostojne dokaze.

(5) Pisno obvestilo o uvedbi postopka za odreditev nadomestnega zapora vsebuje:

- podatek o skupnem znesku neplačanih glob, katerih plačilo se nadomešča z zaporem, in število dni nadomestnega zapora. Pri tem sodišče navede tudi seznam neizterjanih glob, v katerem mora biti poleg zneska posamezne neplačane globe navedena pravilna številka odločbe ali plačilnega naloga, s katerim je bila globa izrečena, organ, ki je odločbo ali plačilni nalog izdal in datum pravnomočnosti,
- obvestilo storilcu, da se lahko v roku petih dni izjavi o vsebini obvestila,
- opozorilo storilcu, da v izjavi ne more uspešno uveljavljati ugovorov zoper pravnomočno odločbo ali plačilni nalog, s katerim je bila izrečena globa,
- obvestilo storilcu, da lahko v izjavi predlaga nadomestitev plačila globe z delom v splošno korist skladno z določbo 192.b člena tega zakona,
- obvestilo storilcu, da lahko v izjavi navede in pojasni dejstva in okoliščine, povezane z nezmožnostjo plačila globe ali nezmožnostjo prestajanja nadomestnega zapora, pri čemer mora za svoje navedbe predložiti verodostojne dokaze, in
- obvestilo storilcu, da njegova neizjava ni ovira za nadaljevanje postopka.

(6) Če storilec v zakonsko določenem roku predlaga nadomestitev plačila globe z delom v splošno korist, sodišče nadaljuje postopek po določbah 192.b člena tega zakona.

(7) Če se storilec v zakonsko določenem roku ne izjavi ali če sodišče ugotovi, da v izjavi ni navedel dejstev in okoliščin, ki bi vplivale na odreditev nadomestnega zapora, ali zanje ni predložil verodostojnih dokazov, izda sodišče sklep o nadomestnem zaporu po določbah 192.c člena tega zakona.

(8) Če storilec v izjavi navede dejstva in predloži dokaze za okoliščine, ki po zakonu, ki ureja izvrševanje kazenskih sankcij, omogočajo odložitev pričetka izvrševanja kazni zapora, sodišče v sklepu, s katerim izreče nadomestni zapor, odloči tudi o odložitvi izvršitve tega ukrepa, in sicer s smiselno uporabo določb zakona, ki ureja izvrševanje kazenskih sankcij.

(9) Če sodišče ugotovi, da je storilec v izjavi navedel dejstva in predložil dokaze, ki onemogočajo izvršitev in posledično odreditev nadomestnega zapora ali če presodi, da nadomestni zapor glede na okoliščine konkretnega primera ne bi bil sorazmeren in pravičen ukrep, postopek ustavi in o tem obvesti organ iz prvega odstavka tega člena.

(10) Sodišče lahko zaradi ugotavljanja relevantnih okoliščin v zvezi z odreditvijo nadomestnega zapora po potrebi izvede narok za zaslišanje storilca ali od njega zahteva pisno dopolnitev izjave in predložitve dodatnih dokazov.

Nadomestitev plačila globe z delom v splošno korist

192.b člen

(1) Če storilec v izjavi iz četrtega odstavka prejšnjega člena predlaga nadomestitev plačila globe z delom v splošno korist, sodišče o njegovem predlogu odloči po določbah tega zakona, ki urejajo delo v splošno korist, pri čemer se šteje, da je pogoj iz drugega odstavka 19.a člena tega zakona za odreditev dela v splošno korist izpolnjen.

(2) Če sodišče ugotovi, da je storilec za eno ali več glob iz prvega odstavka 20.a člena tega zakona že imel odobreno nadomestitev plačila z delom v splošno korist, lahko njegov predlog v tem delu zavrne, če ugotovi, da storilec dela ni opravil po lastni krivdi (šesti in sedmi odstavek 202.c člena).

(3) Če sodišče ugodi predlogu storilca, s sklepom prekine postopek odreditve nadomestnega zapora in odredi delo v splošno korist skladno z določbo 19.a člena tega zakona.

(4) Zoper odločitev sodišča o delu v splošno korist ni pritožbe.

(5) Če storilec odrejenega dela v splošno korist ne opravi, se izmika ali ga opravi le delno, sodišče po obvestilu pristojnega centra za socialno delo nadaljuje s postopkom in izda sklep o nadomestnem zaporu, pri čemer se obdobje zapora skrajša sorazmerno z urami opravljenega dela. O tem mora biti storilec poučen v sklepu, s katerim mu sodišče odobri delo v splošno korist.

(6) Če storilec v celoti opravi delo v splošno korist, sodišče postopek odreditve nadomestnega zapora ustavi. O tem mora biti storilec poučen v sklepu, s katerim mu sodišče odobri delo v splošno korist.

Sklep o nadomestnem zaporu

192.c člen

(1) Sklep o nadomestnem zaporu vsebuje:

- podatke o sodišču in sodniku, ki je sklep izdal,
- osebne podatke storilca (ime in priimek, datum in kraj rojstva, EMŠO, naslov stalnega ali začasnega prebivališča in državljanstvo; če je oseba tujec, se namesto EMŠO navedejo rojstni podatki),
- izrek, da se skupen znesek neplačanih glob nadomesti z zaporom in število dni nadomestnega zapora. Pri tem sodišče navede tudi seznam neizterjanih glob, v katerem mora biti poleg zneska posamezne neplačane globe navedena opravilna številka odločbe ali plačilnega naloga, s katerim je bila globa izrečena, organ, ki je odločbo ali plačilni nalog izdal in datum pravnomočnosti,
- obrazložitev, v kateri sodišče kratko pojasni način določitve višine nadomestnega zapora, povzame dokazila pristojnega organa, da upravna izvršba ni bila uspešna, in se opredeli do izjave storilca, in
- pravni pouk, v katerem sodišče storilca pouči o pravici do pritožbe iz 192.č člena tega zakona.

(2) Če storilec pred začetkom izvrševanja nadomestnega zapora plača globo v celoti, se nadomestni zapor ne izvrši, če jo plača delno, pa se izvrši le sorazmerni del nadomestnega zapora, o čemer sodišče izda poseben sklep. Če storilec po začetku izvrševanja nadomestnega zapora plača globo v znesku, ki dosega ali presega neprestani del nadomestnega zapora, se izvrševanje nadomestnega zapora takoj ustavi, storilcu pa se

morebiten znesek globe, ki jo je pred plačilom odslužil z nadomestnim zaporom, vrne. Če storilec po začetku izvrševanja nadomestnega zapora plača globo v znesku, ki ne dosega neprestanega dela nadomestnega zapora, sodišče s sklepom ustrezno skrajša dolžino nadomestnega zapora. Zoper sklepe sodišča po tem odstavku ni pritožbe.

(3) Ko storilec preстане nadomestni zapor, organ, pristojen za izvrševanje kazenskih sankcij, o tem nemudoma obvesti sodišče, ki je nadomestni zapor odredilo, sodišče pa obvestilo posreduje organu iz prvega odstavka 192.a člena tega zakona.

Pritožba

192.č člen

(1) Zoper sklep o nadomestnem zaporu lahko storilec v roku osmih dni vloži pritožbo, ki zadrži izvršitev sklepa.

(2) Pritožba zoper sklep o nadomestnem zaporu se lahko vloži zaradi:

- kršitve določb tega zakona o nadomestnem zaporu in odreditvi tega ukrepa,
- zastaranja izvršitve sankcije, in
- skupne višine globe, ki se nadomešča z zaporom ali dolžine odrejenega nadomestnega zapora, pri čemer mora storilec predložiti dokaze, ki izkazujejo, da je v izpodbijanem sklepu zajet previsok znesek globe.

(3) S pritožbo zoper sklep o nadomestnem zaporu ni mogoče izpodbijati pravnomočne odločbe, s katero je bila izrečena globa.

(4) Pritožba se vloži pri sodišču, ki je izdalo sklep o nadomestnem zaporu. Prepozno ali nedovoljeno pritožbo sodišče zavrže s sklepom, pravočasno pritožbo pa skupaj s spisom nemudoma odstopi v pristojno odločanje višjemu sodišču. Višje sodišče mora o pritožbi odločiti v 15 dneh od prejema spisa.

(5) Višje sodišče s sklepom zavrže prepozno ali nedovoljeno pritožbo, če tega ni storilo že sodišče, ki je izdalo sklep o nadomestnem zaporu, neutemeljeno pritožbo ali pritožbo, ki ji niso predloženi potrebni dokazi, pa zavrne. Če spozna, da je pritožba utemeljena, višje sodišče samo odloči o stvari, pri čemer lahko:

- razveljavi izpodbijani sklep o nadomestnem zaporu in ustavi postopek,
- odloži izvrševanje nadomestnega zapora s smiselno uporabo določb zakona, ki ureja izvrševanje kazenskih sankcij, ali
- spremeni sklep o nadomestnem zaporu tako, da skrajša dolžno odrejenega zapora oziroma zniža znesek glob, ki je zajet s sklepom, ali odpravi morebitno drugo kršitev. «

29. člen

V prvem odstavku 193. člena se črta besedilo »zato, ker je bilo ugotovljeno, da dejanje ni prekršek, ali pa zato, ker so bili podani razlogi, ki izključujejo storilčevo odgovornost za

prekršek.« ter doda vejica in besedilo »razen, če je škoda nastala zaradi zastaranja po krivdi storilca.«.

30. člen

Za 200.b členom se doda nov 200.c člen, ki se glasi:

»Centralni organ za terjatve

200.c člen

Ko bo pričel z delovanjem, bo ne glede na določbo 200.a člena in druge določbe tega zakona izrečene sankcije za prekrške izvršil organ, pristojen za centralno vodenje terjatev.«.

31. člen

V tretjem odstavku 202. člena se za besedo »sodišča,« doda besedilo »ter predmete iz petega odstavka 123. člena tega zakona,«.

Sedmi odstavek 202. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(7) Sklep o prenehanju veljavnosti vozniškega dovoljenja izvrši pristojno okrajno sodišče.«.

Osmi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(8) Sklep o odreditvi dela v splošno korist izvrši center za socialno delo po stalnem ali začasnem bivališču predlagatelja po določbah zakona, ki ureja izvrševanje kazenskih sankcij, če z zakonom ni določeno drugače. Če je za kršitelja izdanih več sklepov o odreditvi dela v splošno korist, se ti praviloma izvršujejo po vrstnem redu datuma izdaje, lahko pa se naenkrat izvršuje tudi več sklepov, če to omogočajo okoliščine na strani storilca.«.

Deveti odstavek se črta.

Deseti odstavek, ki postane deveti, se spremeni tako, da se glasi:

»(9) Organ, pristojen za izterjavo, mora prekrškovni organ in sodišče obvestiti o zaključku postopka izvršitve na podlagi določb tega člena in zakona, ki ureja davčno izvršbo, razen v primerih iz desetega odstavka tega člena. Če je za plačilo globe začel postopek za odreditev nadomestnega zapora, se obveščanje po tem odstavku izvede po prejemu obvestila sodišča o zaključku postopka odreditve oziroma izvršitve nadomestnega zapora.«

Dosedanji enajsti in dvanajsti odstavek postaneta deseti in enajsti odstavek.

32. člen

202.c člen se spremeni tako, da se glasi:

»Postopek nadomestitve plačila globe in stroškov postopka z delom v splošno korist

202.c člen

(1) Predlog za nadomestitev plačila globe in stroškov postopka z delom v splošno korist lahko storilec vloži pri organu, ki je izdal odločbo o prekršku. Predlog mora vsebovati navedbo odločbe, na katero se nanaša, dejstva, s katerimi se utemeljuje upravičenost do dela v splošno korist, in podpis predlagatelja. Če je predlagatelj prejemnik socialne denarne pomoči ali upravičenec do brezplačne pravne pomoči, mora predlogu priložiti kopijo odločbe, ki izkazuje to dejstvo. Pravočasen predlog, ki je vložen pri prekrškovnem organu ali nepristojnem sodišču, se nemudoma posreduje pristojnemu sodišču.

(2) Če je predlog nedovoljen ali prepozen, ga sodišče zavrže s sklepom, če tega ni storil že organ, ki je predlog prejel. Če predlog ni utemeljen, ker ni razlogov za nadomestitev plačila globe in stroškov postopka delom v splošno korist po tem zakonu, ga sodišče s sklepom zavrne. Zoper sklep o zavrnjenju ali zavrnitvi predloga je dopustna pritožba v roku 15 dni od vročitve sklepa. Višje sodišče mora o pritožbi odločiti v 15 dneh od prejema spisa.

(3) Sodišče o navedbah iz predloga za nadomestitev plačila globe in stroškov postopka delom v splošno korist po uradni dolžnosti opravi poizvedbe zaradi ugotovitve storilčevega premoženjskega stanja in možnosti za plačilo globe in stroškov postopka ali drugih dejstev, pomembnih za odločitve o predlogu, po potrebi pa lahko izvede tudi narok za zaslišanje storilca ali od njega zahteva pisno dopolnitev predloga.

(4) Če sodišče ugodi predlogu, izda sklep o nadomestitvi plačila globe in stroškov postopka z delom v splošno korist, s katerim določi število ur dela, ki ga mora storilec opraviti, in rok za opravo tega dela. Ta sklep, zoper katerega ni pritožbe, sodišče vroči predlagatelju in pristojnemu centru za socialno delo.

(5) Če storilec odrejeno delo opravi v celoti, pristojni center za socialno delo o tem nemudoma obvesti sodišče, ki je izdalo sklep iz prejšnjega odstavka.

(6) Če storilec nalog, ki jih je v skladu s sklepom sodišča določil pristojni center za socialno delo, ne opravi v celoti, center za socialno delo o tem obvesti sodišče, navede število ur opravljenega dela in kratko pojasni tudi razloge, če so mu znani. Sodišče v tem primeru ustavi izvrševanje sklepa iz četrtega odstavka tega člena. O tem mora biti storilec v sklepu o odobritvi dela v splošno korist poučen.

(7) Če se storilec neopravičeno ne odzove vabilu centra za socialno delo na razgovor glede oprave dela v splošno korist, se vabilu izmika ali se izogiba pričetku opravljanja dela, center za socialno delo o tem obvesti pristojno sodišče, ki razveljavi sklep iz četrtega odstavka tega člena. O tem mora biti storilec v sklepu o odobritvi dela v splošno korist poučen.«.

33. člen

202.d člen se spremeni tako, da se glasi:

»Odložitev izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja

202.d člen

(1) Sodišče sme storilcu prekrška, kateremu je s sklepom izreklo prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja, izvršitev te sankcije odložiti pod pogojem, da storilec v času, ki ne sme biti krajši od šest mesecev in ne daljši od 24 mesecev (preizkusna doba), ne stori hujšega prekrška in če v roku, ki ga določi sodišče, izpolni obveznosti, ki jih določi sodišče na podlagi zakona o voznikih in o tem sodišču dostavi dokazilo.

(2) Predlog za odložitev izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja lahko vloži storilec prekrška, ki mu je bilo izrečeno prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja, v 15 dneh od pravnomočnosti oziroma od dneva vročitve pravnomočnega sklepa o prenehanju veljavnosti vozniškega dovoljenja pri sodišču, ki je odločilo o prenehanju veljavnosti vozniškega dovoljenja. Sodišče v sklepu, s katerim je odločilo o prenehanju veljavnosti vozniškega dovoljenja, storilca prekrška pouči o možnosti vložitve predloga za odložitev izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja ter pogojih in roku za vložitev. Vložitev predloga zadrži izvršitev prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja do odločitve o predlogu.

(3) Storilec prekrška mora sodišču s predlogom posredovati tudi zdravniško spričevalo o opravljenem kontrolnem zdravstvenem pregledu po zakonu o voznikih, če ga ni predložil že v postopku za vrnitev začasno odvzetega vozniškega dovoljenja.

(4) Če storilec prekrška ne predloži zdravniškega spričevala iz prejšnjega odstavka, se predlog za odložitev izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja zavrže.

(5) Predlog za odložitev izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja se zavrže, če je od dne izdaje prejšnjega sklepa o odložitvi prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja niso minila več kot tri leta.

(6) Če storilec prekrška predlogu za odložitev izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja priloži zdravniško spričevalo o opravljenem kontrolnem zdravstvenem pregledu po zakonu o voznikih iz katerega izhaja, da je oseba trajno telesno in duševno nezmožna za vožnjo motornega vozila, se predlog za odložitev izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja zavrže.

(7) Če storilec prekrška predlogu za odložitev izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja priloži zdravniško spričevalo o opravljenem kontrolnem zdravstvenem pregledu po zakonu o voznikih iz katerega izhaja, da je oseba začasno telesno in duševno nezmožna za vožnjo motornega vozila, se postopek odločanja o odložitvi izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja prekine do predložitve zdravniškega spričevala o opravljenem kontrolnem zdravstvenem pregledu po zakonu o voznikih, ki izkazuje njegovo telesno in duševno zmožnost za vožnjo motornega vozila, vendar največ za eno leto od vročitve sklepa o prekinitvi postopka. Če po preteku roka iz sklepa o prekinitvi postopka ustrezno zdravniško spričevalo ni predloženo, se predlog za odložitev izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja zavrže. V sklepu o prekinitvi postopka mora sodišče predlagatelja poučiti o posledicah nepredložitve ustreznega zdravniškega spričevala.

(8) Pri odločanju o odložitvi izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja sodišče upošteva osebnost storilca, njegovo prejšnje življenje, njegovo obnašanje po storjenem prekršku, stopnjo njegove odgovornosti za prekršek, okoliščine, v katerih je storil prekršek, ter na tej podlagi oceni, ali je mogoče pričakovati, da ne bo več ponavljal prekrškov in da bo izpolnil obveznosti po zakonu o voznikih. Za ugotovitev teh okoliščin sodišče lahko razpiše narok, na katerega povabi storilca prekrška. Če storilec na narok ne pride in izostanka ne opraviči, se šteje, da je predlog umaknil. V vabilu na narok je treba storilca poučiti o posledicah neopravičenega izostanka.

(9) V izreku sklepa, s katerim ugotovi predlogu za odložitev izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja, mora sodišče navesti čas trajanja preizkusne dobe in obveznosti po tem zakonu in po zakonu o voznikih, ki jih mora storilec prekrška izpolniti, ter rok za predložitev dokazil o izpolnitvi teh obveznosti. V obrazložitvi sklepa mora sodišče navesti razloge za odložitev izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja in za določitev posameznih obveznosti, ki so naložene storilcu. V pravnem pouku mora sodišče storilca posebej poučiti o posledicah, če v roku ne bo izpolnil določenih obveznosti.

(10) Obveznosti iz prejšnjega odstavka so udeležba v programu dodatnega usposabljanja za varno vožnjo, udeležba v ustreznem rehabilitacijskem programu po zakonu o voznikih ali udeležba v obeh navedenih programih. Sodišče pri določitvi obveznosti upošteva število, naravo in pomen prekrškov vožnje pod vplivom alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, ki so bili podlaga za prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja, ugotovitve in predloge v zdravniškem spričevalu o opravljenem kontrolnem zdravstvenem pregledu in druge okoliščine, ki so pomembne za odpravo vzrokov kršitev pravil cestnega prometa pri storilcu.

(11) V izreku sklepa iz osmega odstavka tega člena sodišče naloži storilcu tudi obveznost, da v roku, ki ni daljši od 15 dni od pravnomočnosti sklepa oziroma prejema pravnomočnega sklepa, predloži dokazilo o vključitvi v ustrezen program z navedbo imena in naslova izvajalca pooblaščenega po zakonu o voznikih. Po prejemu dokazila sodišče sklep vroči izvajalcu programa, ki je dolžan sodišču posredovati potrdilo o opravljenem programu oziroma obvestilo, če se storilec programa ni udeležil. Če je storilcu določena obveznost udeležbe v programu zdravljenja odvisnosti, sodišče v izreku sklepa določi tudi roke, v katerih je izvajalec dolžan obveščati sodišče o poteku in uspešnosti izvajanja programa.

(12) Storilec prekrška lahko v roku za predložitev dokazila o prijavi v program, ki mu ga je določilo sodišče, predlaga spremembo rehabilitacijskega programa, če je predlogu priloženo dokazilo o prijavi v zahtevnejši rehabilitacijski program. Sodišče je na predlog vezano in v tem delu s sklepom spremeni sklep o odložitvi izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja. Zoper sklep o spremembi rehabilitacijskega programa ni pritožbe.

(13) Zoper sklep o zavrženju ali zavrnitvi predloga za odložitev izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja lahko storilec vloži pritožbo v osmih dneh od dneva vročitve sklepa. Pritožba ne zadrži izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja. O pritožbi odloči višje sodišče s sklepom, ki ga izda v 15 dneh od prejema spisa.

(14) Sklep o odložitvi izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja se vpiše v skupno evidenco kazenskih točk iz 207. člena tega zakona in v evidenco izdanih vozniških dovoljenj.

(15) Zastaranje izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja začne teči po poteku preizkusne dobe.«

34. člen

V prvem odstavku 202.e člena se za besedo »izda« doda besedilo »najkasneje v 15 dneh«.

V tretjem odstavku 202.e člena se črta besedilo »odloči, ali naj se mu« in zadnji stavek.

35. člen

V prvem odstavku 203. člena se za prvim stavkom doda nov drugi stavek, ki se glasi: »Ministrstvo, pristojno za pravosodje, zagotavlja skupno informacijsko infrastrukturo, v kateri lahko organi iz prejšnjega stavka z uporabo lastnih sredstev informacijske tehnologije vodijo svoje evidence.«.

Tretji odstavek se črta.

36. člen

V 204. členu se črta drugi odstavek.

37. člen

V prvem odstavku 204.a člena se beseda »prošnje« nadomesti z besedo »vloge« ter črta drugi stavek.

Tretji odstavek 204.a člena se spremeni tako, da se glasi:

»(3) Posameznikom iz prvega odstavka tega člena podatke iz evidence iz 203. člena daje za svoje področje vsak prekrškovni organ, podatke iz evidence iz 204. člena pa ministrstvo, pristojno za pravosodje.«

Četrty odstavek se črta.

Peti odstavek, ki postane četrti odstavek, se spremeni tako, da se glasi:

»(4) Sodiščem in državnim tožilstvom se omogoči brezplačen oddaljeni dostop do podatkov v evidencah o pravnomočnih odločbah o prekrških iz 203. in 204. člena tega zakona. Prekrškovnim organom se omogoči brezplačen oddaljeni dostop do lastnih podatkov v njihovi evidenci iz 203. člena in do podatkov o pravnomočnih odločbah sodišč iz 204. člena tega zakona, ki se nanašajo na zadeve, v katerih so odločali kot prekrškovni organi. Drugim državnim organom se omogoči brezplačen oddaljen dostop do tistih podatkov v evidencah iz 203. in 204. člena tega zakona, do katerih imajo upravičen, na zakonu utemeljen interes ali jih potrebujejo za izvajanje svojih zakonsko določenih pristojnosti.«

Doda se nov peti odstavek, ki se glasi:

»(5) Način upravljanja evidenc iz 203. in 204. člena tega zakona, dajanje podatkov iz teh evidenc, način oddaljenega elektronskega dostopa do evidenc in tehnične pogoje za uporabo podatkov določi minister, pristojen za pravosodje, po predhodnem mnenju državnega nadzornega organa za varstvo osebnih podatkov.«

38. člen

V 9. točki prvega odstavka in v 5. točki drugega odstavka 206. člena se beseda »uklonilnih« nadomesti z besedo »nadomestnih«.

V sedmem odstavku se črta zadnji stavek.

39. člen

V 207. členu se doda nov šesti odstavek, ki se glasi:

»Ne glede na prejšnji odstavek se podatek o datumu izdaje sklepa o odložitvi izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja iz evidence izbriše po treh letih od datuma vročitve tega sklepa.«

Dosedanji šesti do deveti odstavek postanejo sedmi do deseti odstavek.

40. člen

V drugi odstavek 214. člena ZP-1 se doda nov drugi stavek, ki se glasi:

»V primeru prenosa pristojnosti za sojenje določenega števila zadev na drugo manj obremenjeno okrajno sodišče se uporabljajo določbe zakona, ki ureja sodišča.«

V tretjem odstavku 214. člena se črta besedilo »določitev uklonilnega zapora in«, za besedilom »izrečene s sodbo sodišča,« pa se doda besedilo », za odobritev dela v splošno korist in za odreditev nadomestnega zapora«.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

41. člen

Določbe 20.a člena ter 192.a, 192.b, 192.c in 192.č člena se uporabljajo za globe, pravnomočno izrečene po uveljavitvi tega zakona.

42. člen

Postopki v zvezi s predlogi za opravo nalog v splošno korist ali korist samoupravne lokalne skupnosti, ki so bili začeti pred začetkom veljavnosti tega zakona, se končajo po dosedanjih določbah zakona.

43. člen

(1) Minister, pristojen za pravosodje, predpis iz 37. člena tega zakona sprejme najkasneje v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

(2) Minister, pristojen za pravosodje, podzakonske predpise, izdane na podlagi zakona o prekrških, uskladi z določbami zakona, ki so spremenjene in dopolnjene s tem zakonom, najpozneje v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

(3) Do uskladitve iz prejšnjega odstavka se smiselno uporabljajo veljavni podzakonski predpisi.

44. člen

35. in 37. člen tega zakona se začeta uporabljati, ko so zagotovljeni tehnični pogoji za vzpostavitev informacijske infrastrukture iz 203. in 204.a člena Zakona o prekrških. Minister, pristojen za pravosodje, ob tehnični izpolnitvi pogojev izda sklep, v katerem določi dan, od katerega dalje je zagotovljeno delovanje informacijske infrastrukture. Sklep se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Do dne, ko bo zagotovljeno delovanje informacijske infrastrukture po določbah 35. in 37. člena tega zakona, se glede upravljanja evidenc prekrškovnih organov in dajanja podatkov iz evidenc o pravnomočnih odločbah o prekrških uporabljata dosedANJI določbi 203. in 204.a člena Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 29/11 – uradno prečiščeno besedilo, 21/13, 111/13, 74/14 – odločba US in 92/14 – odločba US).

45. člen

Ta zakon začne veljati 1. junija 2016.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

Z izrecno izključitvijo celotnega ZP-1 (materialnopravnih, procesnih in izvršilnih določb) se vzpostavlja sistemska podstat za oblikovanje določb, ki bodo omogočile administrativno sankcioniranje pravnih oseb za kršitve predpisov s širšega področja finančnih trgov.

Konkretno bo po predlagani ureditvi vzpostavitev takšnega sistema možna na področjih, ki so v pristojnosti osrednjih regulatornih organov v državi, to so Agencija za varstvo konkurence (AVK), Agencija za trg vrednostnih papirjev (ATVP), Agencija za zavarovalni nadzor (AZN), Banka Slovenije in Urad za preprečevanje pranja denarja (UPPD), vzpostavil pa se bo lahko z matičnimi predpisi na posameznem področju (ZPOmK-1, ZTFI, ZBan-2, ZZavar-1, ZPPDFT, ...).

Osrednje značilnosti in omejitve sistema administrativnega sankcioniranja so naslednje:

- izključitev določb ZP-1 omogoča, da se uvede objektivna odgovornost (*strict liability*) pravnih oseb za določene kršitve, to je avtomatična odgovornost v primeru ugotovljene kršitve, brez navezave na ravnanje odgovornih oseb pravne osebe in tudi brez navezave na kakršenkoli subjektivni substrat, ki je po naravi stvari lahko povezan le s fizičnimi osebami (npr. naklep, malomarnost),
- administrativna sankcija je kompenzacija (odškodnina oziroma nadomestilo družbi) za kršitev - in s tem se njen namen izčrpa. Namen teh vrst sankcij je torej izključno v tem, da se zagotovi spoštovanje pravil, brez presoje kakršnegakoli subjektivnega elementa (na širši ravni lahko imajo te sankcije sicer generalno-preventivni učinek, ne morejo pa biti v osnovi namenjene »vzgoji in prevzgoji« pravnih oseb in tudi retribucijski (povračilni) element takšne sankcije je lahko kvečjemu posledica, ne sme pa biti cilj oziroma namen),
- administrativne sankcije so lahko le denarni zneski, ki se določijo bodisi v evrskih zneskih ali pa v odstotkih od določenega zneska (ta je lahko povezan s poslovanjem pravne osebe, s posledico kršitve oz. višino povzročene škode ipd.),
- pristojen organ administrativne sankcije ne izreče v svojstvu prekrškovnega organa, ampak v funkciji regulatorja.

Iz odločbe Ustavnega sodišča RS št. U-I-40/12 z dne 11.4.2013 je razvidno stališče tega sodišča, da pravne osebe določene ustavne pravice uživajo v manjši meri (manj intenzivno) kot fizične osebe, vendar pod pogojem, da je postopek (proces) zoper pravne osebe še vedno pošten.³ S tega vidika predlagatelj ocenjuje, da vpeljava administrativnega sankcioniranja z ustavnopravnega vidika ni sporna, če je izvedena na način, ki še vedno zagotavlja ustrezen nivo pravic in procesnih garancij. Poleg tega administrativne sankcije slovenskemu (u)pravnemu redu niso tuje (prim. npr. 4. odst. 520.a člena Zakona o trgu finančnih instrumentov, 4. odst. 27. člena in 3. in 4. odst. 31. člena Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence,), čeprav vanj sistemsko niso umeščene – večinoma se uporabljajo za kršitve, povezane z opustitvijo posredovanja dokumentacije oziroma kršitvijo sodelovalne dolžnosti, pri čemer določeni predpisi (npr. Zakon o davčnem postopku, Zakon o integriteti in preprečevanju korupcije) istovrstne kršitve opredeljujejo kot prekršek (ni znano, da bi se do

³ V konkretni zadevi je Ustavno sodišče RS odločalo o prostorski in komunikacijski zasebnosti in v zvezi s tem zapisalo: »Prostorska in komunikacijska zasebnost pravnih oseb sta varovani manj intenzivno kot prostorska in komunikacijska zasebnost fizičnih oseb. Nižja stopnja varstva pravnih oseb v primerjavi s fizičnimi osebami se lahko odraža predvsem v blažjih pogojih za odreditev posega tako na abstraktni ravni kot v konkretnih postopkih in v možnosti odreditve bolj invazivnih in dolgotrajnih posegov. Ne more pa se odražati v opustitvi ustavne zahteve po sodni odločbi, katere namen je v preprečitvi zlorab in v spoštovanju enakega pravnega obravnavanja vseh subjektov.«

(ne)spornosti tovrstnega pristopa doslej opredelilo katero od domačih sodišč, vključno z Ustavnim sodiščem RS).

S sistemskim nastavkom v novem 4. odst. 1. člena ZP-1 se v pravni red torej tudi formalno uvaja nova kategorija »administrativnih kršitev,« vendar v zelo omejenem posegu, saj bo dopustna le na področju posebej reguliranih dejavnosti, ki so v pristojnosti osrednjih regulatornih organov v državi (AVK, ATPV, AZN, UPPD in Banka Slovenije), domača pravna ureditev teh področij pa je pomembno determinirana tudi s predpisi EU in regulatornimi organi EU. Pri tem je določena pomembna omejitev, da se lahko administrativna sankcija predpiše in izreče samo pravni osebi. Za fizične osebe (t.j. odgovorne osebe pravnih oseb) administrativno sankcioniranje ne pride v poštev. Za kršitve, za katere je primerno, da se zaradi zagotavljanja specialno-preventivnih učinkov sankcionira odgovorno osebo pravne osebe, je treba predpisati prekršek in izvesti prekrškovni postopek po pravilih ZP-1,

Institut administrativnega sankcioniranja po predlagani ureditvi torej predstavlja izjemo v sistemu, ki bo prišla v poštev le na omejenem vsebinskem področju in (še)le, ko oziroma če bo tako z ustrezno spremembo predpisov s posameznega področja odločil zakonodajalec, in zgolj za pravne osebe; splošno pravilo (pri fizičnih osebah brez izjem) pa bo še vedno ostala sistemska ureditev, določena z ZP-1.

Do ustrezne spremembe predpisov, ki jih zajema predlagana določba četrtega odstavka 1. člena ZP-1, ta določba ne bo imela nobenega učnika in se bodo tudi na teh področjih še naprej uporabljale prekrškovne določbe obstoječih predpisov na podlagi ZP-1 kot sistemskega zakona za to področje.

Zaradi pravilnega razumevanja vsebine in razsežnosti sistema administrativnega sankcioniranja predlagatelj na tem mestu navaja še nekatere temeljne postopkovne vidike in smernice za oblikovanje tega sistema v področnih predpisih, zajetih s predlagano določbo:

- administrativna sankcija se izreče v istem postopku, v katerem je ugotovljena kršitev, in sicer kot (avtomatična) posledica ugotovljene kršitve, pri čemer morajo biti v tem postopku spoštovana naslednja temeljna pravila:
 - o *pravna oseba mora biti obveščena o očitani kršitvi in ji mora biti dana možnost ter dovolj časa, da se do očitkov opredeli (pravica do izjave) in da predloži dokaze v svojo korist, preden je sprejeta dokončna odločitev o kršitvi in o sankciji,*
 - o *dokazi o kršitvi, iz katere izvira sankcija, morajo biti pridobljeni na zakonit način,*
 - o *izrečena sankcija mora biti ustrezno obrazložena (osnova obrazložitve je neposredna navezava na ugotovljeno kršitev),*
 - o *pravna oseba mora imeti možnost izpodbijati izrečeno sankcijo pred sodiščem (s tem, ko izpodbija sankcijo, pravna oseba avtomatično izpodbija tudi ugotovljeno kršitev, zato o pravnem sredstvu odloča sodišče, ki je pristojno za sodno kontrolo odločitve o kršitvi),*
 - o *pravna oseba za isto kršitev ne more biti administrativno sankcionirana dvakrat ali večkrat.*

- kjer je možno, naj se v postopku ugotavljanja kršitve, zaradi katere se izreče sankcija, zagotovijo tudi naslednji mehanizmi (na zakonski in/ali praktični ravni):⁴
 - o *opustitev sodelovalne dolžnosti oziroma čim nižja stopnja sodelovalne dolžnosti pravne osebe (po možnosti omejena na zadeve, povezane z dokumentacijo, ne pa na pojasnila in izjave),*
 - o *dokazovanje kršitve brez izjav zastopnikov pravne osebe in njenih zaposlenih,*
 - o *sodna verifikacija (nalog) za pridobitev ključnih dokazov o kršitvi.*
- kršitve, za katere se predvidijo administrativne sankcije, se ne opredelijo z izrazom »prekršek«, niti se ne določijo kot prekrški (zanje je primerno uporabiti izraze kot so »kršitev določbe«, »nespoštovanje določbe«, »prekoračitev določbe« ipd.),
- administrativna sankcija se ne poimenuje z izrazi, ki so lastni kazenskemu oz. prekrškovnemu pravu (globa, denarna kazen), ampak je primerno uporabiti izraz, ki bo vsebinsko nakazoval, da gre za kompenzacijo za kršitev – npr. »denarna odškodnina za kršitev«, »plačilo zneska« ipd.
- v določbah, s katerimi se določajo administrativne sankcije, se ne uporablja izraz »pravna oseba se kaznuje«, pač pa izrazi, ki ne odkazujejo na kaznovanje (npr. »se pravni osebi naloži plačilo«, »je pravna oseba dolžna plačati odškodnino za kršitev« ipd.),
- kjer je mogoče, je primerno administrativne sankcije za kršitve določiti v posebnem (zadnjem) odstavku določbe, ki vsebuje pravilo, katerega kršitev bo imela za posledico administrativno sankcijo (če gre za povezana pravila, je smotrno posebno določbo z administrativno sankcijo oblikovati npr. na koncu poglavja s temi pravili). Čim bolj se je smiselno izogibati podobnostim z aktualnim sistemom »kazenskih določb« ob koncu predpisa, kjer bodo sicer še vedno določeni prekrški za odgovorne osebe,
- pri določitvi administrativnih sankcij *ni priporočljivo uporabljati razponov*, ampak naj bo sankcija za določeno kršitev fiksna (se pravi določena v fiksnem znesku ali v fiksnem odstotku od določenega zneska; če je to potrebno zaradi zagotovitve sorazmernosti, se lahko določijo tudi različni zneski ali odstotki administrativnih sankcij za mikro, male, srednje in velike pravne osebe). Možnost izrekanja administrativne sankcije v razponu namreč terja najmanj ugotavljanje olajševalnih in obteževalnih okoliščin v povezavi s kršitvijo, kar se odmika od načela objektivne odgovornosti in približuje sferi subjektivne odgovornosti, za katero veljalo pravila in standardi kazenskega oziroma prekrškovnega prava,
- priporočljivo je, da se – kjer je to ustrezno in mogoče - določijo primeri, v katerih *lahko organ odloči, da administrativne sankcije kljub ugotovljeni kršitvi ne bo izrekel* (npr. slabo premoženjsko stanje pravne osebe, višja sila ipd.), in možnost, da se *izreče*

⁴ Navedene varovalke bodo pomembne v primeru presoje sistema s strani Ustavnega sodišča RS oziroma presoje konkretnega primera s strani Evropskega sodišča za človekove pravice, ki pojem 'kazenske obtožbe' tolmači zelo široko in priznava večino garancij iz Evropske konvencije o človekovih pravicah tudi pravnim osebam.

znižana administrativna sankcija (npr. kadar pravna oseba aktivno sodeluje z regulatorjem, samoiniciativno izvede ukrepe za odpravo kršitve ipd.),

- administrativne sankcije naj bodo *določene (sora)zmerno po višini in le za kršitve, kjer so dejansko potrebne,*
- priporočljivo je *zamejiti časovni okvir,* znotraj katerega se lahko izrečejo administrativne sankcije (npr. največ dve leti pri enostavnejših in največ pet let pri težjih kršitvah, šteto od izvršene kršitve ali od začetka obdobja, v katerem je kršitev trajala).

K 2. členu

S predlaganim novim tretjim odstavkom se za potrebe prekrškovne zakonodaje z vidika hierarhije predpisov izenačujeta zakon in uredba Vlade Republike Slovenije, ki določa prekrške in sankcije za kršitve določb pravnih aktov Evropske unije, ki se v Republiki Sloveniji uporabljajo neposredno. Vlada RS bo pri pripravi uredb o izvajanju Uredb EU (in le pri teh!) lahko uporabila institute, ki so sicer rezervirani za zakon, kot so:

- odgovornost odgovorne osebe v državnem organu ali samoupravni lokalni skupnosti (13.a člen ZP-1),
- predpisovanje globe v večkratniku ali odstotku, globa v odstotku od letnega prometa in določitev globe za najhujše prekrške v višini trikratnika (četrti, peti in šesti odstavek 17. člena ZP-1),
- obvezen odvzem predmetov in način izvršitve odvzema predmetov (25. člen ZP-1),
- odmera sankcije pod mejo, ki je predpisana (šesti odstavek 26. člen ZP-1),
- določitev pooblastila za izrekanje globe, ki je višja od najnižje predpisane (tretji odstavek 52. člena ZP-1),
- idr.

Ta sprememba je primarno potrebna zaradi priprave izvedbenih predpisov s področja carin (Carinski zakonik Skupnosti), zaradi systemske narave predlagane rešitve pa bo odstopa, ki so sicer rezervirani le za zakon, mogoče uporabiti tudi pri pripravi drugih izvedbenih uredb na področjih, ki so pridržana urejanju s sekundarno zakonodajo (uredbami) Evropske unije.

K 3. členu

Ta zakon in predpisi, ki določajo prekrške, se po dosedanji ureditvi v nobenem primeru ne raztezajo čez meje Republike Slovenije, kar se je izkazalo za omejujoče v primeru pripadnikov Slovenske vojske, ki so na misijah, vojaških operacijah in podobnih dogodkih v tujini. Kadar je zaradi narave teh misij oziroma operacij določena pridržana jurisdikcija države gostiteljice, se ob obstoječi ureditvi pripadnik Slovenske vojske lahko izgone sankciji za kršitev, ki je sicer določena kot kaznivo ravnanje tudi v državi gostiteljici, vendar pa zanj predpisi te države ne veljajo oziroma ne zapade pod pristojnost organov te države ali ti ne (z)morejo uvesti in izvesti postopka (npr. zaradi vojnega stanja). V takšnem primeru nova določba tretjega odstavka 5.

člena ZP-1 omogoča, da se pripadnika Slovenske vojske obravnava po prekrškovnih predpisih Republike Slovenije. Ker gre za širjenje veljavnosti domače zakonodaje preko meja Republike Slovenije, je uporabljen ožji pristop – nova ureditev se bo lahko uporabljala le na točno določenih področjih, ki so v zakonu taksativno naštetja (javni red in mir, orožje in prepovedan promet z drogami) in le za ravnanja, ki so kazniva tako v državi gostiteljici kot po predpisih Republike Slovenije (dvojna kaznivost).

K 4. členu

S predlagano spremembo drugega odstavka 18. člena ZP-1 se odpravlja možnost, da kršitelj v postopku o prekršku pred pravnomočnostjo in izvršljivostjo plačilnega naloga, odločbe ali sodbe o prekršku predlaga obročno plačilo globe. To možnost bo imel kršitelj skladno s predlaganim novim drugim odstavkom 18. člena šele v postopku pred organom, pristojnim za prisilno izterjavo globe in stroškov postopka, ki bo tudi odločal o njegovi vlogi (t. j. Finančna uprava RS). S predlagano spremembo drugega odstavka 18. člena ZP-1 se hkrati odpravlja omejitev glede obročnega plačila, ki se nanaša na višino globe, kar pomeni, da bo storilec prekrška organ, pristojen za prisilno izterjavo, lahko zaprosil za obročno plačilo globe ne glede na višino izrečene globe – omejitev v tej smeri predstavlja le predlagana določba, da lahko najmanjši obrok za plačilo globe in stroškov postopka za fizično in odgovorno osebo znaša 20 evrov, medtem ko je predviden minimalni obrok za pravne osebe, samostojne podjetnike posameznike in posameznike, ki samostojno opravljajo dejavnost, 200 evrov. Najdaljši rok za plačilo globe in stroškov postopka na obroke ostaja eno leto.

Predlog je posledica dejstva, da obstoječa ureditev, ki dopušča možnost predlaganja in odobritve obročnega plačila globe v postopku pred prekrškovnim organom oziroma sodiščem, povzroča nepotrebno administrativno obremenitev tako teh organov kot tudi FURS. Podatki iz prakse namreč kažejo, da vloge za obročno plačilo globe storilci v veliki večini primerov vlagajo šele v fazi, ko je zadeva odstopljena v prisilno izterjavo, in sicer praviloma storilci predlog za obročno plačilo globe pošljejo po prejetem opominu pred izvršbo, ki ga FURS pošlje v fazi pred formalnim začetkom davčne izvršbe. Pri tem je večina storilcev, ki vložijo prošnjo za obročno plačilo globe pri FURS, brez rubljivih denarnih prejemkov oziroma sredstev, posledično pa je pri njih verjetnost uspešne izterjave minimalna.

Namen predlagane ureditve je torej v tem, da se prekrškovni organi in sodišča v celoti razbremenijo administriranja, povezanega z določitvijo in izvajanjem obročnega plačila globe in stroškov postopka. Obročno plačevanje globe v praksi sicer ni pogosto, zato tudi storilci prekrškov s tem, ko se možnost obročnega plačila globe in stroškov postopka o prekršku premika v fazo izvršitve sankcije, ne bodo na slabšem.

Storilec bo o možnosti predlaganja obročnega plačila globe v postopku pred FURS poučen že v plačilnem nalogu, odločbi o prekršku oziroma sodbi o prekršku in tudi v opominu pred izvršbo. Če bo storilec zaprosil za obročno plačilo globe pred potekom roka za plačilo, bo organ, ki jo bo prejel, to vlogo zavrgel (po oceni predlagatelja je primerno, da ob tem organ storilca ponovno obvesti, da lahko obročno plačilo globe predlaga pri FURS šele po prejemu opomina pred izvršbo).

Enak sistem se bo po predlaganem četrtem odstavku 18. člena uporabljal za neplačane stroške postopka in odvzem premoženjske koristi s plačilom denarnega zneska, s čimer se izenačujejo načini izvrševanja vseh denarnih terjatev, ki izvirajo iz prekrškovnega postopka.

K 5. členu

Obstoječi 19. člen ZP-1 ureja instituta uklonilnega zapora in nadomestitve plačila globe z opravo nalog v splošno korist ali korist samoupravne lokalne skupnosti. Uklonilni zapor se v posledici odločitve Ustavnega sodišča RS št. U-I-12/12 z dne 11.12.2014 ukinja oziroma črta iz ZP-1, nadomestitev plačila globe z delom v splošno pa se povsem na novo ureja v predlaganem 19.a členu ZP-1. Posledično je treba 19. člen ZP-1 črtati.

K 6. členu

V predlaganem členu so urejeni materialnopravni vidiki instituta nadomestitve plačila globe in stroškov postopka z opravo dela v splošno korist, pri se čemer predmetni institut, ki je namenjen ekonomsko najšibkejšim storilcem, celostno prenavlja. Z izrazom »delo v splošno korist« so mišljene vse dovoljene oblike dela, od katerih ima korist širša skupnost na državni ali lokalni ravni (npr. pomoč humanitarnim organizacijam, delo v javnih zavodih, urejanje okolja v samoupravnih lokalnih skupnostih ipd.).

Nadomestitev globe in stroškov postopka z opravo nalog v splošno korist bo lahko po novem predlagal storilec, ki zaradi premoženjskega stanja ali svojih zmožnosti za plačilo ne zmore plačati globe in stroškov postopka, in sicer bo storilec ta predlog lahko podal najpozneje do poteka roka za plačilo globe in stroškov postopka.

Ker sta odreditev in organizacija dela v splošno korist časovno in stroškovno zahtevni, se iz razlogov ekonomičnosti in smotrnosti predlaga omejitev, skladno s katero se z delom v splošno korist lahko nadomesti le plačilo globe in stroškov postopka, ki skupaj znašajo vsaj 300 evrov. Pri tem ni pomembno, s katero vrsto odločbe (plačilnim nalogom, odločbo prekrškovnega organa ali sodbo sodišča) je bila globa izrečena, mora pa najmanj 300 EUR znašati seštevke globe in stroškov, ki izvirajo iz enega plačilnega naloga, odločbe oziroma sodbe (cenzus je torej lahko dosežen tudi z enotno globo za več prekrškov v steku, ki je izrečena z eno odločbo; ni pa mogoče seštevati glob in stroškov, izrečenih z več akti).

V predlaganem drugem odstavku je definiran krog upravičencev oziroma storilcev, ki se jim plačilo globe in stroškov postopka lahko nadomesti z delom v splošno korist. Iz razloga notranje poenotenosti pravnega reda se ta kriterij neposredno navezuje na materialne kriterije po zakonu, ki ureja brezplačno pravno pomoč, kar pomeni, da bo sodišče storilcu odobrilo delo v splošno korist, če je izkazano upravičen do brezplačne pravne pomoči (se pravi ima o tem ustrezno odločbo) oziroma bi bil do nje upravičen, če bi zanjo zaprosil. Nadomestitev plačila globe in stroškov postopka z delom v splošno korist bo torej lahko uspešno predlagal le storilec, ki glede na svoj materialni položaj in glede na materialni položaj svoje družine brez škode za svoje socialno stanje in socialno stanje svoje družine ne bi zmožal plačati globe in stroškov postopka, pri čemer se skladno s 13. členom Zakona o brezplačni pravni pomoči (v nadaljevanju: ZBPP) šteje, da je njegovo socialno stanje oziroma socialno stanje njegove družine zaradi plačila globe in stroškov prekrškovnega postopka ogroženo, če mesečni

dohodek predlagatelja (lastni dohodek) oziroma mesečni povprečni dohodek na člana družine (lastni dohodek družine) ne presega višine dveh osnovnih zneskov minimalnega dohodka, določenega z zakonom, ki ureja socialnovarstvene prejemke.

S praktičnega vidika predlagani kriterij pomeni, da bo nadomestitev globe dovoljena osebam katerih mesečni dohodek (lastni dohodek) oziroma mesečni povprečni dohodek na člana družine (lastni dohodek družine) ne presega cca. 540 evrov mesečno. Predlagani kriterij je smiseln, saj sta oba instituta – brezplačna pravna pomoč in delo v splošno korist - namenjena socialno šibkejšim osebam, zato tudi ni razlikovanja med prosilci za brezplačno pravno pomoč in predlagatelji nadomestitve plačila globe in stroškov postopka z opravo nalog v splošno korist ali korist samoupravne lokalne skupnosti; pri obeh vrstah prosilcev se bo tako preverjalo celotno premoženjsko stanje družine (če jo storilec prekrška ima) in ne morda samo premoženjsko stanje storilca prekrška.

Zaradi uporabe materialnega kriterija iz ZBPP se bo po predlagani ureditvi nekoliko povečal obseg strokovnih in administrativno-tehničnih nalog, ki jih opravljajo strokovne službe za brezplačno pravno pomoč, vendar ta obremenitev po oceni predlagatelja ne bo pretirana, saj se bodo podatki preverjali le za osebe, ki niso prejemniki denarne socialne pomoči oziroma ki še niso prejemniki brezplačne pravne pomoči (pri teh osebah bo ob upoštevanju določb ZBPP kriterij iz predlaganega drugega odstavka 19.a člena ZP-1 izpolnjen avtomatično).

O nadomestitvi plačila globe in stroškov postopka z delom v splošno korist bo po predlagani ureditvi odločal sodnik okrajnega sodišča po stalnem ali začasnem prebivališču predlagatelja (glej 38. člen predloga zakona), izpolnjevanje kriterija iz drugega odstavka predlaganega 19.a člena ZP-1 pa bo, kot rečeno, ugotavljala služba sodišča za brezplačno pravno pomoč.

Predlagani tretji odstavek določa »menjalni tečaj« pri nadomestitvi plačila globe in stroškov postopka z delom v splošno korist. Doslej veljavna ureditev tega ni določala, kar je vodilo do zelo neenotne prakse sodišč na tem področju. Po predlagani ureditvi bo vsakih začetih 10 EUR globe in stroškov postopka izenačenih z eno uro dela v splošno korist. Pri tem bo lahko sodišče odredilo minimalno 30 ur dela v splošno korist (kar je usklajeno z minimalno višino globe in stroškov, ki se lahko nadomestijo z delom v splošno korist po prvem odstavku predlaganega člena, se pravi 300 EUR) in največ 400 ur tovrstnega dela (kar pomeni, da se bo lahko z delom v splošno korist nadomestilo največ 4.000 EUR globe in stroškov postopka na posamezno odločbo). V vsakem primeru bo moralo biti delo v splošno korist opravljeno najkasneje v roku štirih mesecev od pričetka dela.

Predlagani četrti odstavek omogoča določeno mero individualizacije pri določitvi dokončnega števila ur dela v splošno korist, ki jih bo moral opraviti storilec. Sodišče bo lahko število ur, preračunano na podlagi kriterija iz tretjega odstavka (10 EUR globe in stroškov = 1 ura dela v splošno korist), zvišalo ali znižalo za največ eno tretjino,⁵ če bodo okoliščine konkretnega primera izkazovale, da za to obstajajo utemeljeni in upravičeni razlogi. Ti razlogi se navezujejo na osebne okoliščine storilca ali druge relevantne okoliščine, povezane z izvršitvijo dela v splošno korist (ne pa na naravo in težo prekrška, iz katerega izvirajo globa in stroški postopka,

⁵ Če je znesek globe in stroškov denimo 900 EUR, kar po tretjem odstavku pomeni 90 ur dela v splošno korist, bo lahko sodišče storilcu izjemoma naložilo manj ali več ur dela v splošno korist, vendar v nobenem primeru manj kot 60 oziroma več kot 120 ur.

saj je delo v splošno korist oblika nadomestne izvršitve pravnomočno izrečene sankcije in ne mehanizem za ponovno presojo te sankcije). Olajševalne okoliščine, ki bodo omogočale znižanje števila ur, bodo tako npr. zmanjšana delovna zmožnost storilca, težke družinske razmere v času, ko bo moral delati v splošno korist ipd.; obteževalna okoliščina, ki bo omogočala zvišanje števila ur, pa bo npr. dejstvo, da je storilec večkratni povratnik, da je v preteklosti v drugem postopku že imel odobreno delo v splošno korist, pa ga po lastni krivdi ni opravil ipd.. Poudariti je treba še, da je predlagani četrti odstavek izjema od splošnega pravila, ki je opredeljeno v tretjem odstavku, in ga bo sodišče lahko uporabilo le, če bodo obstajale posebne okoliščine, hkrati pa ga v primeru obstoja teh okoliščin ne bo dolžno uporabiti (odločitev je torej v diskreciji sodišča).

V predlaganem petem odstavku se določa, da se globa in stroški postopka ne izterjajo, če storilec v celoti opravi obseg ur, ki mu je bil določen s sklepom sodišča. Če storilec odrejenega dela ne opravi ali ga ne opravi v celoti in tudi ne plača (preostale) globe in stroškov, se bodo ti prisilno izterjali.

K 7. členu

Predlagani prvi odstavek novega 20. člena zakona določa, da se globa in stroški postopka izterjajo prisilno, če niso plačani v roku, ki je določen v odločbi ali sklepu oziroma niso poplačani niti obročno. To velja za vse vrste kršiteljev oziroma obdolžencev: posameznike, samostojne podjetnike posameznike in posameznike, ki samostojno opravljajo dejavnost, pravne osebe in odgovorne osebe.

Predlagani drugi odstavek je po vsebini razširjeni četrti odstavek 20. člena ZP-1, ki po novem predvideva, da se storilcu, ki bo v postopku prisilne izterjave, do plačila globe in stroškov postopka oziroma do ustavitve postopka prisilne izterjave ne bo izdalo potrdila iz uradne evidence oziroma ne bo izdalo ali podaljšalo dovoljenja s tistega upravnega področja, na katerem je bil storjen prekršek, če se to področje nanaša na javni red, organizacijo javnih prireditev, javnih shodov ali drugih javnih zbiranj, cestni promet, registracijo motornih vozil in registracijo gospodarskih družb. Ohranja se ureditev, po kateri lahko zakon tudi na drugih upravnih področjih določi, da se storilcu, ki ne plača globe, ne izda ali ne podaljša dovoljenja v upravnem postopku s tistega področja, na katerem je bil storjen prekršek. Ohranja se tudi omejitvev, da tega ukrepa ni mogoče določiti za potrdila in druge listine o dejstvih, o katerih se vodijo uradne evidence na področju osebnih stanj.

K 8. členu

Predlagani 20.a člen uvaja nov način izvršitve neplačane in neizterljive globe z njeno spremembo v nadomestni zapor. Pri tem je treba poudariti, da nadomestni zapor ni alternativa, niti variacija uklonilnega zapora, ampak gre za dva povsem različna instituta. Medtem ko je bil uklonilni zapor sredstvo prisile k plačilu, ki se je uporabilo takoj po izteku plačilnega roka, hkrati pa ni nadomestilo plačila globe, saj jo je storilec kljub prestanemu uklonilnemu zaporu še vedno dolgoval državi oziroma samoupravni lokalni skupnosti, je nadomestni zapor oblika izvršitve (!) globe, ki se bo lahko uporabila, ko ene ali več neplačanih glob v skupnem znesku najmanj 1.000 EUR (znotraj tega se razlikujejo globe v višini do in nad 300 evrov) ne bo mogoče izterjati niti prisilno; s tem, ko storilec preстане nadomestni zapor, pa njegova obveznost plačila globe ugasne. Nadomestni zapor bo kot nadomestna

oblika izvršitve izrečene in neizterljive globe prišel v poštev za storilce – fizične osebe (torej za osebe, ki bodo prekrške izvršile v svojstvu posameznika, samostojnega podjetnika, posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost (zasebnika) in odgovorne osebe). Po oceni predlagatelja upravičenost predlaganega novega načina izvršitve neplačane pravnomočne izrečene globe s spremembo v zapor nesporno izhaja iz podatkov Finančne uprave RS kot pristojnega organa za prisilno izterjavo neplačanih glob.

Podatki FURS⁶ namreč kažejo, da 24.809 dolžnikov oz. 39,5%, zoper katere so bili na dan 24.8.2015 odprti postopki davčne izvršbe, sodi med dolžnike, katerih dolg je težje izterljiv oziroma ga ni možno izterjati. Celoten dolg teh dolžnikov znaša 49 milijonov evrov oz. 44,2% prekrškovnih terjatev, ki so trenutno v izterjavi (zadeve v reševanju, zajeti so tudi knjiženi stroški davčne izvršbe). Za dolžnike, ki so v insolvenčnih postopkih, brez bivališča v Sloveniji in na prestajanju zaporne kazni, je možnost poplačila v postopkih davčne izvršbe minimalna oziroma je praktično ni. Ti dolžniki dolgujejo skupaj 16,2 milijona evrov ali 15% dolga; dolžniki v postopkih insolventnosti dolgujejo 7 milijonov evrov, dolžniki brez bivališča v Sloveniji 2,7 milijonov evrov in dolžniki na prestajanju zaporne kazni 6,5 milijona evrov. Rekorder z največjim številom zadev v izvršbi je trenutno dolžnik, zoper katerega se vodi 257 zadev. Pregled zadev po višini dolga kaže, da največ dolžnikov dolguje do 500 evrov (42,76%), delež dolžnikov, ki dolgujejo med 500 in 1.000 evrov (17,13%) in tistih, ki dolgujejo med 1.000 in 2.000 evrov pa je približno enak in znaša okrog 17%. Dolžnikov, katerih dolg znaša do 5.000 evrov, je 57.446 oziroma 91,6%.

Tabela 7: Prikaz števila dolžnikov glede na višino dolga (nerešene zadeve na dan 24.8.2015)

Dolg v EUR	Število dolžnikov	Odstotek
do 500 EUR	26.830	42,76%
od 500 do 1.000 EUR	10.749	17,13%
od 1.000 do 2.000 EUR	10.573	16,85%
od 2.000 do 5.000 EUR	9.294	14,81%
od 5.000 do 10.000 EUR	3.552	5,66%
od 10.000 do 20.000 EUR	1.382	2,20%
od 20.000 do 50.000 EUR	339	0,54%
nad 50.000 EUR	23	0,04%
Skupaj	62.742	100,00%

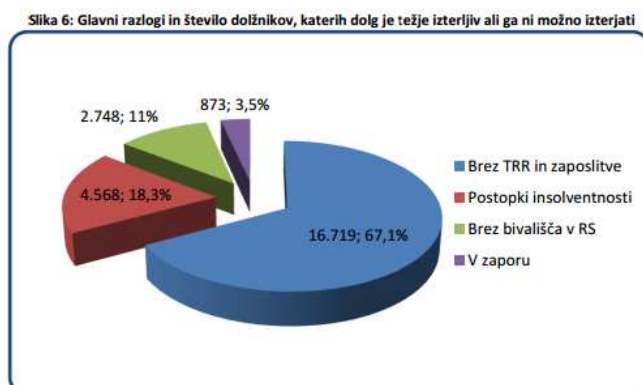
Tabela 8: Prikaz števila dolžnikov glede na število zadev (nerešene zadeve na dan 24.8.2015)

Št. izvršb po dolžniku	Število dolžnikov	Delež
do 10	53.741	85,65%
11 do 20	5.651	9,01%
21 do 30	1.796	2,86%
31 do 40	721	1,15%
41 do 50	334	0,53%
51 do 60	204	0,33%
61 do 70	107	0,17%
71 do 80	71	0,11%
81 do 90	40	0,06%
91 do 100	24	0,04%
nad 100	53	0,08%
Skupaj	62.742	100,00%

⁶ Podatki, tabele in grafi so povzeti iz Analize FURS o učinkovitosti davčne izterjave prekrškovnih terjatev z dne 17.9.2015.

Konkretnije je bilo med 62.742 dolžniki, katerih zadeve so bile na dan 24.8.2015 v reševanju:

- 16.719 dolžnikov brez zaposlitve ali drugih prejemkov in/ali odprtega transakcijskega računa pri banki ali hranilnici;
- 4.568 dolžnikov v insolvenčnih postopkih. V zvezi z insolvenčnimi postopki je potrebno poudariti, da odpust obveznosti v postopku osebnega stečaja ne učinkuje na terjatve iz naslova glob, izrečenih v prekrškovnem postopku, in odvzema premoženjske koristi, pridobljene s prekrškom, vendar pa se postopek davčne izvršbe za te terjatve ne sme voditi do zaključka insolvenčnega postopka;
- 2.748 dolžnikov nima bivališča v Republiki Sloveniji;
- 873 dolžnikov na prestajanju zaporne kazni v enem izmed zavodov Uprave RS za izvrševanje kazenskih sankcij.

Iz teh podatkov je razvidno, da obstaja (pre)veliko število primerov, v katerih globe kot najtežje sankcije za prekrške ne dosežejo specialno-preventivnega učinka, hkrati pa imajo ti primeri negativen vpliv na generalno-preventivno učinkovanje izrečenih sankcij za prekrške in pomenijo tudi administrativno in dolgotrajno breme za državne organe, ki so sankcijo izrekli oziroma ki so pristojni za prisilno izvršitev globe.⁷

Kot ukrep, ki ustrezno naslavlja opisano problematiko, se torej predlaga nov način izvršitve neplačane in neizterljive globe v obliki spremembe te globe v zapor. Kot rečeno, ta t.i. nadomestni zapor ni namenjen temu, da se storilca prisili k plačilu globe, pač pa se z njim nadomesti plačilo dveh ali več neplačanih glob (potem ko jih ni mogoče niti prisilno izterjati), ki po izvršitvi nadomestnega zapora ugasnejo.

Predlagana nova določba 20.a člena ZP-1 ureja materialnopravne vidike nadomestitve neplačanih in neizterljivih glob z zaporom, procesni oziroma postopkovni vidiki pa so urejeni s predlaganim novim poglavjem v drugem delu ZP-1, ki obsega člene od 192.a do 192.č.

Glede na to, da predpisi o prekrških praviloma določajo (zelo) visoke globe in za razliko od kazenskega prava ne temeljijo na sistemu dnevnih zneskov, ki višino denarne sankcije prilagodi premoženjskemu stanju konkretnega storilca, je predvideno, da bo en dan zapora nadomestil 100 EUR neplačane globe (predlagani »menjalni tečaj« za znesek globe, ki jo

⁷ Več o tem Kramberger Varl K.: Izvajanje postopkov davčne izvršbe denarnih terjatev iz naslova glob in stroškov postopka, ki jih v skladu z Zakonom o prekrških izreka Policija, Zbornik 9. Dnevo prekrškovnega prava, GV založba, Ljubljana 2014, str. 13 – 22.

nadomesti en dan zavora, je torej mišljen tudi kot korelat visokim predpisanim globam, zato je v primerjavi z ureditvijo v kazenskem pravu višji).

Nadomestni zapor bo možen šele, ko bo kršitelj iz naslova neplačane globe oziroma glob dolgoval vsaj 1.000 evrov, pri doseganju tega cenusa pa predlagana ureditev zaradi zagotavljanja skladnosti z načelom sorazmernosti razlikuje težje in lažje prekrške. Ločnico med temi prekrški predstavlja izrečena globa, pri čemer po pregledu predpisanih glob za nekatere pogostejše prekrške (Zakon o pravilih cestnega prometa, Zakon o varstvu javnega reda in miru, Zakon o davčnem postopku, Zakon o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno, Zakon o proizvodnji in prometu s prepovedanimi drogami, Zakon o orožju, Zakon o zaščiti živali itd.) predlagatelj ocenjuje, da je primerna meja 300 EUR (primarno so bile upoštevane predpisane globe za prekrške, ki jih lahko izvršijo (tudi) fizične osebe) . V primeru težjega prekrška (to pomeni, da gre bodisi za prekršek, ki je po naravi težji in ima predpisano globo v znesku 300 EUR ali več ali pa je bil v konkretnem primeru izvršen na način, da je organ, ki je globo izrekel, ocenil, da je v okviru predpisanega razpona primerna globa 300 EUR ali več), za katerega je storilcu izrečena globa najmanj v višini 300 EUR, bo nadomestni zapor možen, ko bo znesek posamične ali seštevke dveh ali več glob, izrečenih s posamezno odločbo, dosegel 1.000 EUR. V primeru prekrškov, ki so po naravi ali po okoliščinah, v katerih so bili izvršeni, lažji in za katere je predpisana oziroma je bila v konkretnem primeru s posamično odločbo izrečena globa pod 300 EUR (se pravi največ 299 EUR), pa bo nadomestni zapor možen le, če bo znesek 1.000 EUR dosegel seštevke najmanj desetih neplačanih in neizterljivih glob.

Glede na predlagani menjalni tečaj bo minimalno možno trajanje nadomestnega zavora praviloma 10 dni (prvi in drugi odstavek 20.a člena) oziroma izjemoma 8 dni (tretji odstavek 20. člena), kar je sorazmerno tudi z organizacijskega vidika oziroma dela zavodov za izvrševanje kazni zavora. Najdlje bo nadomestni zapor po izrecni določbi predlaganega prvega odstavka 20.a člena ZP-1 lahko trajal 90 dni v primeru težjih prekrškov, za katere se bo odredil po določbi predlaganega prvega odstavka 20.a člena (se pravi cca. tri mesece, kar je enkrat manj kot lahko traja nadomestni zapor v primeru neplačane denarne kazni za kaznivo dejanje) oz. 30 dni v primeru lažjih prekrškov, za katere se bo odredil po določbi predlaganega drugega odstavka 20.a člena

Sodišče bo imelo tudi v primeru odreditve nadomestnega zavora možnost do določene mere upoštevati individualne okoliščine konkretnega primera in število dni zavora znižati za največ eno tretjino (vendar v nobenem primeru na manj kot 8 dni), če bodo okoliščine konkretnega primera izkazovale, da za to obstajajo utemeljeni in upravičeni razlogi. Enako kot v primeru individualizacije števila ur dela v splošno korist se tudi pri nadomestnem zavoru ti razlogi navezujejo na osebne okoliščine storilca ali druge relevantne okoliščine, povezane z izvršitvijo nadomestnega zavora, in ne na naravo in težo prekrška, iz katerega izvira neizterljiva globa. Nadomestni zapor je namreč oblika nadomestne izvršitve pravnomočno izrečene globe in ne mehanizem za ponovno presojo te globe (olajševalne in obteževalne okoliščine, povezane s konkretnim prekrškom, so bile skladno s 26. členom ZP-1 upoštevane ob izreku globe). Olajševalne okoliščine, ki bodo omogočale znižanje števila dni nadomestnega zavora, bodo tako npr. invalidnost storilca (ki pa ne onemogoča izvršitve nadomestnega zavora), težke družinske razmere v času, ko bo moral v nadomestni zapor ipd.. Za primer morebitnih obteževalnih okoliščin pa možnost zvišanja števila dni nadomestnega zavora ni predvidena,

saj bi bilo to ob upoštevanju dejstva, da nadomestna izvršitev premoženjske sankcije v tem primeru posega v osebno svobodo posameznika, po oceni predlagatelja nesorazmerno.

Poudariti je treba še, da je predlagani tretji odstavek izjema od splošnih pravil, ki sta opredeljeni v prvem in drugem odstavku, in ga bo sodišče lahko uporabilo le, če bodo obstajale posebne okoliščine olajševalne narave, hkrati pa ga v primeru obstoja teh okoliščin ne bo dolžno uporabiti (odločitev je torej v diskreciji sodišča). Nadalje je treba poudariti, da ima poleg možnosti znižanja števila dni nadomestnega zapora sodišče v posebnih primerih tudi možnost, da nadomestnega zapora ne odredi (prim. 9. odstavek predlaganega 192.a člena).

Ker gre za obliko izvršitve globe, mora biti nadomestni zapor izvršen najkasneje do poteka zastaralnega roka za izvršitev globe in sme torej zajemati samo globe, za katere rok za izvršitev še ni potekel oziroma bo potekel najkasneje ob zaključku izvršitve nadomestnega zapora. To pomeni, da mora biti v konkretnem primeru odrejen dovolj zgodaj, da se lahko do poteka tega roka tudi izvrši, pri čemer je treba ustrezno upoštevati tudi (potencialne) postopke po predlaganem 192.c (družbeno koristno delo) in 192.č členu (pritožba).

V nadomestni zapor se lahko spremeni le neplačana in neizterjana globa, ne pa tudi stroški postopka.

Kar se tiče izvršitve nadomestnega zapora, bo ta potekala po pravilih, ki jih za izvrševanje kazni zapora določa Zakon o izvrševanju kazenskih sankcij (ZIKS-1). Pri tem je treba poudariti, da ZP-1 ne določa materialnih pogojev in postopka za določitev za t.i. vikend zapora, hišnega zapora in drugih oblik bonitetnega oziroma alternativnega izvrševanja zaporne kazni, ki jih v primeru zapora, izrečenega v kazenskem postopku, določata Kazenski zakonik (KZ-1) in Zakon o kazenskem postopku (ZKP). Posledično pri izvrševanju nadomestnega zapora ne bodo prišle v poštev določbe ZIKS-1, ki se navezujejo za določbe KZ-1 in ZKP o alternativnih načinih izvrševanja zaporne kazni, ampak se bo nadomestni zapor, izrečen po določbah ZP-1, izvršil po splošnem pravilu 11. člena ZIKS-1, po katerem se kazni zapora in mladoletniškega zapora ter kazni zapora, izrečene po drugih predpisih, *izvršujejo v zavodih za prestajanje kazni zapora*.

K 9. členu

S predlagano dopolnitvijo 27. člena ZP-1 se predlaga izjema od izrekanja enotne sankcije v primeru steka prekrškov, ki je sicer določena v prvem stavku drugega odstavka 27. člena ZP-1.

V praksi so se namreč pojavili primeri, ko so storilci izvršili neobičajno veliko število istovrstnih (t. j. vedno enakih) prekrškov (npr. neupravičeno vpogledovanje v osebne podatke, kar je prekršek po Zakonu o varstvu osebnih podatkov⁸), ob odkritju storjenih kršitev pa so bile te osebe v večini primerov kaznovane z globo v maksimalni višini dvakratnika največje mere posamezne vrste sankcije (na primer kršiteljem, ki so kot odgovorne osebe v državnem

⁸ ZVOP-1, Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo.

organu neupravičeno vpogledovale v osebne podatke, so bile tako v hitrem postopku o prekršku izrečene globe v višini 20.000 evrov).

Veljavna ureditev glede izrekanja sankcij za prekrške v steku je torej razmeroma toga (prekrškovno pravo v Republiki Sloveniji ne pozna pravila o asperaciji) in glede na kaznovalno politiko na področju prekrškov v Republiki Sloveniji v posameznih primerih tudi nesorazmerna, zato se s predlagano dopolnitvijo drugega odstavka 27. člena ZP-1 določa izjema za izrekanje globe v primeru steka prekrškov, kadar gre za ponavljanje prekrška, ki ga določa ena pravna kvalifikacija (se pravi za istovrstne prekrške), ne glede na to, ali so izvršeni v realnem ali idealnem steku.

Po predlagani ureditvi se bo v tovrstnih primerih lahko izrekla enotna globa do višine splošnih maksimumov, ki jih sicer določajo drugi, šesti in sedmi odstavek 17. člena ZP-1, če bodo to opravičevalne (olajševalne) okoliščine iz drugega odstavka 26. člena ZP-1, premoženjsko stanje in druge obveznosti (tretji odstavek 26. člena ZP-1), pri gospodarskih družbah in samostojnih podjetnikih posameznikih pa tudi gospodarska moč pravne osebe (peti odstavek 26. člena ZP-1). Prekrškovni organi oziroma sodišča bodo tako za vsak konkretni primer tehtala teža prekrška in okoliščine iz drugega, tretjega in petega odstavka 26. člena ZP-1; če bo prevladala teža prekrška, bo izrečena globa po obstoječem pravilu, če bodo prevladale druge (olajševalne) okoliščine, pa bo lahko izrečena globa po predlagani ureditvi, pri čemer bo v odločbi treba obrazložiti razloge za izrek globe v skladu s predlagano izjemo.

K 10. členu

Vzgojni ukrep, katerega vsebina so različne obveznosti, ki jih je mogoče naložiti mladoletniku, ne da bi ga izločili iz njegovega okolja, je bil uveden v prekrškovno zakonodajo leta 2005. Zanj je značilno, da obsega večje število obveznosti (navodil) in daje zato sodišču široke možnosti za ukrepanje in individualizacijo pri izbiri ustreznega ukrepa.

Veljavni ZP-1 v členu 36. določa le pet navodil, medtem ko Kazenski zakonik (KZ) v 77. členu omogoča še šest dodatnih (navodila iz 5. do 10. točke tega člena). Predlog spremembe dodaja v 36. člen ZP-1 pet navodil iz KZ, ki so primerna tudi za mladoletne storilce prekrškov. Še vedno pa ne bo šlo za popolno prekrivanje navodil in prepovedi s KZ, saj mladoletnim storilcem prekrškov tudi po spremenjeni ureditvi ne bo mogoče izreči navodila, ki zajema nastanitev pri določeni družini, v domu ali drugje, ker to navodilo predstavlja izločitev mladoletnika iz njegovega okolja in takšen ukrep ni sorazmeren s prekrški kot lažjimi kršitvami.

V primerjavi z dosedanjim 36. členom ZP-1 predlagana ureditev vsebinsko torej razširja navodila iz 5. točke 2. odstavka tega člena iz zgoj posvetovalnic na širšo paleto ustanov, ki nudijo vzgojno, poklicno, psihološko ali drugo psihosocialno pomoč ter dodaja pet možnih navodil, ki jih lahko sodišče izreče mladoletnim storilcem prekrškov.

Navedena sprememba bo sodnikom omogočila večjo individualizacijo obravnavanja mladoletnih storilcev prekrškov. Statistični podatki namreč kažejo, da sodniki le v redkih primerih za prekršek izrečejo vzgojni ukrep »navodila in prepovedi«, premočno pa prevladuje

vzgojni ukrep »ukor« (leto 2012: 94%, leto 2013: 92,8%), kar pomeni, da je individualizacija vzgojnih ukrepov zelo skromna. S spremenjenim 36. členom bodo sodniki imeli dovolj možnosti za individualizacijo.

K 11. členu

Mladoletnemu storilcu prekrška, ki potrebuje intenzivnejšo in trajnejšo pomoč in nadzorstvo, sodišče izreče vzgojni ukrep nadzorstva. Izvajanje nadzorstva obsega pomoč, vodenje in usmerjanje, tako da bi bil mladoletnik po izvršenem ukrepu sposoben samostojno sprejemati zrele odločitve, izpolnjevati obveznosti in dejavno delovati v svojem okolju. Nadzorstvo se izvaja v okolju, v katerem mladoletnik živi.

S predlagano spremembo je črtano nadzorstvo staršev, saj odpira številna vprašanja predvsem v zvezi z izvrševanjem in nadzorom nad izvrševanjem. Iz teh razlogov je bila takšna oblika nadzorstva iz kazenske zakonodaje črtana že leta 1995. Če mladoletnik potrebuje večje nadzorstvo, naj to nadzorstvo izvajajo strokovni delavci centra za socialno delo.

Z namenom, da se sodišču ponudijo širše možnosti za ukrepanje in individualizacijo pri izbiri ustreznega ukrepa, lahko sodišče ob tem vzgojnem ukrepu mladoletniku izreče tudi navodila in prepovedi, ki so opredeljene v 36. členu, seznamu nalog pa so s predlagano spremembo dodane še tri prepovedi, ki jih je uvedel že KZ-1 v okviru pogojne obsodbe z varstvenim nadzorstvom (65.čl. KZ-1) in nalog za pogojno odpuščenega (8.odst. 88.čl. KZ-1) in so primerne tudi za mladoletne storilce prekrškov. To so prepoved druženja z nekaterimi osebami, prepoved približevanja žrtvi ali kakšni drugi osebi in prepoved dostopa na posamezne kraje. Vsebinsko posameznih pojmov (npr. druženje, dostop) oz. obseg ukrepa bo morala čim bolj enotno napolniti sodna praksa.

K 12. členu

Predlagana sprememba dela tretjega odstavka 39. člena ZP-1 je potrebna zaradi ukinitve uklonilnega zapor in spremembe dosedanjega instituta nadomestitve plačila globe in stroškov postopka z opravo nalog v splošno korist ali korist samoupravne lokalne skupnosti.

Ker je izrek globe starejšemu mladoletniku izjema (praviloma se starejšim mladoletnikom izrekajo vzgojni ukrepi) od obravnavanja mladoletnih storilcev prekrškov, se s predlagano določbo izključuje možnost, da bi se po neuspešni prisilni izterjavi neplačana globa spremenila v nadomestni zapor ali odslužila z delom v splošno korist. Starejšemu mladoletniku se namreč globa lahko izreče le, če jo je po svojih premoženjskih razmerah zmožen plačati (to pomeni, da do postopka prisilne izterjave načeloma ne bi smelo priti, če bo prišlo, pa bi morala biti prisilna izterjava uspešna), dodaten pogoj za izrek globe pa je, da mladoletniku ne bi bilo upravičeno izreči katerega od vzgojnih ukrepov. Med vzgojnimi ukrepi, ki jih določa ZP-1, so tudi navodila in prepovedi (36. člen ZP-1), v sklopu katerih je mladoletniku mogoče izreči opravo dela v korist humanitarnih organizacij ali samoupravne lokalne skupnosti, kar pa je po vsebini skoraj identično opravi dela v splošno korist.

K 13. členu

Določbe o zastaranju pregona prekrška se sistemsko usklajujejo z določbo 17. člena ZP-1, ki ureja način predpisovanja in dovoljeno višino glob za prekrške. Dosedanja ureditev zastaranja pregona, ki temelji na kazuističnem urejanju zastaranja pregona prekrškov s posameznih področij in dovoljuje določanje zastaralnih rokov tudi v posameznih predpisih, s katerimi so določeni prekrški, se nadomešča z ureditvijo, skladno s katero so relativni zastaralni roki za uvedbo postopka o prekršku usklajeni s težo prekrška, ki se meri po višini globe, ki se lahko predpiše (in posledično izreče) za posamezne prekrške.

Splošni relativni zastaralni rok za pregon prekrška ostaja dve leti, prav tako ostaja nespremenjen posebni relativni zastaralni rok 30 dni za prekrške zoper varnost cestnega prometa, ki so bili ugotovljeni s tehničnimi sredstvi in storilec s kršitvijo ni bil seznanjen. Na novo pa sta določena dva posebna relativna zastaralna roka, in sicer:

- tri leta od dneva izvršitve za prekrške s področja davkov, trošarin in carin ter javnega naročanja, za katere je z zakonom predpisana globa v večkratniku davka, trošarine, carine ali vrednosti naročila skladno s četrtem odstavkom 17. člena ZP-1, in
- pet let od dneva izvršitve: 1) za prekrške s področja varstva konkurence ter trga z električno energijo ali zemeljskim plinom, za katere je z zakonom predpisana globa v višini do 10% letnega prometa skladno s 5. odst. 17. člena ZP-1, in 2) za najhujše prekrške iz področij, navedenih v šestem odstavku 17. člena ZP-1, za katere je skladno s to določbo predpisana trikrat višja globa od splošnih maksimumov, določenih v drugem in tretjem odstavku 17. člena ZP-1.

Posebna zastaralna roka za prekrške iz četrtega, petega in šestega odstavka 17. člena ZP-1 prideta v poštev le, če je za posamezni prekršek z zakonom predpisana posebna oziroma višja globa. Daljši zastaralni rok je torej vezan na težo prekrška, ki se odraža v predpisani globi za prekršek (pri tem predlagatelj izhaja iz tega, da so težji prekrški tudi zahtevnejši za obravnavo in dokazovanje), in ne (avtomatično) na področje, na katerem je po določbi 17. člena ZP-1 možno predpisovanje glob v posebnem ali višjem znesku.

Določbe o teku (prekinitvi in pretrganju) zastaranja in način določitve absolutnega zastaralnega roka (2-kratnik relativnega zastaralnega roka) ostajajo nespremenjene.

Za prekrške, za katere se zastaralni roki s predlagano novo določbo 42. člena ZP-1 podaljšujejo, je treba upoštevati pravilo, po katerem se za prekršek uporabi zakon, ki je veljal v času izvršitve prekrška, razen če je novi zakon milejši (*lex mitior*). Ker je v teh primerih nova ureditev strožja, se bo lahko daljši zastaralni rok uporabil le za prekrške, izvršene po uveljavitvi novele ZP-1J.

K 14. členu

Zaradi systemske ureditve zastaralnih rokov v novem 42. členu je potrebno 43. člen ZP-1 črtati. Glede na to, da bodo po novem daljši zastaralni roki določeni sistemsko, črtanje 43.

člena ne ustvarja kolizije z zakoni, ki v svojih določbah predpisujejo daljše roke za zastaranje. Ti so se namreč lahko nanašali le na prekrške iz šestega odstavka 17. člena ZP-1 in v nobenem primeru niso smeli preseči treh let, po novem pa bo zastaralni rok za te prekrške pet let. V primerih, ko področni zakon za prekrške določa daljši rok za zastaranje na podlagi 43. člena ZP-1, bo za prekrške, izvršene pred uveljavitvijo novele ZP-1J, torej veljal zastaralni rok iz področnega zakona, za prekrške, izvršene po uveljavitvi te novele, pa se bo zastaralni rok odmerjal na podlagi 42. člena ZP-1 po pravilu kasnejšega predpisa.

K 15. členu

Predlagani člen je posledica uskladitve ZP-1 s pravnim redom Evropske unije. Sodišče EU je s sodbo C-43/12 z dne 13. 6. 2014 razveljavilo Direktivo 2011/82/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o lažji čezmejni izmenjavi informacij o prometnih prekrških, povezanih z varnostjo v cestnem prometu (v nadaljevanju: direktiva), in sicer iz razloga, ker je bila ta sprejeta na napačni pravni podlagi. Razveljavljena direktiva se je lahko uporabljala še največ 12 mesecev od dneva razglasitve sodbe, v tem času pa je bila sprejeta vsebinsko identična Direktiva (EU) 2015/413 Evropskega parlamenta in Sveta o lažji čezmejni izmenjavi informacij o prometnih prekrških, povezanih z varnostjo v cestnem prometu, ki je bila objavljena v Uradnem listu EU št. 68 z dne 13. 3. 2015, str. 9 (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2011/82/EU).

Direktiva 2011/82/EU je bila v slovenski pravni red delno prenesena z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o prekrških (ZP-1H; Uradni list RS, št. 21/13), zato je zaradi spremembe predpisa EU treba prilagoditi tudi ZP-1. V predlaganem prvem odstavku se zato besedilo Direktiva 2011/82/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o lažji čezmejni izmenjavi informacij o prometnih prekrških, povezanih z varnostjo v cestnem prometu (UL L št. 288 z dne 5. 11. 2011, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2011/82/EU)« nadomesti z besedilom »Direktiva (EU) 2015/413 Evropskega parlamenta in Sveta o lažji čezmejni izmenjavi informacij o prometnih prekrških, povezanih z varnostjo v cestnem prometu (UL L št. 68 z dne 13. 3. 2015, str. 9; v nadaljnjem besedilu: Direktiva (EU) 2015/413)«.

S predlaganim drugim odstavkom se v besedilu zakona na vseh mestih besedilo »Direktiva 2011/82/EU« v vseh sklonih nadomešča z besedilom »Direktiva (EU) 2015/413« v ustreznem sklonu.

K 16. členu

Glede na to, da v primerih, ki jih zajema drugi odstavek 103. člena ZP-1, prekrškovni organ ne začne postopka o prekršku, njegov nadzorni organ pa oceni, da pogoji za ta postopek obstajajo, izvedbe prekrškovnega postopka ni smotno naložiti (ali odstopiti) prekrškovnemu organu, ki je že zavzel stališče, da postopka ne bo uvedel oziroma da ne bo izdal odločbe. Zato zakon določa, da prekrškovni postopek v tem primeru izvede sodišče. Sodišče postopek o prekršku vedno izvaja po pravilih rednega sodnega postopka, kar velja tudi za primere, ko prejme obdolžilni predlog nadzornega organa prekrškovnega organa. Ker je v praksi prišlo do

različnih tolmačenj, ali lahko nadzorni organ prekrškovnega organa obdolžilni predlog vložil le za prekrške, ki se obravnavajo v rednem sodnem postopku ali tudi za prekrške, ki jih prekrškovni organ sicer obravnava v hitrem postopku o prekršku, se z novo alinejo v 52. členu ZP-1 izrecno določa, da v primerih, ko obdolžilni predlog za katerikoli prekršek (torej tudi za prekršek, ki ga sicer obravnava prekrškovni organ v hitrem postopku o prekršku) vložil nadzorni organ prekrškovnega organa, hitri postopek ni dovoljen.⁹ S tem je jasno določeno, da v teh primerih postopek o prekršku izvede sodišče po pravilih rednega sodnega postopka.

Ob tem je treba opozoriti, da sklicevanje na peti odstavek 51. člena ZP-1 v drugem odstavku 103. člena ZP-1 pomeni, da lahko nadzorni organ prekrškovnega organa pooblastilo iz drugega odstavka 103. člena ZP-1 uporabi le, kadar je prekrškovni organ predhodno izvedel postopek po 51. členu ZP-1 in pri tem ugotovil, da obstajajo razlogi iz četrtega odstavka 51. člena ZP-1, zaradi katerih ne bo izdal odločbe o prekršku oziroma vložil obdolžilnega predloga. O tej odločitvi, ki mora biti (minimalno) obrazložena, mora prekrškovni organ po določbi petega odstavka 51. člena ZP-1 v 30 dneh pisno obvestiti predlagatelja, s čimer nastopijo pogoji za uporabo drugega odstavka 103. člena ZP-1. Nadzorni organ prekrškovnega organa v okviru zahtevka predlagatelja presoja zakonitost in pravilnost odločitve prekrškovnega organa, sprejete v okviru četrtega odstavka 51. člena ZP-1, pri čemer lahko obdolžilni predlog skladno z drugim odstavkom 103. člena ZP-1 vložil (še)le, če oceni, da je prekrškovni organ napačno uporabil ali prekoračil določbo četrtega odstavka 51. člena ZP-1. Če prekrškovni organ svoje odločitve ne obrazloži in nadzorni organ posledično ne razpolaga s podatki, ki bi mu omogočili presojo zakonitosti in pravilnosti ravnanja prekrškovnega organa, ni mogoče neposredno uporabiti določbe drugega odstavka 103. člena ZP-1, ampak mora nadzorni organ v okviru svoje nadzorne funkcije od prekrškovnega organa najprej zahtevati, da izpolni svojo zakonsko obveznost in obrazloži razloge, zaradi katerih je v konkretnem primeru uporabil četrti odstavek 51. člena ZP-1. Šele na tej podlagi lahko nadzorni organ nato uporabi določbo drugega odstavka 103. člena in vložil obdolžilni predlog, če oceni, da je prekrškovni organ napačno uporabil ali prekoračil četrti odstavek 51. člena ZP-1. *Ob pravilni uporabi določbe drugega odstavka 103. člena ZP-1 so možnosti za obid hitrega prekrškovnega postopka torej minimalne oziroma lahko pride do tega le v primeru naklepne napačne uporabe (se pravi zlorabe) zakona oz. kriterijev iz četrtega odstavka 51. člena ZP-1 s strani prekrškovnega organa.* V takem primeru pa se vloga nadzornega organa prekrškovnega organa ne izčrpa v vložitvi obdolžilnega predloga, ampak mora v okviru svoje nadzorne funkcije sprejeti in izvesti ustrezne ukrepe za sanacijo ugotovljene kršitve oziroma zlorabe zakona in za preprečitev tovrstnih ravnanj v bodoče.

K 17. členu

Ker se uvaja nov institut napovedi zahteve za sodno varstvo zoper odločbo o prekršku, ki bo omogočil izdajo odločbe brez obrazložitve, je treba ustrezno prilagoditi določbo drugega odstavka 56. člena o sestavinah pisne odločbe o prekršku.

Nadalje se s predlaganim členom iz četrtega odstavka 56. člena ZP-1 zaradi ukinitve instituta uklonilnega zapora črta pravni pouk glede določitve uklonilnega zapora, ostali elementi pravnega pouka pa se ustrezno jezikovno preoblikujejo. Pravni pouk bo po novem moral

⁹ Glej tudi odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije št. P-1/14-6 z dne 11. 6. 2015.

vsebovati tudi opozorilo, da se bo globa, ki je ne bo mogoče izterjati niti prisilno, lahko izvršila z nadomestnim zaporom. Predlagatelj ocenjuje, da je ta del izreka odločbe s tem, ko je storilec opozorjen na možnost nadomestnega zapora (z izrecno navedbo, da se bo neizterljiva globa »skladno z zakonom lahko izvršila z nadomestnim zaporom«) dovolj jasen in v opozorilu ni potrebno posebej navajati zakonskih pogojev iz novega 20.a člena, saj so ti razvidni iz zakona, na katerega se opozorilo sklicuje.

K 18. členu

S predlagano spremembo se v plačilni nalog dodaja določba o tem, da se bo neplačana in neizterljiva globa skladno z zakonom lahko izvršila z nadomestnim zaporom. Enako kot zgoraj predlagatelj ocenjuje, da je del plačilnega naloga, v katerem je storilec opozorjen na možnost nadomestnega zapora (z izrecno navedbo, da se bo neizterljiva globa »skladno z zakonom lahko izvršila z nadomestnim zaporom«) dovolj jasen in v opozorilu ni potrebno posebej navajati zakonskih pogojev iz novega 20.a člena, saj so ti razvidni iz zakona, na katerega se opozorilo sklicuje.

K 19. členu

Sprememba 57. c člena je potrebna zaradi uveljavitve novega instituta napovedi vložitve zahteve za sodno varstvo zoper odločbo o prekršku (novi 59.a člen ZP-1), čemur je treba ustrezno prilagoditi tudi pravico do plačila t.i. polovičke. Medtem ko sistem pri plačilnih nalogih ostaja nespremenjen, bo imel po novem kršitelj pravico do plačila polovične globe, naložene z odločbo o prekršku, le v primeru, ko zahteve za sodno varstvo zoper to odločbo ne bo napovedal oziroma jo bo v zakonskem roku umaknil (in je posledično tudi ne bo vložil). 8-dnevni rok za plačilo polovične globe bo pričel teči z dnem izteka roka za napoved vložitve zahteve za sodno varstvo. Če bo kršitelj polovični znesek globe plačal pred iztekom roka za napoved zahteve za sodno varstvo, bo pravico do napovedi in vložitve tega pravnega sredstva praviloma izgubil.

Če kršitelj ne izkoristi pravice za polovično plačilo globe, ki je primarno pogojena z odpovedjo pravnemu sredstvu in vezana na določen rok, mora plačati celotno globo. Zaradi odprave morebitnih dvomov in neenotne prakse je v spremenjeni določbi 57.c člena izrecno določeno, da kršitelj izgubi pravico do plačila polovičnega zneska globe tudi v primeru, ko vloži napoved zahteve za sodno varstvo, nato pa pravnega sredstva ne vloži. Če kršitelj napoved vložitve zahteve za sodno varstvo pravočasno umakne (gl. 2. odstavek novega 59.a člena ZP-1), pa, kot rečeno, obdrži pravico do polovičnega plačila globe.

Pravica do plačila globe in stroškov postopka z negotovinskim plačilnim sredstvom in omejitev, skladno s katero polovično plačilo globe ne pride v poštev za prekrške s področja varstva konkurence, ostajata nespremenjeni.

K 20. členu

S predlagano dopolnitvijo prvega odstavka 58. člena ZP-1 se jasno in nedvoumno določa, da v hitrem prekrškovnem postopku pride v poštev institut vrnitve v prejšnje stanje. Prvi odstavek

58. člena ZP-1 napotuje na smiselno uporabo določb Zakona o splošnem upravnem postopku (ZUP) o rokih in narokih, pri čemer pa ZUP (drugače kot Zakon o kazenskem postopku) instituta vrnitve v prejšnje stanje ne ureja v poglavju o rokih in narokih (čeprav gre za vsebinsko povezane institute), ampak v posebnem poglavju. ZKP torej v poglavju o rokih ureja tudi vrnitev v prejšnje stanje, zato za prenos tega instituta v redni sodni postopek o prekršku zadostuje napotitev na smiselno uporabo določb Zakona o kazenskem postopku o rokih in narokih; za prenos instituta vrnitve v prejšnje stanje v hitri postopek o prekršku pa je potrebna posebna napotitev na smiselno uporabo ZUP, saj ta zakon, kot rečeno, vrnitev v prejšnje stanje ureja v posebnem poglavju.

K 21. členu

Sprememba oziroma dodatek je potreben zaradi uvedbe instituta napovedi zahteve za sodno varstvo, in sicer se z dodanim besedilom jasno določa, da je pravica do vložitve zahteve za sodno varstvo pogojena s predhodno napovedjo vložitve tega pravnega sredstva po določbah novega 59.a člena ZP-1.

K 22. členu

Z novim 59.a členom se uvaja institut napovedi zahteve za sodno varstvo zoper pisne odločbe prekrškovnega organa o prekršku (t.j. odločbe iz 56. člena ZP-1), vključno z odločbami, ki so po ugovoru zoper plačilni nalog izdane na podlagi 57.b člena veljavnega ZP-1. Ta institut pa ne velja za plačilne naloge, kjer sistem vložitve zahteve za sodno varstvo (zaenkrat) ostaja nespremenjen.

Bistvo instituta napovedi zahteve za sodno varstvo je v tem, da odločba o prekršku, zoper katero ne bo napovedana vložitev zahteve za sodno varstvo, po novem ne bo terjala izdelave obrazložitve odločitve. Obrazložitev odločbe o prekršku primarno služi instančnemu sodišču kot osnova za vpogled v proces, vsebino in podlage prvostopnega odločanja o prekršku. Razpoložljivi statistični podatki kažejo, da je zahteva za sodno varstvo vložena povprečno zoper 7% – 9% odločb o prekršku, kar pomeni, da več kot 90% odločb, izdanih v hitrem postopku o prekršku, ne preide v fazo sodne kontrole. Posledično je časovni vložek, ki ga prekrškovni organi namenijo za pripravo obrazložitev teh določb, nesorazmeren, saj v teh primerih obrazložitve služijo le kršiteljem, ki pa si praviloma že iz podatkov v izreku odločbe o prekršku ustvarijo mnenje o tem, ali je odločba z njihovega vidika utemeljena ali ne. Na podlagi navedenega predlagatelj ocenjuje, da bo uvedba napovedi zahteve za sodno varstvo zoper pisne odločbe o prekršku bistveno razbremenila prekrškovne organe, ki bodo na račun manjšega obsega dela pri pripravi (obrazložitev) odločb o prekrških lahko povečali število nadzorov (in morda tudi prekrškovnih postopkov).

Sistem napovedi zahteve za sodno varstvo je v osnovi soroden sistemu napovedi pritožbe, ki že velja v rednem sodnem postopku o prekršku (prim. 98. in 151. člen veljavnega ZP-1) in za katerega iz prakse ni poročil o večjih težavah pri izvajanju.

Prekrškovni organ bo upravičencu do zahteve za sodno varstvo (t.j. osebi, ki ji je bila izrečena sankcija, njenemu zakonitemu zastopniku ali zagovorniku ter lastniku odvzetih predmetov)

vročil odločbo o prekršku z vsemi sestavinami razen obrazložitve. Ta odločba bo torej vsebovala uvod, izrek in pravni pouk, pri čemer bodo v pravnem pouku navedene vsebine iz novega 59.a člena ZP-1, in sicer:

- dolžnost napovedi zahteve za sodno varstvo v roku 8 dni od prejema odločbe brez obrazložitve,
- pojasnilo, da mora biti napoved pisna in vložena pri organu, ki je izdal odločbo o prekršku,
- izrecno navedbo, da je napoved vložitve zahteve za sodno varstvo mogoče umakniti le do roka, do katerega je možna napoved (če je vložitev zahteve za sodno varstvo napovedana pred iztekom 8-dnevnega roka, jo je torej mogoče brez posledic umakniti do izteka tega roka),
- izrecno navedbo, da se upravičenec odpoveduje zahtevi za sodno varstvo, če je v zakonskem roku ne napove oziroma če v istem roku napovedi ne umakne, in da bo vročena odločba o prekršku (brez obrazložitve) z iztekom roka za napoved zahteve za sodno varstvo postala pravnomočna,
- da bo v primeru, da napove vložitev zahteve za sodno varstvo, upravičenec v roku 30 dni od napovedi pritožbe prejel odločbo o prekršku z obrazložitvijo.

Poleg tega bodo morale biti pravnemu pouku dodane tudi spremenjene vsebine iz 57.c člena o pravici do polovičnega plačila globe in omejitvah v zvezi s tem.

Če kršitelj ne napove zahteve za sodno varstvo v zakonsko določenem roku, nato pa to pravno sredstvo vseeno vloži, je treba skladno s 1. odst. 63. člena oz. 64. členom ZP-1 šteti, da je zahtevo za sodno varstvo vložila oseba, ki je nima pravice vložiti, zato se takšna zahteva zavrže.

Predlagatelj ob uvedbi sistema, ki bo omogočil izdajo odločbe o prekršku brez obrazložitve, posebej opozarja na *izjemen pomen pravičnega oblikovanja izreka odločbe o prekršku*. Sestavine izreka odločbe o prekršku so določene v četrtem odstavku 56. člena ZP-1 in obsegajo:

- *osebne podatke kršitelja* (osebno ime, EMŠO, če je fizična oseba tujec, pa njene rojstne podatke, državljanstvo, stalno oziroma začasno prebivališče, za odgovorno osebo tudi zaposlitev, za pravno osebo pa naziv in sedež ter matično številko. Če so bile izrečene kazenske točke ali gre za kršitev, ki je povezana z veljavnostjo vozniškega dovoljenja, mora izrek vsebovati tudi številko izdanega vozniškega dovoljenja, navedbo organa, ki je izdal dovoljenje in datum izdaje. Če prekrškovni organ ne razpolaga z vsemi navedenimi podatki, navede v izreku tiste, ki so dostopni in morebitne druge podatke o kršitelju, ki so bili navedeni oziroma ugotovljeni v postopku),
- *kratek opis dejanja, s katerim je storjen prekršek* (kraj in čas storitve, način storitve ter odločilne okoliščine morajo biti v opisu dejanja v izreku odločbe opredeljeni *na abstraktni in na konkretni ravni, pri čemer mora biti poudarek na konkretizaciji zakonskih znakov prekrška!*),
- *izrek, da je kršitelj odgovoren za prekršek, ki ga je storil,*
- *pravno opredelitev prekrška z navedbo predpisa, ki določa prekršek, in s številčno označbo člena, ki določa prekršek,*
- *znesek globe in stroškov postopka ter rok za njihovo plačilo,*

- morebitne izrečene *stranske sankcije*,
- *odločitev o odvzemu premoženjske koristi*, če jo je bilo treba odvzeti in
- opozorilo o pravici do plačila globe in stroškov postopka na obroke ter opozorilo, da se bodo neplačana globa in stroški postopka prisilno izterjali, ter pouk o možnosti nadomestitve plačila globe z opravo nalog v splošno korist ali korist samoupravne lokalne skupnosti.

K 23. členu

Glede na odločbo Ustavnega sodišča RS U-I-40/12 z dne 11. 4. 2013 je poseg v tajnost pisem in drugih občil dopusten, če se z njim doseže varstvo posameznih dobrin, ki morajo biti zaradi njihovega družbenega pomena visoko varovane, kar se odraža tudi v tem, da se varujejo tudi s pomočjo kaznovalnega prava, ki v navedenem pomenu lahko zajema tudi prekrške.

S predlagano dopolnitvijo 8. alineje prvega odstavka 67. člena ZP-1 se za prekrške iz petega odstavka 17. člena ZP-1 (t.j. prekrške s področja trga z električno energijo ali zemeljskim plinom, za katere se globa določi v odstotku od letnega prometa) in za t. i . hujše prekrške (ti so lahko določeni le na taksativno naštetih področjih, od klasičnih prekrškov pa se razlikujejo po dodatnem znaku, ki prekršek okarakterizira kot hujši) dopušča poseg v tajnost pisem in drugih občil s smiselno uporabo določb Zakona o kazenskem postopku. Omejitev le na prekrške iz petega in šestega odstavka 17. člena ZP-1 zagotavlja skladnost z načelom sorazmernosti, saj gre pomembna družbena področja: trg z elektriko in plinom, varstvo naravnih bogastev, okolja in ohranjanje narave, varstvo kulturne dediščine, varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, varnost in zdravje pri delu, preprečevanje dela in zaposlovanja na črno ter področje delovnih razmerij in socialnega varstva, področje davkov, trošarin, carin, financ, javnega naročanja, varstva konkurence, državnih blagovnih rezerv in omejevalnih ukrepov, pri čemer se bo predlagano preiskovalno dejanje lahko uporabilo le za prekrške iz teh področij, katerih narava je posebno huda zaradi višine povzročene škode ali višine pridobljene protipravne premoženjske koristi ali zaradi storilčevega naklepa oziroma njegovega namena koristljivosti. Poseg v tajnost pisem in drugih občil tako kot doslej torej še vedno ne bo prišel v poštev za klasične prekrške (npr. za cestnoprometne prekrške, prekrške zoper javni red in mir,...).

K 24. členu

S predlagano dopolnitvijo četrtega odstavka 113. člena ZP-1 se določa možnost pologa varščine tudi z negotovinskim plačilnim sredstvom. Veljavni ZP-1 ne ureja možnosti pologa varščine z negotovinskim plačilnim sredstvom, kar povzroča dvome o dopustnosti takega načina plačevanja, ki je sicer v sodobnem plačilnem prometu splošno uveljavljen. Zato se s predlagano določbo omogoča takšno plačilo varščine pod pogoji in v skladu s predpisi, ki urejajo finančno poslovanje organa, če bodo hkrati izpolnjeni ustrezni tehnični pogoji. Če bo negotovinski polog varščine možen, mora biti pouk o takem načinu plačila sestavni del pravnega pouka, kar zagotavlja vsem storilcem prekrškov na določenem področju enak položaj, v skladu s stopnjo tehnične opremljenosti posameznih organov in pogoji, v katerih delujejo. To je tudi razlog, da splošne možnosti negotovinskega plačila predlog zaenkrat ne določa, saj je ne bi bilo mogoče zagotoviti, predvsem glede na stroške uvedbe (POS terminali,

povezovanje) – določbe o varščini se namreč smiselno uporabljajo tudi v hitrem prekrškovnem postopku (drugi odstavek 58. člena ZP-1).

V zvezi z institutom varščine predlagatelj sicer opozarja, da je ta v hitrem postopku nepraktična, in sicer predvsem v primerih, ko prekrškovni organ zazna prekršek in ga obravnava na kraju storitve – v tem primeru je po mnenju predlagatelja neprimerno bolj učinkovita in enostavnejša uporaba instituta zavarovanja izvršitve (201. člen ZP-1).

K 25. členu

V primeru zdravstvene nezmožnosti se vodi postopek po 57. členu Zakona o voznikih (v nadaljevanju: ZVoz). Če upravna enota prejme dokončno zdravniško spričevalo, v katerem je ugotovljena telesna ali duševna nezmožnost posameznika za vožnjo motornih vozil, z odločbo imetniku odvzame voziško dovoljenje za toliko časa, dokler se ne ugotovi, da je oseba telesno in duševno zmožna za vožnjo motornega vozila.

Z novim drugim odstavkom 113.d člena se jasno določa, da se začasno odvzeto voziško dovoljenje lahko vrne le, če iz predloženega zdravniškega spričevala izhaja, da je oseba telesno ali duševno zmožna za vožnjo motornih vozil, odvzem pa ob upoštevanju okoliščin konkretnega primera ni neizogibno potreben za varnost cestnega prometa.

Če bo posameznik predložil zdravniško spričevalo, iz katerega bo izhajalo, da je telesno ali duševno nezmožen za vožnjo motornih vozil, bo sodišče torej s sklepom zavrnilo predlog za vrnitev začasno odvzetega voziškega dovoljenja, v nasprotnem primeru pa bo sodišče pred dokončno odločitvijo o vrnitvi začasno odvzetega voziškega dovoljenja presojalo še ostale okoliščine (naravo in pomen očitane kršitve, osebnost obdolženca, njegovo prejšnje življenje ipd.).

K 26. členu

Novi drugi odstavek 138. člena ZP-1 se predlaga zaradi razveljavitve instituta uklonilnega zapora s strani Ustavnega sodišča Republike Slovenije in zaradi nomotehnične redakcije člena.

Predlagani člen nespremenjeno določa, da se v sodbi o prekršku določi rok, v katerem je treba plačati globo ter stroške postopka. Sodba o prekršku pa bo morala v skladu s predlaganim novim drugim odstavkom 138. člena ZP-1 vsebovati tudi pouk o možnosti za nadomestitev plačila globe in stroškov postopka z delom v splošno korist ter opozorilo, da bodo neplačana globa in stroški postopka prisilno izterjani ter da se bo neizterljiva globa skladno z zakonom lahko izvršila z nadomestnim zaporom. Enako kot v primeru plačilnega naloga in odločbe o prekršku predlagatelj ocenjuje, da je opozorilo o možnosti nadomestnega zapora (z izrecno navedbo, da se bo neizterljiva globa »skladno z zakonom lahko izvršila z nadomestnim zaporom«) v sodbi dovolj jasno in v opozorilu ni potrebno posebej navajati zakonskih pogojev iz novega 20.a člena, saj so ti razvidni iz zakona, na katerega se opozorilo sklicuje.

K 27. členu

S predlagano določbo se ZP-1 usklajuje z Zakonom o sodnih taksah (v nadaljevanju: ZST-1) in vsebinsko izenačuje z Zakonom o kazenskem postopku (v nadaljevanju: ZKP). Po vzoru četrtega odstavka 95. člena ZKP se zagotavlja pravna podlaga za poseg v pravnomočno sodno odločbo, katere del je tudi odločitev o stroških postopka, če se okoliščine za oprostitev stroškov postopka (sodne takse) ugotovijo po izdaji odločbe, s katero je bilo odločeno o stroških.

Ker gre v večini primerov, ko so odmerjeni stroški prekrškovnega postopka, le za odmero sodne takse, se s predlagano dopolnitvijo petega odstavka 144. člena ZP-1 zakon prvenstveno usklajuje z določbami ZST-1. Ob uporabi določb o oprostitvi, odlogu in obročnem plačilu sodnih taks (10. do 15. člen ZST-1), zlasti določbe prvega odstavka 13. člena ZST-1, je mogoče predlog za oprostitev, odlog ali obročno plačilo sodne takse podati do izteka roka za plačilo sodne takse. Ob tem je treba upoštevati 8. točko prvega odstavka 5. člena ZST-1, ki določa, da taksna obveznost za postopek o prekrških nastane ob pravnomočnosti odločbe, s katero se izreče sankcija za prekršek ali se storilcu prekrška sankcija odpusti, v primeru, če storilec prekrška ne more dokazati identitete ali nima stalnega prebivališča ali če bi se z odhodom zaradi prebivanja v tujini lahko izognil odgovornosti za prekršek, pa takoj po izdaji odločbe o prekršku; za pravna sredstva v postopku o prekrških pa taksna obveznost nastane ob pravnomočnosti odločbe o pravnem sredstvu.

Glede na veljavno ureditev v 144. členu ZP-1 je torej po pravnomočnosti sodbe za oprostitev sodne takse oziroma stroškov postopka treba vložiti pravno sredstvo zoper odločitev o glavni stvari (glej tudi odločbo Ustavnega sodišča RS št. P-14/14 z dne 4.6.2015), medtem ko ZST-1 vložitev predloga za oprostitev, odlog ali obročno plačilo sodne takse omogoča do roka za (prostovoljno) plačilo sodne takse oziroma stroškov postopka. Na podlagi predlagane dopolnitve petega odstavka 144. člena ZP-1 pa bo mogoče s posebnim sklepom poseči v že izdano odločbo, če sodišče storilca ne bo oprostilo stroškov prekrškovnega postopka že v postopku samem, npr. ker tega ni predlagal ali ni mogel predlagati. Na ta način bo mogoče enostavneje upoštevati primere, ko se npr. premoženjske razmere ali druge okoliščine na strani storilca prekrška znatno spremenijo (npr. izguba zaposlitve) po izdaji odločbe in pred potekom roka za plačilo. Sodišče bo lahko v teh primerih z naknadnim sklepom storilca oprostilo plačila stroškov ali to plačilo odložilo (ne bo pa moglo dovoliti obročnega odplačila, saj bo to storilec lahko predlagal v postopku prisilne izterjave).

K 28. členu

Predlagani 192.a člen: Odreditev nadomestnega zapora je v izključni pristojnosti okrajnega sodišča, na območju katerega ima storilec stalno (če tega nima, pa začasno) prebivališče, postopek pa steče na pobudo oziroma na podlagi obvestila Finančne uprave RS kot organa, pristojnega za prisilno izterjavo glob, ki ga ta pošlje sodišču, ko ugotovi, da mehanizmi upravne izvršbe v primeru ene ali več glob v znesku najmanj 1.000 evrov (in znotraj tega v posamičnem znesku najmanj 300 evrov), izrečenih istemu storilcu, niso uspešni.

Ob upoštevanju 2. odstavka 289. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (ZUP) in relevantnih določb Zakona o davčnem postopku (ZDavP-2) se bo upravna izvršba štela za

neuspešno (oziroma se bo štelo, da globe po upravni poti ni mogoče izterjati), če ne bo mogoča ali ne bo uspešna davčna izvršba na dolžnikove denarne prejemke, denarna sredstva, denarne terjatve, premičnine ali vrednostne papirje. Izvršba na naštete predmete izvršbe ni mogoča, če dolžnik teh sploh nima (ni zaposlen, nima računov pri banki, nima terjatev, vrednostnih papirjev) ali nima prebivališča v Sloveniji (posledično ni mogoče izvesti poskusa rubeža premičnin in v rubežnem zapisniku ugotoviti, da izvršba na premičnine ni uspešna).

Če bodo pogoji za odreditev nadomestnega zavora izpolnjeni, bo sodišče storilcu poslalo pisno obvestilo o uvedbi postopka za odreditev nadomestnega zavora s predpisanimi vsebinami. O vsebini tega obvestila se bo lahko storilec izjavil v roku petih dni in za svoje trditve navedel tudi dokaze. Storilec se bo v izjavi lahko opredelil do vseh dejanskih in pravnih okoliščin, povezanih z odreditvijo nadomestnega zavora, kar je v predlagani določbi v izogib morebitnim nejasnostim podrobneje specificirano. Tako storilec s to izjavo ne bo mogel uspešno uveljavljati ugovorov zoper pravnomočno odločbo ali plačilni nalog, s katerim je bila izrečena globa (postopek odreditve nadomestnega zavora ni izredno pravno sredstvo, zato v njem ni mogoče posegati v pravnomočne prekrškovne zadeve), lahko pa bo predlagal nadomestitev plačila globe z delom v splošno korist oziroma pojasnil dejstva in okoliščine, zaradi katerih se je znašel v situaciji, ko mu grozi nadomestni zavor oziroma zaradi katerih tega zavora ne bo mogel prestajati, uveljavljati bo lahko tudi pravne ovire (npr. zastaranje izvršitve sankcije). Nadaljnje ravnanje sodišča je odvisno od vsebine storilčeve izjave in je v predlagani določbi natančno določeno. Pri tem bo posebno pozornost od sodišča terjala presoja zakonskih kriterijev iz predlaganega 9. odstavka 192.a člena. Če storilec v izjavi navede in dokaže osebne okoliščine, zaradi katerih je popolnoma neprimeren oziroma nesposoben za prestajanje nadomestnega zavora (npr. zaradi neozdravljive težke bolezni, invalidnosti ipd.) in je posledično odreditev nadomestnega zavora onemogočena, lahko sodišče postopek ustavi. Enako ravna v primeru, če ugotovi, da nadomestni zavor glede na okoliščine konkretnega primera ne bi bil sorazmeren in pravičen ukrep (pri tem lahko kot relevantno okoliščino upošteva npr. tudi čas, ki je pretekel od izvršitve prekrška oziroma prekrškov, za katere se odreja nadomestni zavor). Predlagani 9. odstavek 192.a člena sodišče torej zavezuje, da pred odreditvijo nadomestnega zavora skrbno pretehta vse okoliščine konkretnega primera (tako tiste, ki jih je navedel storilec v izjavi, kot tudi morebitne druge okoliščine, ki so sodišču znane), saj sme nadomestni zavor tudi v primeru, ko so izpolnjeni vsi formalni pogoji, odrediti le, če oceni, da je v konkretnem primeru to sorazmeren in pravičen ukrep. Če storilec v izjavi utemeljeno uveljavlja okoliščine, ki skladno z ZIKS-1 zahtevajo odložitev izvrševanja zavorne kazni, sodišče v sklepu, s katerim odredi nadomestni zavor, odloči tudi o odložitvi izvršitve tega ukrepa do izteka teh okoliščin, pri čemer smiselno uporablja določbo 24. člena ZIKS-1.

Predlagani 192.b člen: Po predlagani ureditvi bo imel storilec - preden bo izdan sklep o nadomestnem zavoru - možnost predlagati nadomestitev plačila še neplačanih in neizterljivih glob oziroma nadomestnega zavora z delom v splošno korist, kar pomeni, da bo imel na voljo mehanizem, da se zavoru izogne, če bo resno pristopil k poplačilu izrečenih in neplačanih glob z delom. Pri tem - enako kot po dosedanji ureditvi – zoper odločitev sodišča o družbeno koristnem delu ne bo pravnega sredstva. Če je bilo storilcu delo v splošno korist predhodno že odobreno, a ga po lastni krivdi ni opravil, bo sodišče njegovo vlogo lahko zavrnilo (lahko pa ji bo kljub temu ugodilo, če bodo to upravičevale spremenjene okoliščine na strani storilca).

V primeru, ko storilec predlaga nadomestitev neplačanih in neizterljivih glob z delom v splošno korist, se o njegovi vlogi odloči po določbah tega zakona o odreditvi dela v splošno korist, s to razliko, da v tej fazi ni potrebno ugotavljati premoženjskega stanja storilca, saj izpolnjevanje tega pogoja izhaja iz dejstva, da prisilna izterjava ni bila uspešna (zakon to določa v obliki neizpodbojne domneve). Prav tako bo avtomatično izpolnjen pogoj glede višine globe, saj je nadomestni zapor možen šele, ko neplačana globa/globe doseže/jo 1.000 evrov (gl. predlagani 20.a člen).

Predlagana ureditev ureja tudi primer, ko storilec k odobrenemu delu v splošno korist ne pristopi resno oziroma iz drugega razloga dela ne opravi. V takem primeru se izda in izvrši sklep o nadomestnem zaporu (pri čemer se ustrezno upoštevajo morebitni odplačani zneski oziroma opravljene ure dela), in sicer po tem, ko pristojni center za socialno delo sodišče obvesti o okoliščinah iz 5. odstavka predlaganega 192.b člena.

Če storilec uspešno opravi odrejeno delo v splošno korist, se postopek za odreditev nadomestnega zapora ustavi.

Predlagani 192.c člen: Če se storilec o okoliščinah iz pisnega obvestila o uvedbi postopka za odreditev nadomestnega zapora v zakonsko določenem roku ne bo izjavil, če ne bo navedel dejstev in dokazov, ki bi vplivali na odreditev nadomestnega zapora (npr. izkazal, da je globo plačal, nesporno izkazal slabo zdravstveno stanje, ki začasno ali trajno onemogoča izvršitev zapora) ali če ne bo predlagal dela v splošno korist, bo sodišče izdalo sklep o nadomestnem zaporu s predpisanimi vsebinami. Predlagana določba vsebuje tudi pravila za ravnanje v primeru, ko storilec pred ali med pričetkom izvrševanja nadomestnega zapora plača celotno globo ali njen del, ter dolžno obveščanje pristojnih organov, ko storilec prestane nadomestni zapor.

Predlagani 192.č člen: Zoper sklep o nadomestnem zaporu bo imel storilec po predvideni ureditvi na voljo pritožbo, o kateri bo odločalo višje sodišče. Podrobnosti v zvezi s to pritožbo (rok za vložitev, pritožbeni razlogi in obseg odločanja višjega sodišča) so urejene v predlaganem 192.č členu.

K 29. členu

Predlagani člen je posledica odločitve Ustavnega sodišča Republike Slovenije (odločba št. U-I-94/13-14 z dne 2. 10. 2014; Uradni list št. 74/14), da je prvi stavek prvega odstavka 193. člena ZP-1, kolikor izključuje pravico do povračila plačane globe v primeru, ko je prišlo do ustavitve postopka o prekršku zaradi zastaranja, v neskladju z Ustavo RS. Ustavno sodišče je Državnemu zboru Republike Slovenije naložilo, da mora neustavnost odpraviti v roku enega leta od objave odločbe v Uradnem listu Republike Slovenije (torej do 2.10.2015), do uveljavitve drugačne zakonske ureditve pa ima oseba pravico do povrnitve nepravilno plačane globe, ki ji je bila v postopku o prekršku pravnomočna odločba oziroma sodba ali sklep o prekršku spremenjena, odpravljena ali razveljavljena in postopek zoper njo pravnomočno ustavljen zato, ker je nastopilo zastaranje.

S predlaganim členom se črta besedilo »zato, ker je bilo ugotovljeno, da dejanje ni prekršek, ali pa zato, ker so bili podani razlogi, ki izključujejo storilčevo odgovornost za prekršek.«, kar vsebinsko pomeni, da ima vsakdo, ki mu je bi v postopku o prekršku izrečena sankcija, pravico do povrnitve škode, ki jo je utrpel zaradi neopravičenega izreka sankcije, če je bila pravnomočna odločba oziroma sodba ali sklep o prekršku spremenjena, odpravljena ali razveljavljena in postopek zoper njega pravnomočno ustavljen, ne glede na razlog razveljavitve odločbe (ker dejanje ni prekršek, ker so podani razlogi, ki izključujejo storilčevo odgovornost za prekršek, ker je nastopilo zastaranje,...). Z navedenim črtanjem besedila se tako odpravlja ugotovljena neustavnost prvega stavka prvega odstavka 193. člena ZP-1.

Povrnitev škode zaradi neopravičenega izreka sankcije, ki je posledica spremembe, odprave ali razveljavitve pravnomočne odločbe in ustavitve postopka, pa je po predlaganem členu izključena v primeru, če je škoda nastala zaradi zastaranja po krivdi storilca. Vsebinsko enako določbo vsebuje prvi odstavek 538. člena Zakona o kazenskem postopku (v nadaljevanju: ZKP), ki se glasi:

»(1) Pravico do povrnitve škode zaradi neupravičene obsodbe ima tisti, ki mu je bila pravnomočno izrečena kazenska sankcija ali je bil spoznan za krivega, pa mu je bila odpuščena kazen, pozneje pa je bil v zvezi z izrednim pravnim sredstvom novi postopek pravnomočno ustavljen ali je bil s pravnomočno sodbo oproščen obtožbe ali je bila obtožba zoper njega zavrnjena ali je bila s pravnomočnim sklepom obtožnica zavrnjena, razen v primerih:

- 1) če je bil postopek ustavljen ali sodba, s katero je bila obtožba zavrnjena, izrečena zaradi tega, ker pregon ni več dopusten zaradi zastaranja po krivdi obsojenca ali ker je v novem postopku oškodovanec kot tožilec oziroma zasebni tožilec odstopil od pregona ali ker je oškodovanec umaknil predlog, do odstopa oziroma umika pa je prišlo po sporazumu z obdolžencem;
- 2) če je bila s sklepom v novem postopku obtožnica zavrnjena zaradi tega, ker sodišče ni bilo pristojno, upravičeni tožilec pa je začel pregon pred pristojnim sodiščem.«

Pred uveljavitvijo Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku (ZKP-K; Uradni list RS, št. 91/11) so bili v praksi opaženi številni primeri, v katerih je država v skladu z zakonom plačevala odškodnine zaradi neupravičene obsodbe zaradi zastaranja kazenskega pregona, ki je bil posledica zlorab procesnih določb s strani obdolženca po razveljavitvi pravnomočno izrečene kazenske sankcije v zvezi z izrednim pravnim sredstvom. Največkrat je šlo za izmikanje v postopku novega sojenja ali za skrivanje ter druge oblike zavlačevanja z namenom povzročiti zastaranje pregona, čeprav bili so obdolženci opozorjeni, da morajo obveščati sodišče o spremembah naslova oziroma bivališča in se udeleževati postopka.

Z namenom preprečevanja tovrstnih zlorab tudi na področju prekrškovnega prava se predlaga izključitev pravice do povrnitve škode v primerih, ko je pregon zastaral po krivdi obdolženca, se pravi omejitev odškodninske odgovornosti države v primerih, ko je škoda nastala zaradi zastaranja po krivdi storilca.

K 30. členu

S predlaganim novim 200.c členom se določa pravna podlaga oziroma vzpostavlja sistemska podstat za delovanje t. i. centralnega organa za terjatve, ki bo v prihodnosti na ravni države skrbel za upravljanje tudi s terjatvami, ki izvirajo iz prekrškovnega postopka: skrbel bo za izdelavo poziva za plačilo, morebitno posredovanje neplačane globe in stroškov postopka v

prisilno izterjavo pristojnemu organu, itd.. Z vzpostavitvijo centralnega organa za terjatve bodo prekrškovni organi in sodišča razbremenjeni administrativnih opravil, ki se nanašajo na vodenje terjatev, kar pomeni, da se bodo ti organi dejansko ukvarjali le z ugotavljanjem prekrškov, ne pa tudi z administriranjem tako nastalih terjatev (odpiranje terjatev z nastopom pravnomočnosti, zapiranje terjatev ob plačilu globe in stroškov postopka,...).

K 31. členu

S predlagano dopolnitvijo tretjega odstavka 202. člena ZP-1 se odpravlja pravna praznina, saj veljavni ZP-1 ne določa, po katerih pravilih se proda zasežen predmet, če so izpolnjeni pogoji iz petega odstavka 123. člena ZP-1. ZP-1 v tretjem odstavku 202. člena ureja le prodajo predmetov prekrška, ki so bil odvzeti z odločbo prekrškovnega organa ali s sodbo sodišča, ne ureja pa, po katerih predpisih se prodajo predmeti, ki še niso bili odvzeti z odločbo ali sodbo, ampak so bili zaseženi in se lahko prodajo, ker gre za pokvarljivo blago ali blago, katerega hramba je povezana z nesorazmerno visokimi stroški. S predlagano dopolnitvijo se jasno določa, da se lahko hitro pokvarljivo blago ali blago, katerega hramba je povezana z nesorazmerno visokimi stroški, proda po pravilih, po katerih se sicer prodajo predmeti, ki so bili odvzeti z odločbo prekrškovnega organa ali s sodbo sodišča.

Novi sedmi odstavek 202. člena ZP-1 je potreben zaradi ukinitve uklonilnega zapora, in sicer se iz te določbe črta vsebina, povezana z uklonilnim zaporom, ohranja pa določba, da sklep o prenehanju veljavnosti vozniškega dovoljenja izvrši pristojno okrajno sodišče.

S predlaganim novim osmim odstavkom 202. člena ZP-1 pa se določa, da sklep sodišča, s katerim je odrejeno delo v splošno korist, izvrši center za socialno delo po stalnem ali začasnem bivališču predlagatelja po določbah zakona, ki ureja izvrševanje kazenskih sankcij, če z zakonom ni določeno drugače. S predlagano ureditvijo se (administrativno) razbremenuje centre za socialno delo, ki bodo glede na predlagano ureditev le izvršili sklep sodišča o odreditvi dela v splošno korist, v katerem bo sodišče določilo obseg dela (število ur) in rok za opravo dela, delno pa bodo zaradi nove ureditve dela v splošno korist razbremenjena tudi sodišča, saj pred odreditvijo dela v splošno korist ne bodo potrebni dogovori s centrom za socialno delo glede določitve točno določenega dela in izvajalske organizacije. S predlaganim novim osmim odstavkom pa se določa tudi postopanje v (praviloma izjemnem) primeru, ko je istemu storilcu izdanih več sklepov o odreditvi splošno koristnega dela:

- sklepi se praviloma izvršujejo v vrstnem redu datuma izdaje (npr., če oseba lahko poleg službe dela 2 uri na dan),
- vzporedno pa se lahko izvršuje več sklepov, če to omogočajo okoliščine na strani storilca (če mora storilec izpolniti obveznosti iz dveh sklepov o nadomestitvi plačila globe z nalogami, pa lahko npr. dela 8 ur na dan, se po predlagani ureditvi lahko ure porazdelijo med oba sklepa).

Deveti odstavek 202. člena ZP-1 se iz besedila zakona črta, saj je zaradi razveljavitve instituta uklonilnega zapora nepotreben.

Dosedanji deseti odstavek, ki se preštevilči v devetega, se vsebinsko dodela na način, da je ustrezno urejena tudi situacija, ko pride do odreditve nadomestnega zapora.

K 32. členu

S prenovljenim 202.c členom se predlaga celovita ureditev postopka nadomestitve plačila globe in stroškov postopka z delom v splošno korist, ki prinaša odpravo administrativnih ovir tako na strani centrov za socialno delo kot tudi sodišč. Postopek določitve konkretnega dela v splošno korist se namreč usklajuje z načinom izvršitve dela v splošno korist, ki se uporablja kot nadomestitev kazni zapora. Postopek bo po predlagani ureditvi tekel enosmerno, saj se sodišču pred izdajo sklepa o nadomestitvi plačila globe in stroškov postopka delom v splošno korist ne bo treba dogovarjati s pristojnim centrom za socialno delo za pripravo določene naloge, pač pa bo center za socialno delo sklep sodišča izvršil na način, da bo izvajalsko organizacijo (ali več teh) izbral sam. Cilj predlagane ureditve je, da lahko storilec opravi delo pri eni ali več izvajalskih organizacijah, pri čemer je bistveno, da opravi določeno število ur v določenem roku (oboje je določeno v sklepu sodišča).

S prvim odstavkom predlaganega člena se jasno določa, da je predlog za opravo dela v splošno korist treba vložiti pri organu, ki je izdal odločbo o prekršku (se pravi pri prekrškovnem organu, če je bila globa izrečena v hitrem postopku o prekršku, oziroma pri sodišču, če je bila globa izrečena v rednem sodnem postopku o prekršku). Zakon posebne forme za ta predlog ne določa, zahteva pa, da mora biti v njem identificirana odločba, na katero se predlog nanaša, navedeni razlogi šibkega socialnega stanja predlagatelja in predlagateljev podpis. Če bo predlog očitno prepozen ali nedovoljen, ga bo organ, ki ga je prejel, zavrgel; pravočasno (torej do izteka roka za plačilo globe oz. prvega obroka globe in stroškov) vložen predlog pa bo prekrškovni organ nemudoma posredoval pristojnemu sodišču (t.j. po stalnem ali začasnem prebivališču storilca), enako pa bo ravnalo tudi sodišče, ki je izreklo globo, če ni enako sodišču po stalnem ali začasnem prebivališču storilca.

S predlaganim drugim odstavkom 202.c člena se določa ravnanje pristojnega sodišča, ki bo prejelo predlog za nadomestitev globe: nedovoljen ali prepozen predlog bo zavrglo s sklepom, če tega ni storil že organ, ki je predlog prejel; če predlog ne bo utemeljen, ker storilec ne izpolnjuje pogoja iz drugega odstavka 19.a člena ZP-1, pa ga bo s sklepom zavrnilo. Zoper sklep o zavrnjenju ali zavrnitvi predloga bo lahko storilec vložil pritožbo v roku osmih dni od vročitve sklepa. Višje sodišče mora o pritožbi odločiti v 15 dneh od prejema spisa. Predlagana ureditev zavrnjenja oziroma zavrnitve predloga za nadomestitev plačila globe in stroškov tako ne odstopa od veljavne ureditve.

Tretji odstavek predlaganega člena določa, da bo sodišče po uradni dolžnosti opravilo poizvedbe zaradi ugotovitve storilčevega premoženjskega stanja in možnosti za plačilo globe in stroškov postopka ali drugih dejstev, pomembnih za odločitev o predlogu. Ko bodo izpolnjeni tehnični pogoji, bo enostavna operacija, ki bo temeljila na vpogledu v t. i. »socialni pladenj«, do takrat pa bo potrebno intenzivnejše angažiranje služb sodišč za brezplačno pravno pomoč in po potrebi tudi sodnika, ki bo odločal (v ta namen predlagani tretji odstavek omogoča tudi izvedbo naroka za zaslišanje storilca in možnosti, da sodišče od njega zahteva pisno dopolnitev predloga).

Predlagani četrti odstavek novega 202.c člena ZP-1 določa postopanje sodišča v primeru, ko je sodišče ugodil predlogu za nadomestitev globe z delom v splošno korist. V tem primeru se bo v sklepu o nadomestitvi plačila globe in stroškov postopka z delom v splošno korist določilo število ur, ki jih mora opraviti storilec, in rok za opravo teh ur. Sklep sodišča po novem tako ne bo vseboval vrste dela in organizacije, v kateri se bo delo opravljalo, saj bo o izvršitvi sklepa sodišča odločal pristojni center za socialno delo glede na razpoložljive možnosti za opravljanje dela v splošno korist (v ta namen bo sodišče sklep med drugim vročilo tudi centru

za socialno delo). Zoper sklep o nadomestitvi plačila globe in stroškov z opravo dela v splošno korist ni dopustna pritožba, kar določa že veljavni ZP-1.

Predlagani peti in šesti odstavek novega 202.c člena ZP-1 določata postopanje sodišča v primeru:

- ko je delo v splošno korist opravljeno v celoti: pristojni center za socialno delo bo v tem primeru o uspešno izvršenem delu obvestil sodišče, ki je izdalo sklep o nadomestitvi plačila globe in stroškov z delom v splošno korist (predlagani peti odstavek);
- če bodo naloge opravljene delno: pristojni center bo tudi v tem primeru obvestil sodišče o obsegu oziroma številu ur opravljenega dela. Sodišče bo v tem primeru izvrševanje sklepa ustavilo (predlagani četrti odstavek), sorazmerni del globe in stroškov postopka pa bo odstopilo v prisilno izterjavo, o čemer mora biti storilec v sklepu o odobritvi dela v splošno korist ustrezno poučen.

S predlaganim sedmim odstavkom pa se ureja ravnanje v primeru, če se storilec neopravičeno ne odzove vabilu centra za socialno delo na razgovor glede oprave nalog v splošno korist ali se temu vabilu izmika oziroma se izogiba pričetku izvajanja dela, se pravi postopa neresno. V tem primeru bo sodišče po prejemu obvestila centra za socialno delo sklep o odobritvi dela v splošno korist razveljavilo, globo in stroške postopka pa odstopilo v prisilno izterjavo, o čemer mora biti storilec v sklepu o odobritvi dela v splošno korist ustrezno poučen.

Če bo postopek prisilne izterjave v primerih iz šestega in sedmega odstavka tega člena neuspešen in se bo za isto globo uvedel postopek odreditve nadomestnega zapora, bo ravnanje storilca v zvezi s predhodno odobreno, a neizkoriščeno možnostjo dela v splošno korist lahko negativno vplivalo na (ponovno) odobritev nadomestila plačila te globe z delom v splošno korist po postopku iz predlaganega 192.b člena.

K 33. členu

Predlagani novi 202.d člen ZP-1 določa prenovljeno ureditev odložitve izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja.

Prvi in drugi odstavek nespremenjeno določata pravni okvir za določitev odložitve izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja. Predlagani tretji odstavek nespremenjeno določa, da mora biti predlogu za odložitev izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja priloženo zdravniško spričevalo po zakonu o voznikih, predlagani četrti odstavek pa (nespremenjeno) posledico nepredložitve zdravniškega spričevala.

Predlagani peti odstavek predstavlja novost, saj določa omejitve t. i. »veriženja« odložitve izvršitev prenehanj veljavnosti vozniških dovoljenj. Zaradi sprememb in dopolnitev Zakona o prekrških, ki jih je prinesla novela ZP-1H (Uradni list RS, št. 21/13), in zaradi prakse nekaterih sodišč, ki dopuščajo veriženje odložitve izvršitev prenehanj veljavnosti vozniških dovoljenj, v določenih primerih (tudi zaradi uporabe načela milejšega zakona – drugi odstavek 2. člena ZP-1) prihaja do situacije, ko imajo vozniki v evidenci kazenskih točk odprtih več odložitve izvršitev prenehanj veljavnosti vozniškega dovoljenja.

S predlagano določbo novega drugega odstavka 202.d člena ZP-1 se kršiteljem cestnoprometnih predpisov omejuje možnost predlagati odložitev izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja v primeru, ko so pravico iz 202.d člena ZP-1 že izkoristili. Predlagana določba tako ne vpliva na storilce, ki jim izvršitev prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja še ni bila odložena; ti bodo lahko sodišču predlagali odložitev izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja v skladu z 202.d členom ZP-1. V ostalih primerih pa bo sodišče ob novem prenehanju veljavnosti vozniškega dovoljenja in vložnem predlogu za (ponovno) odložitev izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja moralo ugotoviti upravičenost takega predloga. Če bo sodišče ugotovilo, da od dneva izdaje (zadnjega) sklepa o odložitvi prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja še niso pretekla tri leta, bo izdalo sklep, s katerim bo zavrnilo (ponovno) odložitev izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja brez, da bi ugotavljalo okoliščine iz predlaganega tretjega in osmega odstavka.

Z novim petim odstavkom 202.d člena je predlagano obdobje, v katerem ne bo več mogoče uspešno predlagati odložitve izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja, in sicer tri leta od dneva izdaje sklepa o prenehanju veljavnosti vozniškega dovoljenja. Predlagana ureditev tako sovпада z obdobjem preizkusne dobe (največ 24 mesecev – prvi odstavek 202.d člena ZP-1) in obdobjem enega leta po poteku preizkusne dobe, ko mora sodišče po uradni dolžnosti dokončno odločiti o neizvršitvi prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja (prvi odstavek 202.e člena ZP-1).

Predlagana ureditev pa med drugim pomeni poostreitev pogojev, ki morajo biti izpolnjeni za uspešno vložitev predloga za odložitev izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja v primerih, ko preizkusna doba ni izrečena v polnem obsegu (24 mesecev). Na ta način nove odložitve izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja ne bodo mogli predlagati storilci, ki jim preizkusna doba ni bila določena v največjem obsegu (če je bila npr. določena preizkusna doba šestih mesecev, bo sodišče dokončno odločilo o prenehanju veljavnosti vozniškega dovoljenja po 18 mesecih od vročitve sklepa o odložitvi prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja; če bo kršitelj v nadaljnjih 18 mesecih (torej v skupno 36 mesecih – treh letih) znova dosegel število točk, zaradi katerega se izreče prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja, pa po predlagani ureditvi ne bo mogel uspešno zaprositi za odložitev izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja in tako (vsaj formalno) ne bo smel več legalno voziti v cestnem prometu).

Predlagani novi šesti odstavek jasno določa postopanje sodišča, če je predlogu za odložitev izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja priloženo zdravniško spričevalo o opravljenem kontrolnem zdravstvenem pregledu iz katerega izhaja, da je oseba trajno telesno in duševno nezmožna za vožnjo motornega vozila; sodišče predlog zavrne brez ugotavljanja pogojev, ki jih sicer določa novi osmi odstavek predlaganega člena.

Predlagani novi sedmi odstavek določa postopanje sodišča, če je predlogu za odložitev izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja priloženo zdravniško spričevalo o opravljenem kontrolnem zdravstvenem pregledu iz katerega izhaja, da je oseba začasno telesno in duševno nezmožna za vožnjo motornega vozila; sodišče v tem primeru prekine postopek odločanja o predlogu storilca prekrška, vendar največ za eno leto od vročitve sklepa o prekinitvi postopka. Začasna telesna in duševna nezmožnost je sicer navadno odpravljena v šestih mesecih, zato je obdobje prekinitve predlagano za čas enega leta, v kolikor pa niti v tem času začasna telesna in duševna nezmožnost nista odpravljena, pa sodišče ravna na enak način kot je to predlagano v novem šestem odstavku. Sedmi odstavek določa tudi dolžnost sodišča, da v pravnem pouku predlagatelja pouči o posledicah nepredložitve ustreznega zdravniškega spričevala.

Predlagani osmi odstavek predstavlja nespremenjeni peti odstavek veljavnega 202.d člena ZP-1 in določa okoliščine, ki jih mora sodišče upoštevati pri odločanju o odložitvi izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja.

Predlagani deveti odstavek nespremenjeno določa vsebino izreka sklepa s katerim se ugoti predlogu za odložitev izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja.

Predlagani novi deseti odstavek določa obveznosti, ki jih mora predlagatelj odložitve izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja opraviti, da se sklep o prenehanju veljavnosti vozniškega dovoljenja na izvrši, te pa so:

- udeležba v programu dodatnega usposabljanja za varno vožnjo,
- udeležba v ustreznem rehabilitacijskem programu po zakonu o voznikih, sodišče pa bo lahko po novem kumulativno določilo udeležbo v obeh navedenih programih.

Okoliščine, pomembne za določitev obveznosti, ostajajo nespremenjene.

Predlagani enajsti odstavek po vsebini predstavlja nespremenjeni osmi odstavek veljavnega 202.d člena ZP-1, prenovljeno je sklicevanje na druge odstavke predmetnega člena.

Predlagani dvanajsti odstavek predstavlja novost v zvezi s postopkom odložitve izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja v skladu s katero lahko storilec prekrška v roku za predložitev dokazila o prijavi v program, ki mu ga je določilo sodišče, predlaga spremembo rehabilitacijskega programa, če je predlogu priloženo dokazilo o prijavi v zahtevnejši rehabilitacijski program. Rehabilitacijske programe sicer določa 45. člen Zakona o voznikih, ki si po zahtevnosti sledijo po vrstnem redu kot je ta določen v prvem odstavku 45. člena ZP-1: najmanj vsebinsko obsežene so edukacijske delavnice, po obsegu vsebine sledijo psihosocialne delavnice, najbolj obsežen rehabilitacijski program pa predstavlja zdravljenje po standardiziranih programih zdravljenja odvisnosti. Po predlagani določbi enajstega odstavka bo storilec lahko predlagal:

- namesto edukacijske delavnice psihosocialno delavnico ali zdravljenje od odvisnosti;
- namesto psihosocialne delavnice pa zdravljenje od odvisnosti.

Sodišče je po predlagani določbi na predlog storilca vezano, zoper sklep, s katerim se nadomesti obveznost pa ni pritožbe.

Novi trinajsti, štirinajsti in petnajsti odstavek so po vsebini nespremenjeni deveti, deseti in enajsti odstavek veljavnega 202.d člena ZP-1.

K 34. členu

S predlagano dopolnitvijo prvega odstavka 202.e člena ZP-1 se določa rok, v katerem mora sodišče dokončno odločiti o neizvršitvi izrečene sankcije prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja. S tem se zmanjšuje negotovost storilcev v zvezi s posledico iz petega odstavka 202.e člena ZP-1, ki se glasi: *»Če storilec s temi (18) kazenskimi točkami v času do pravnomočnosti dokončne odločitve sodišča o prenehanju veljavnosti vozniškega dovoljenja doseže število kazenskih točk, zaradi katerega se izreče prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja, mu pristojno sodišče na tej podlagi prekliče odložitev izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja.«*.

Drugi odstavek predlaganega člena pa določa, da se iz besedila tretjega odstavka črta besedilo »odloči, ali naj se mu«, kar je posledica predlaganega novega drugega odstavka 202.d člena ZP-1, ki omejuje storilce pri predlaganju odložitve izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja (glej obrazložitev zgoraj). V primeru, ki ga ureja tretji odstavek 202.e člena ZP-1 bo sodišče storilcu za prekršek, ki je bil storjen pred izdajo sklepa o odložitvi prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja, s sklepom (preprosto) preklicalo odložitev izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja (po veljavni ureditvi sodišče tehta, ali preklicati odložitev izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja ali ne).

K 35. členu

Predlagana dopolnitev prvega odstavka 203. člena določa zbir evidenc prekrškovnih organov na enem mestu – pri Ministrstvu za pravosodje. Po veljavni zakonodaji prekrškovne evidence vsak zase in na različne načine vodijo prekrškovni organi, kar ima za posledico razdrobljenost prekrškovnih evidenc, ki onemogoča pridobivanje popolnih podatkov o prekrškovni predkaznovanosti določenega storilca (če bi npr. sodišče želelo pridobiti podatke o predkaznovanosti določene fizične osebe na področju kršitev pravil cestnega prometa, bi morale vpogledati (vsaj) v evidenco iz 204. člena ZP-1 ter v prekrškovne evidence, ki jih vodijo policija, občinska redarstva, DARS d.d., itd.).

Predlagana ureditev pa predvideva, da Ministrstvo za pravosodje vzpostavi informacijsko infrastrukturo za vse prekrškovne organe, ki bodo imeli v sklopu ene (enotne) aplikacije vsak svojo prekrškovno evidenco, v katero bodo vnašali podatke, ki jih določa drugi odstavek 203. člena ZP-1. Predlagatelj ob tem posebej poudarja, da predlagana dopolnitev prvega odstavka 203. člena ne pomeni vzpostavitve enotne centralne evidence prekrškov, ki bi bila »v lasti« (oz. v upravljanju) Ministrstva za pravosodje, pač pa bodo posamezne evidence (kot doslej) še vedno v lasti in v upravljanju prekrškovnih organov, le informacijska infrastruktura bo za vse prekrškovne organe skupna in na enem mestu. Ministrstvo za pravosodje bo torej vzpostavilo skupno storitveno infrastrukturo, ki bo prekrškovnim organom omogočala enostaven in hiter dostop do popolnih podatkov v evidencah; evidence pa bodo kot samostojni upravljavci zbirk osebnih podatkov še vedno vodili prekrškovni organi, ki bodo tudi odgovorni za njihovo vsebino (t. j. za pravilnost, točnost, ažurnost ipd. podatkov). Prednost predlagane ureditve, po kateri bodo evidence prekrškovnih organov zbrane na enem mestu, je tudi ta, da bodo spremembe in posodobitve infrastrukture oziroma evidenc učinkovale takoj in za vse prekrškovne organe.

S predlaganim drugim odstavkom se črta tretji odstavek 203. člena ZP-1. Vsebina črtanega odstavka se prenaša v novi peti odstavek 204.a člena ZP-1.

K 36. členu

S predlaganim členom se črta drugi odstavek 204. člena ZP-1. Vsebina črtanega odstavka se prenaša v novi peti odstavek 204.a člena ZP-1.

K 37. členu

S predlagano spremembo prvega odstavka 204.a člena se določa, da posameznik, na katerega se nanašajo podatki v evidencah iz 203. in 204. člena ZP-1, te pridobi z vložitvijo pisne vloge, kar je primernejše od trenutno veljavne pisne prošnje. Drugi stavek prvega

odstavka se črta, saj je pridobivanje podatkov iz predmetnih evidenc na enoten način urejeno v novem tretjem odstavku.

S predlaganim novim tretjim odstavkom 204.a člena se ob upoštevanju sprememb 203. in prvega odstavka 204.a člena določa pristojnost za dajanje podatkov iz evidenc prekrškovnih organov posamezniku. Glede na to, da s podatki v evidencah prekrškovnih organov upravljajo prekrškovni organi sami, so za dajanje podatkov iz lastnih evidenc še vedno pristojni sami, za dajanje podatkov iz evidence pravnomočnih odločb sodišč pa je nespremenjeno pristojno Ministrstvo za pravosodje.

Glede na to, da se ukinja pristojnost Ministrstva za pravosodje za vzpostavitev sistema za sprejem vlog in njihovo posredovanje prekrškovnim organom, ki upravljajo z lastnimi prekrškovnimi evidencami, se predlaga črtanje četrtega odstavka 204.a člena ZP-1, saj je postal nepotreben, posledično pa se sedanji peti odstavek preštevilči v četrtega (in ustrezno spremeni).

Predlagani novi četrti odstavek najprej določa, da se sodiščem in državnim tožilstvom omogoči brezplačen oddaljeni dostop do podatkov v evidencah o pravnomočnih odločbah o prekrških iz 203. in 204. člena tega zakona. Zaradi (novega) načina upravljanja prekrškovnih evidenc prekrškovnih organov pa se s predlaganim odstavkom vzpostavlja pravna podlaga za dostop prekrškovnih organov do teh podatkov, in sicer brezplačen oddaljeni dostop do lastnih podatkov v evidenci iz 203. člena ter do podatkov iz evidence iz 204. člena, ki se nanašajo na njihove lastne podatke (se pravi do podatkov, povezanih z zadevami, kjer so odločali kot prekrškovni organi in so nato na podlagi vložene zahteve za sodno varstvo postale sodne zadeve).

Nadalje pa predlagani nov četrti odstavek določa nov način za pridobivanje podatkov s strani drugih uporabnikov, torej ne s strani posameznikov, na katere se ti podatki nanašajo. V tem primeru se predlaga brezplačen oddaljeni dostop do tistih podatkov v evidencah o pravnomočnih odločbah o prekrških iz 203. in 204. člena tega zakona, do katerih imajo ti uporabniki upravičen, na zakonu utemeljen interes oziroma ki jih potrebujejo za izvajanje svojih zakonsko določenih pristojnosti. Predlagana rešitev s tehničnega vidika pomeni, da bo uporabnik (npr. upravna enota) z oddaljenim brezplačnim dostopom do evidence prekrškovnih organov in evidence pravnomočnih odločb sodišč vstopal preko programa (maske), ki bo vnaprej dovoljeval in po potrebi izpisal le tiste podatke, do katerih ima ta uporabnik upravičen, na zakonu utemeljen interes oziroma jih potrebuje za izvajanje svojih pristojnosti.

Predlagani novi peti odstavek pa na enem mestu ureja vsebino podzakonskega akta, s katerim bodo določeni: način upravljanja evidenc iz 203. in 204. člena tega zakona (v veljavni ureditvi pravno podlago za določitev načina upravljanja navedenih evidenc določata tretji odstavek 203. in drugi odstavek 204. člena ZP-1, ki se s predlagano novelo črtata), dajanje podatkov iz teh evidenc, način oddaljenega elektronskega dostopa do evidenc in tehnične pogoje za uporabo podatkov. Zaradi narave vsebine tega podzakonskega akta, za katerega se predlaga, da ga izda minister, pristojen za pravosodje, se nespremenjeno določa, da mora minister pred sprejetjem tega akta pridobiti mnenje državnega nadzornega organa za varstvo osebnih podatkov, t. j. Informacijskega pooblaščenca.

K 38. členu

Zaradi ukinitve uklonilnega zavora ni več potrebno, da bi prekrškovni organi in sodišča v svojih vpisnikih upravljali z evidenco uklonilnih zaporov, zaradi uvedbe instituta nadomestnega zavora (glej 8. člen predloga zakona), pa bodo sodišča in prekrškovni organi upravljali z evidenco nadomestnih zaporov. S predlaganim prvim odstavkom 38. člena predloga zakona se zato v besedilu prvega in drugega odstavka 206. člena ZP-1 beseda »uklonilnih« nadomešča z besedo »nadomestnih«.

Drugi odstavek predlaganega 38. člena določa črtanje zadnjega stavka sedmega odstavka 206. člena ZP-1, ki se glasi: »Za hrambo in izločanje dokumentarnega gradiva se do izdaje novega predpisa uporabljajo določbe Pravilnika o notranjem poslovanju organov za postopek o prekrških (Uradni list SRS, št. 18/86, 22/86 – popr. in 16/88 ter Uradni list RS, št. 48/90, 35/98, 17/2000, 7/2001 in 105/2001).«

Glede veljavnosti oziroma uporabe Pravilnika o notranjem poslovanju organov za postopek o prekrških je bilo s prehodno določbo 219. člena ZP-1 določeno, da se do sprememb in dopolnitev sodnega reda za poslovanje sodišč v zadevah prekrškov uporabljajo določbe Pravilnika o notranjem poslovanju organov za postopek o prekrških (Uradni list SRS, št. 18/86, 22/86 – popr. in 16/88 ter Uradni list RS, št. 48/90, 35/98, 17/2000, 7/2001 in 105/2001). Omenjeno določbo je bilo treba razumeti v smislu, da je notranje poslovanje sodišč v zadevah prekrškov treba urediti v Sodnem redu,¹⁰ če takšno poslovanje tam že ni urejeno. Določba se nanaša na celotno notranje poslovanje sodišč v zadevah prekrškov, med katere spada seveda tudi hramba dokumentarnega gradiva. Na dan začetka veljavnosti ZP-1 je področje hrambe dokumentarnega gradiva že bilo urejeno v takrat veljavnem Sodnem redu, ki je to področje vsebinsko določal enako, kot danes veljavni Sodni red, torej da se vse sodne odločbe hranijo trajno. Na podlagi tega se že od samega začetka veljavnosti ZP-1 za hranjenje dokumentarnega gradiva sodišč v zadevah prekrškov ne uporabljajo določila Pravilnika o notranjem poslovanju organov za postopek o prekrških, saj je to področje sistemsko urejeno v Sodnem redu za vsa sodišča in za vse vrste postopkov.

Glede na navedeno je treba obsoletno določbo o uporabi Pravilnika o notranjem poslovanju organov za postopek o prekrških (Uradni list SRS, št. 18/86, 22/86 – popr. in 16/88 ter Uradni list RS, št. 48/90, 35/98, 17/2000, 7/2001 in 105/2001) za potrebe hrambe in izločanja dokumentarnega gradiva, črtati, saj je vsebina hrambe in izločanja dokumentarnega gradiva za sodišča ustrezno urejena že v Sodnem redu, hrambo in izločanje dokumentarnega gradiva, ki nastane pri delu prekrškovnih organov, pa sistemsko ureja Uredba o upravnem poslovanju,¹¹ ki so jo pri poslovanju z dokumenti v prekrškovnem spisu dolžni uporabljati prekrškovni organi.

K 39. členu

Predlagani novi šesti odstavek določa, da se ne glede na določbo petega odstavka 207. člena ZP-1, ki določa izbris kazenskih točk, izpisov in odločb iz evidence kazenskih točk (v nadaljevanju: EKT), v EKT ohrani podatek o datumu izdaje sklepa o odložitvi izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja, ki je potreben za izvajanje novega petega odstavka 202.d člena ZP-1. Glede na navedeno mora biti podatek o datumu izdaje sklepa o odložitvi izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja v EKT dostopen v obdobju treh let od datuma vročitve sklepa o odložitvi izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja.

¹⁰Uradni list RS, št. 17/95, 35/98, 91/98, 22/00, 113/00, 62/01, 88/01, 102/01, 22/02, 15/03, 75/04, 138/04, 74/05, 5/07, 82/07, 16/08, 93/08, 110/08, 117/08, 22/10, 48/11 in 15/15.

¹¹ Uradni list RS, št. 20/05, 106/05, 30/06, 86/06, 32/07, 63/07, 115/07, 31/08, 35/09, 58/10, 101/10 in 81/13.

K 40. členu

Z dodatnim stavkom v drugem odstavku 214. člena ZP-1 se omogoča, da se po pravilih in postopku, predvidenem z Zakonom o sodiščih, pristojnost za sojenje o prekrških v določenem številu zadev prenese na drugo manj obremenjeno stvarno pristojno sodišče oziroma da manj obremenjena okrajna sodišča po potrebi prevzamejo določen del zadev iz bolj obremenjenih ali preobremenjenih okrajnih sodišč. Določba, da lahko posamezno okrajno sodišče po potrebi opravlja obravnave oziroma posamezna dejanja v postopku »na terenu« oziroma izven sedeža sodišča, ostaja nespremenjena.

Zaradi ukinitve instituta uklonilnega zaporu v ZP-1 ni več potrebna določba, da je za odločanje o uklonilnem zaporu (izključno) pristojno okrajno sodišče po stalnem ali začasnem prebivališču storilca, zato se iz tretjega odstavka 214. člena ZP-1 črta besedilo »določitev uklonilnega zaporu«, hkrati pa se v ta odstavek dodaja določba, da je za odobritev dela v splošno korist in za odločanje o nadomestnem zaporu (izključno) pristojno sodišče po stalnem ali začasnem prebivališču storilca, kar je skladno z novimi oziroma spremenjenimi instituti, ki jih uvaja novela ZP-1J.

K 41. členu

Nadomestni zapor je oblika izvršitve sankcije, zato bi se po uveljavitvi novele ZP-1J lahko uporabil tudi za globe, ki so bile pravnomočno izrečene pred njegovo uzakonitvijo, pa njihova izvršitev do uveljavitve ZP-1J še ni zastarala. Načelo zakonitosti iz 28. člena Ustave RS se namreč nanaša le na vnaprejšnjo določitev znakov kaznivega dejanja (in tudi prekrškov), ne razteza pa se na institute izvrševanja pravnomočno izrečenih sankcij. Posameznikov položaj se z novo uzakonjenimi določbami o izvrševanju sankcij za prekrške po mnenju predlagatelja ne more poslabšati, saj je posameznik že pravnomočno spoznan za odgovornega za prekršek (v substrat tega prekrška in tudi v izrečeno sankcijo se z določbami o izvršitvi sankcije ne posega) in tudi ve, da ima država ali samoupravna lokalna skupnost do njega terjatev, ki izvira iz kršitev oziroma kršitve, ki jih je storil.

Vendar pa je predlagatelj dolžan upoštevati obstoječe omejitve zaporskega sistema oziroma prezasedenost zaporov v Republiki Sloveniji, ki ne bi prenesli večjega števila ukrepov nadomestnega zaporu v kratkem času. Zato je predvideno, da se bodo v zapor po kriterijih, določenih v predlaganem 20.a členu, ter po postopku, določenem v predlaganih 192.a - 192.č členih lahko spremenile globe, ki bodo pravnomočno izrečene po uveljavitvi novele ZP-1J. Ker se je povprečno število zaprtih oseb v zadnjem letu nekoliko zmanjšalo, je pričakovati, da takšna, na nek način postopna uveljavitev instituta nadomestnega zaporu zaporskega sistema v prihodnjih letih ne bo prekomerno obremenila.

K 42. členu

Predlagana prehodna določba je potrebna zaradi spremembe pogojev v zvezi z možnostjo predlagati nadomestitev plačila globe in stroškov postopka z delom v splošno korist. Novi drugi odstavek 19.a člena namreč omejuje možnost predlagati nadomestitev globe z nalogami le osebam katerih mesečni dohodek (lastni dohodek) ne presega višine dveh osnovnih zneskov minimalnega dohodka, določenega z zakonom, ki ureja socialnovarstvene prejemke.

Glede na to, da bodo lahko storilci do uveljavitve predloga zakona predlagali nadomestitev plačila globe z nalogami ne glede na njihov dohodek, se s predlaganim 21. členom določa, da se vsi postopki v zvezi s predlogi za opravo določene naloge v splošno korist ali korist samoupravne lokalne skupnosti, ki so bili vloženi pred začetkom veljavnosti tega zakona, končajo po dotedanjih predpisih, saj je taka ureditev z vidika predlagateljev nadomestitve globe z nalogami ugodnejša za storilce prekrškov.

K 43. členu

Predlagani prvi odstavek določa maksimalni rok šestih mesecev, v katerem mora minister, pristojen za pravosodje, sprejeti pravilnike, ki bodo podlaga za vzpostavitev in delovanje informacijske infrastrukture, ki bo omogočala zbir evidenc prekrškovnih organov na enem mestu (glej tudi obrazložitev k 35. členu) ter dajanje podatkov iz teh evidenc (glej obrazložitev k 37. členu).

Predlagani drugi odstavek ministru, pristojnemu za pravosodje nalaga, da podzakonske predpise, izdane na podlagi zakona o prekrških, uskladi z določbami zakona, ki so spremenjene in dopolnjene s tem zakonom, najpozneje v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona, predlagani tretji odstavek pa določa, da se do uskladitve podzakonskih predpisov smiselno uporabljajo veljavni podzakonski predpisi.

K 44. členu

S prvim odstavkom predlagane določbe se določa začetek uporabe enotne informacijske infrastrukture za upravljanje z evidencami prekrškovnih organov, ki bodo po predlogu upravljane na enem mestu (glej obrazložitev k 35. členu). Ker je vzpostavitev takšne informacijske infrastrukture obsežen projekt, ki se ga datumsko ne da natančno opredeliti, se s predlaganim prvim odstavkom določa, da se 35. in 37. člen tega zakona se začneta uporabljati, ko so zagotovljeni tehnični pogoji za vzpostavitev informacijske infrastrukture iz 203. in 204.a člena tega zakona. Minister, pristojen za pravosodje, bo ob izpolnitvi tehničnih pogojev izdal sklep, s katerim bo določil dan, od katerega dalje je zagotovljeno delovanje informacijske infrastrukture. Sklep se bo objavil v Uradnem listu Republike Slovenije, s čimer bo zagotovljeno, da bodo vsi prekrškovni organi seznanjeni, kdaj se prehaja na nov način upravljanja z evidencami v enotnem informacijskem sistemu.

S predlaganim drugim odstavkom se določa upravljanje evidenc prekrškovnih organov in dajanje podatkov iz evidenc o pravnomočnih odločbah o prekrških (203. in 204.a člen ZP-1) do vzpostavitve enotne informacijske infrastrukture, in sicer se do datuma začetka uporabe enotnega informacijskega sistema za upravljanje z evidencami prekrškovnih organov pri Ministrstvu za pravosodje predlaga uporaba doslej veljavne ureditve iz 203. in 204.a člena ZP-1.

K 45. členu

Predlagani člen določa *vacatio legis*. Predvideno je, da bo predlagani zakon pričel veljati 1. junija 2016.

Glede na predvideno dinamiko zakonodajnega postopka se ocenjuje, da bo dejanski *vacatio legis* trajal dva do tri mesece, kar je po mnenju predlagatelja primeren čas za implementacijo sprejetega zakonodajnega predloga.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

Zakon o prekrških (Uradni list RS, št. 29/11 – uradno prečiščeno besedilo, 21/13, 111/13, 74/14 – odločba US in 92/14 – odločba US)

Predpisovanje prekrškov in sankcij

1. člen

(1) Ta zakon določa splošne pogoje za predpisovanje prekrškov in sankcij zanje, splošne pogoje za odgovornost za prekrške, za izrekanje in za izvršitev sankcij za prekrške, postopek za prekrške ter organe in sodišča za odločanje o prekrških.

(2) Predpisi, s katerimi se v Republiki Sloveniji določajo prekrški, se lahko uporabljajo le v skladu s tem zakonom.

(3) Določbe prvega dela tega zakona (materialnopravne določbe) veljajo za vse prekrške po predpisih iz prejšnjega odstavka.

Predpisi o prekrških

3. člen

(1) Prekrški se lahko določijo:

- z zakonom;
- z uredbo Vlade Republike Slovenije;
- z odlokom samoupravne lokalne skupnosti.

(2) Z uredbo Vlade Republike Slovenije se lahko določijo prekrški in sankcije zanje samo za kršitve določb uredbe in za kršitve določb pravnih aktov Evropske unije, ki se v Republiki Sloveniji uporabljajo neposredno.

(3) Z odlokom samoupravne lokalne skupnosti se smejo določiti prekrški in predpisati zanje globe samo v določenem znesku ter samo za kršitve predpisov, ki jih same izdajajo v okviru svojih pristojnosti, ter če jih zakon ali uredba še ne sankcionira.

Veljavnost predpisov

5. člen

(1) Predpisi o prekrških iz prve in druge alineje prvega odstavka 3. člena tega zakona veljajo na območju Republike Slovenije; predpisi o prekrških iz tretje alineje prvega odstavka 3. člena tega zakona pa na območju samoupravne lokalne skupnosti, ki jih je izdala.

(2) Predpisi o prekrških, ki veljajo na območju Republike Slovenije, se uporabijo tudi proti vsakomur, kdor stori prekršek na ladji, ki je vpisana v pristanišču na območju Republike Slovenije, ali na zrakoplovu, ki je vpisan v register oziroma evidenco zrakoplovov v Republiki Sloveniji, medtem ko se nahajata izven njenega območja.

Rok plačila globe in stroškov postopka

18. člen

(1) Če se izreče globa, se v odločbi oziroma sodbi o prekršku določi tudi rok, v katerem mora biti plačana. Ta rok ne sme biti krajši od osmih dni in ne daljši kot tri mesece.

(2) Če izrečena globa presega trikratni znesek najnižje globe iz prejšnjega člena, lahko storilec najpozneje do poteka roka za plačilo globe predlaga, da se globa plača v obrokih. V tem primeru se s sklepom določita način odplačevanja in rok plačila. Ta rok ne sme biti daljši kot eno leto. Zoper sklep o obročnem odplačevanju ni pritožbe.

(3) Če storilec zamudi s plačilom posameznega obroka za plačilo globe, z dnem zamude zapadejo v plačilo še neplačani obroki. Storilca je treba opozoriti na posledice zamude.

(4) Določila o roku za plačilo globe in o načinih prisilne izterjave veljajo tudi za stroške postopka. Če je dovoljeno plačilo globe v obrokih, se na predlog storilca lahko dovoli, da na enak način in v enakem roku plača tudi stroške postopka.

Uklonilni zapor

19. člen

(1) **(razveljavljen)**

(2) **(razveljavljen)**

(3) **(razveljavljen)**

(4) **(razveljavljen)**

(5) Storilec, ki zaradi premoženjskega stanja ali svojih možnosti za plačilo ne more plačati globe, lahko predlaga, da se plačilo globe nadomesti z opravo določene naloge v splošno korist ali korist samoupravne lokalne skupnosti.

(6) Obseg in vsebina nalog se določita na podlagi seznama, ki ga vodi sodišče, v trajanju najmanj 40 in največ 400 ur. Rok, v katerem morajo biti naloge opravljene, ne sme biti krajši od enega in ne daljši od treh mesecev.

(7) Če storilec opravi določene naloge v celoti, se uklonilni zapor ne izvrši in globa ne izterja. **(delno razveljavljen)**

Prisilna izterjava globe

20. člen

(1) Če uklonilni zapor ni bil določen ali izvršen ali če storilec tudi po uklonilnem zaporu ne plača globe, se globa izterja prisilno.

(2) V postopku prisilne izterjave se uporabljajo določbe petega, šestega in sedmega odstavka prejšnjega člena. Predlog za nadomestitev prisilne izterjave globe lahko storilec, ki mu uklonilni zapor ni bil določen, vložiti najpozneje v osmih dneh po poteku roka za plačilo globe. Če je bil uklonilni zapor izvršen, se rok za vložitev predloga za nadomestitev prisilne izterjave globe šteje od dneva izvršitve uklonilnega zapora.

(3) Če pravna oseba ne plača globe v določenem roku, se globa izterja prisilno.

(4) Storilcu, ki ne plača globe ali stroškov postopka, se ne izda potrdila iz uradne evidence s tistega področja, na katerem je bil storjen prekršek. Zakon lahko določi, da se storilcu, ki ne plača globe ali stroškov postopka, ne izda ali ne podaljša dovoljenje v upravnem postopku s tistega področja, na katerem je bil storjen prekršek. Tega ukrepa ni mogoče določiti za potrdila in druge listine o dejstvih, o katerih se vodijo uradne evidence na področju osebnih stanj.

Stek

27. člen

(1) Če je storilec z enim dejanjem ali z več dejanji storil več prekrškov, o katerih še ni izdana odločba oziroma sodba, postopek pa teče pred istim organom oziroma sodiščem,

se določi najprej sankcijo za vsak posamezni prekršek, nato pa se izrečejo kot enotna sankcija vse tako določene sankcije.

(2) Če so za prekrške, storjene v steku, določene sankcije iste vrste, se izreče enotna sankcija, ki je enaka njihovem seštevk, vendar enotna sankcija ne sme presegati dvakratne največje mere posamezne vrste sankcije po tem zakonu.

Navodila in prepovedi

36. člen

(1) Sodišče izreče mladoletniku eno ali več navodil ali prepovedi, če je treba s primernimi ukrepi vplivati nanj in na njegovo vedenje.

(2) Sodišče lahko izreče mladoletniku naslednja navodila in prepovedi:

1. redno obiskovati šolo;
2. opraviti delo v korist humanitarnih organizacij ali samoupravne lokalne skupnosti;
3. opraviti preizkus znanja prometnih predpisov;
4. prepoved vožnje motornega vozila pod pogoji, pod katerimi je mogoče to sankcijo izreči polnoletnim;
5. obvezno obiskovanje vzgojne, poklicne, psihološke ali druge posvetovalnice.

(3) Pri izbiri in izrekanju navodil in prepovedi sodišče praviloma upošteva mladoletnikovo pripravljenost za sodelovanje.

(4) Navodila in prepovedi smejo trajati najdlje šest mesecev.

(5) Sodišče lahko navodila in prepovedi med izvrševanjem spremeni ali odpravi, če bo s tem boljše dosežen namen vzgojnih ukrepov.

(6) V okviru navodila iz 2. točke drugega odstavka tega člena sme sodišče določiti mladoletniku opravljanje del do največ štiridesetih ur v obdobju treh mesecev, in sicer tako, da ni moteno mladoletnikovo šolanje ali njegova zaposlitev.

(7) Navodila iz 1., 2. in 5. točke drugega odstavka tega člena pripravijo in njihovo izvajanje vodijo pooblaščen organi socialnega varstva, pri njihovem izvrševanju pa sodeluje sodnik tako, da najmanj enkrat mesečno pri pooblaščenem organu socialnega skrbstva preveri izvajanje navodil ter na podlagi mesečnih poročil o izvrševanju izrečenega vzgojnega ukrepa odloči, ali se izvajanje vzgojnega ukrepa ustavi ali spremeni.

(8) Spoštovanje navodil in prepovedi iz 3. točke in prepovedi iz 4. točke drugega odstavka tega člena nadzoruje policija. Če policija ugotovi, da mladoletnik prepovedi ne izpolnjuje, o tem obvesti sodišče.

(9) Pri izvrševanju navodil iz drugega odstavka tega člena se ne sme prizadeti mladoletnikovo osebno dostojanstvo.

(10) Če mladoletnik navodil ali prepovedi ne izpolnjuje, jih lahko sodišče nadomesti z izrekom vzgojnega ukrepa nadzorstva. Sodišče na to mladoletnika opozori, ko izreče navodila ali prepoved.

Nadzorstvo

37. člen

(1) Če mladoletnik potrebuje strokovno pomoč in nadzorstvo in je potrebno trajneje vplivati na njegovo vzgojo, prevzgojo in pravilen razvoj, mu sodišče izreče nadzorstvo staršev, posvojiteljev, rejnika ali skrbnika, ali organa socialnega varstva.

(2) Nadzorstvo staršev se izreče, če imajo starši, posvojitelji, rejnik ali skrbnik možnost izvrševati tako nadzorstvo.

(3) Če starši, posvojitelji, rejnik ali skrbnik nimajo take možnosti, se mladoletniku izreče nadzorstvo organa socialnega varstva.

(4) Nadzorstvo po določbi drugega ali tretjega odstavka tega člena sme trajati najdlje eno leto; po šestih mesecih izvrševanja tega ukrepa pa lahko sodišče po uradni dolžnosti ali na predlog pooblaščenega organa socialnega varstva ustavi njegovo izvrševanje, če ugotovi, da je namen takega ukrepa že dosežen.

(5) Med izvrševanjem tega ukrepa ostane mladoletnik pri svojih starših, posvojiteljih, rejniku ali skrbniku.

Globa **39. člen**

(1) Starejšemu mladoletniku se izjemoma lahko izreče globa tedaj, če je v času storitve prekrška glede na svojo duševno razvitost mogel razumeti pomen prekrška, če so podani drugi pogoji za odgovornost za prekršek po določbah tega zakona, in če jo je po svojih premoženjskih razmerah zmožen plačati.

(2) Starejšemu mladoletniku sme sodišče izreči globo le zaradi hujših posledic prekrška ali večje stopnje odgovornosti za prekršek, če ne bi bilo upravičeno uporabiti vzgojni ukrep.

(3) Če starejši mladoletnik ne plača izrečene globe, se mu ne izreče uklonilni zapor.

Zastaranje pregona **42. člen**

(1) Postopek o prekršku ni dopusten, če pretečeta dve leti od dneva, ko je bil prekršek storjen. Če je prekršek storjen na področju varstva konkurence, postopek o prekršku ni dopusten, če preteče pet let od dneva, ko je bil prekršek storjen. Postopka o prekršku zoper varnost cestnega prometa, ki je bil ugotovljen s tehničnimi sredstvi in storilec s kršitvijo ni bil seznanjen, ni dopustno začeti, če od dneva storitve prekrška preteče več kot 30 dni.

(2) Zastaranje ne teče v času, ko se po zakonu postopek o prekršku ne sme začeti ali nadaljevati.

(3) Zastaranje pretrga vsako dejanje organa, pristojnega za postopek, ki meri na pregon storilca prekrška. Po vsakem pretrganju začne teči zastaranje znova, vendar pa postopek o prekršku v nobenem primeru ni več mogoč, ko poteče dvakrat toliko časa, kolikor ga zahteva zakon za zastaranje postopka o prekršku.

(4) Zastaranje se pretrga tudi, če stori storilec v času, ko teče zastaralni rok, enako hud ali hujši istovrstni prekršek.

Daljši rok za zastaranje **43. člen**

Z zakonom, ki določa prekršek, se lahko predpiše za prekrške iz šestega odstavka 17. člena tega zakona tudi daljši rok za zastaranje postopka o prekršku, kakor je predpisan s tem zakonom, vendar ne daljši od treh let.

Uporaba posebnih določb **48.b člen**

(1) S tem poglavjem se prenaša v pravni red Republike Slovenije Direktiva 2011/82/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o lažji čezmejni izmenjavi informacij o prometnih prekrških, povezanih z varnostjo v cestnem prometu (UL L

št. 288 z dne 5. 11. 2011, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2011/82/EU) v delu, ki ureja postopek s pisnim obvestilom o prekršku.

(2) Določbe tega poglavja se uporabljajo v postopku o prekršku zoper varnost cestnega prometa, če gre za kršitve iz 2. v zvezi s 3. členom Direktive 2011/82/EU (prekoračitev najvišje dovoljene hitrosti, neuporaba varnostnega pasu, vožnja skozi rdečo luč, vožnja pod vplivom alkohola, vožnja pod vplivom drog, psihoaktivnih zdravil in drugih psihoaktivnih snovi, vožnja brez zaščitne čelade, nedovoljena uporaba prepovedanega prometnega pasu in nedovoljena uporaba prenosnega telefona ali druge komunikacijske naprave med vožnjo), kot so natančneje opredeljene v zakonu, ki ureja pravila cestnega prometa, in pod naslednjimi pogoji:

- če je bil prekršek storjen z motornim vozilom, ki je registrirano v drugi državi članici Evropske unije, za katero je Direktiva 2011/82/EU zavezujoča,
- če na kraju storitve prekrška ni bilo mogoče ugotoviti storilca prekrška, pridobiti njegovo izjavo o prekršku oziroma storilcu izdati in vročiti odločbo o prekršku in
- če storilec prekrška nima stalnega ali začasnega prebivališča na ozemlju Republike Slovenije.

(3) V zadevah iz prejšnjega odstavka se čezmejna izmenjava podatkov iz evidence registriranih vozil, ki je potrebna za preiskovanje kršitve varnosti cestnega prometa, opravlja preko nacionalne kontaktne točke, ki jo določa zakon, ki ureja dostop do zbirk podatkov o motornih vozilih.

(4) Glede vprašanj, ki niso posebej urejena v tem poglavju, se v postopkih iz tega člena uporabljajo druge določbe tega zakona.

Hitri postopek

52. člen

(1) O prekrških se odloča po hitrem postopku, razen v primerih, ko ta zakon določa drugače.

(2) Hitri postopek ni dovoljen:

- če predlagatelj rednega sodnega postopka glede na naravo kršitve oceni, da so podani pogoji za izrek stranske sankcije po tem zakonu;
- če je predpisana stranska sankcija prepovedi vožnje motornega vozila;
- če je predpisana stranska sankcija izločitve iz postopka javnega naročanja;
- proti mladoletnim storilcem prekrškov;
- za prekrške s področja obrambnih dolžnosti in za prekrške s področja nezdržljivosti javnih funkcij s pridobitno dejavnostjo;
- za prekrške zoper varnost cestnega prometa, za katere je predpisana stranska sankcija kazenskih točk v številu, zaradi katerega se po zakonu storilcu izreče prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja;
- za prekrške s področja političnih strank ter volilne in referendumске kampanje, za nadzor katerih je pristojno Računsko sodišče Republike Slovenije.

(3) V hitrem postopku se storilcu izreče globa v znesku, v katerem je predpisana, če je predpisana v razponu, pa se izreče najnižja predpisana mera globe, če z zakonom ni določeno drugače.

Pisna odločba

56. člen

(1) Pisna odločba o prekršku se izda v naslednjih primerih:

- če predpis, ki določa prekršek, poleg globe predpisuje obvezen odvzem predmetov;

- če je treba odvzeti premoženjsko korist;
- če prekrškovni organ namesto globe izreče opomin;
- če prekrškovni organ izreče globo, ki je višja od najnižje predpisane mere globe (tretji odstavek 52. člena);
- če je za prekrške s področja davkov, trošarin in carin ter javnega naročanja predpisana globa v večkratniku ali v odstotku od davka, trošarine ali carine, ki bi jo bilo treba plačati, ali od vrednosti predmeta oziroma naročila, v zvezi s katerim je bil storjen prekršek;
- za prekrške s področja varstva konkurence, deviznega poslovanja in bančništva;
- v primeru kršitev iz šestega odstavka 17. člena tega zakona;
- v drugih primerih, ko niso podani pogoji za izdajo plačilnega naloga.

(2) Pisna odločba o prekršku mora imeti uvod, izrek, obrazložitev, pravni pouk ter številko, datum, podpis pooblaščenega uradne osebe in uradni pečat prekrškovnega organa, ki jo je izdal.

(3) Uvod odločbe o prekršku obsega naziv prekrškovnega organa, ki jo je izdal, osebno ime uradne osebe, ki je izdala odločbo o prekršku, osebno ime kršitelja in morebitnega zagovornika, firmo oziroma naziv in sedež pravne osebe ter označbo prekrška, ki je predmet postopka.

(4) Izrek odločbe o prekršku mora obsegati: osebne podatke kršitelja (osebno ime, EMŠO, če je fizična oseba tujec, pa njene rojstne podatke, državljanstvo, stalno oziroma začasno prebivališče, za odgovorno osebo tudi zaposlitev, za pravno osebo pa naziv in sedež ter matično številko, če so bile izrečene kazenske točke ali gre za kršitev, ki je povezana z veljavnostjo vozniškega dovoljenja, pa tudi številko izdanega vozniškega dovoljenja, navedbo organa, ki je izdal dovoljenje in datuma izdaje), če teh podatkov ni, pa podatke o kršitelju, ki so bili navedeni oziroma ugotovljeni v postopku, kratek opis dejanja, s katerim je storjen prekršek (kraj in čas storitve, način storitve, ter odločilne okoliščine), izrek, da je kršitelj odgovoren za prekršek, ki ga je storil, pravno opredelitev prekrška z navedbo predpisa, ki določa prekršek, s številčno označbo njegovega člena, znesek globe in stroškov postopka ter rok za njihovo plačilo, morebitne izrečene stranske sankcije, odločitev o odvzemu premoženjske koristi in opozorila o pravici do plačila globe in stroškov postopka na obroke, o uklonilnem zaporu, če globa ne bo pravočasno plačana, oziroma da se bodo neplačana globa in stroški postopka prisilno izterjali, ter o možnosti nadomestitve uklonilnega zapora oziroma plačila z opravo določenih nalog.

(5) V obrazložitvi odločbe o prekršku je treba kratko navesti izjavo kršitelja o dejanju ter dejstva in dokaze, na katere je prekrškovni organ oprl odločitev.

(6) Pravni pouk obsega pouk o pravici do pravnega sredstva, roku in načinu vložitve ter navedbo prekrškovnega organa, pri katerem se pravno sredstvo vloži.

(7) Pisna odločba o prekršku se vroči kršitelju in drugim osebam, ki imajo pravico do zahteve za sodno varstvo.

Plačilni nalog

57. člen

(1) Plačilni nalog se izda, če pooblaščen uradna oseba prekrškovnega organa prekršek osebno zazna, ali ga ugotovi z uporabo ustreznih tehničnih sredstev ali naprav. Plačilni nalog se kršitelju, če je ta navzoč, vroči takoj na kraju prekrška. Ob vročitvi plačilnega naloga se kršitelju hkrati ustno predstavi storjeni prekršek in dokaze, kar se zaznamuje na plačilnem nalogu.

(2) Plačilni nalog se izda tudi, če pooblaščen uradna oseba prekršek ugotovi na podlagi obvestil in dokazov, zbranih neposredno po kršitvi, na kraju, kjer je bil prekršek storjen. Pred izdajo in vročitvijo takega plačilnega naloga mora kršitelju omogočiti, da se osebno izjavi o prekršku po določbah 55. člena tega zakona, plačilni nalog pa mora vsebovati tudi kratek opis prekrška in kratek povzetek izjave kršitelja o prekršku.

(3) Plačilni nalog, ki velja kot pisna odločba o prekršku, vsebuje: osebno ime in naslov, EMŠO, če je fizična oseba tujec, pa datum rojstva, državljanstvo, stalno oziroma začasno prebivališče, za odgovorno osebo tudi zaposlitev, za pravno osebo pa naziv in sedež ter matično številko, kraj in čas storitve prekrška, pravno opredelitev prekrška, znesek globe in stroškov postopka ter rok za njihovo plačilo, opozorilo o pravici do plačila globe in stroškov postopka na obroke, da bodo izrečeni globa in stroški postopka, ki ne bodo pravočasno plačani, prisilno izterjani, lahko pa tudi druge podatke v skladu s predpisi. Plačilni nalog, izdan za prekrške zoper varnost cestnega prometa, mora vsebovati tudi število izrečenih kazenskih točk v cestnem prometu, navedbo vrste voznika in kategorijo vozila, s katerim je bil storjen prekršek, če so bile izrečene kazenske točke ali gre za kršitev, ki je povezana z veljavnostjo vozniškega dovoljenja, pa tudi številko izdanega vozniškega dovoljenja, navedbo organa, ki je izdal dovoljenje in datuma izdaje, če teh podatkov ni, pa tiste, ki so bili ugotovljeni v postopku. Pravni pouk obsega pouk o pravici do pravnega sredstva, roku in načinu vložitve ter navedbo prekrškovnega organa, pri katerem se pravno sredstvo vloži.

(4) Če kršitelju plačilnega naloga ni mogoče izdati in vročiti takoj na kraju prekrška, se mu ga vroči po določbah zakona, ki ureja splošni upravni postopek. V tem primeru se kršitelju hkrati s plačilnim nalogom iz prvega odstavka tega člena vroči tudi kratek opis dejanskega stanja prekrška z navedbo dokazov, če ta ni že naveden v plačilnem nalogu.

(5) Če je zoper plačilni nalog vložena zahteva za sodno varstvo, mora prekrškovni organ sodišču posredovati tudi kratek opis dejanskega stanja prekrška z navedbo dokazov, če ta ni že naveden v plačilnem nalogu.

(6) V postopku, ki se konča z izdajo plačilnega naloga po določbah tega člena, se plačajo stroški postopka, določeni v 143. členu tega zakona, razen potnih stroškov uradnih oseb in sodne takse.

(7) Kršitelj, ki bi se lahko z odhodom zaradi prebivanja v tujini izognil plačilu globe, mora plačati globo takoj na kraju prekrška. O plačani globi se izda potrdilo. Če kršitelj globe ne plača, pooblaščen uradna oseba prekrškovnega organa izvede vse potrebne ukrepe za zavarovanje izvršitve po tem zakonu.

(8) Za kršitev predpisov o ustavitvi in parkiranju vozil se ob ugotovitvi prekrška, o katerem kršitelja ni bilo mogoče seznaniti na kraju prekrška, na primernem mestu pritrdi na vozilo obvestilo o prekršku, ki vsebuje kraj in čas storitve, registrsko številko vozila, pravno opredelitev prekrška, višino za prekršek predpisane globe in naslednje pouke:

- pravici do plačila polovice predpisane globe v osmih dneh od dneva izdaje obvestila, z opisom načina plačila globe,
- da se bo ob pravočasnem plačilu globe štelo, da je bil plačniku izdan plačilni nalog za prekršek, ki je označen na obvestilu, in da je ta postal pravnomočen, ker se je plačnik odpovedal ugovoru zoper plačilni nalog iz 57.b člena tega zakona in zahtevi za sodno varstvo,
- da v primeru pravočasnega plačila globe stroški postopka ne bodo zaračunani, da prekršek ne bo vpisan v evidenco o prekrških in da bo postopek zaradi prekrška s pravočasnim plačilom globe končan, ter

- da morebitno neplačilo globe nima pravnih posledic in da se bo v takem primeru po poteku roka za plačilo postopek zaradi prekrška nadaljeval zoper lastnika ali imetnika pravice uporabe vozila z izdajo plačilnega naloga po določbah tega zakona.

Plačilo izrečene globe in stroškov postopka

57.c člen

(1) Kršitelj, ki ne vloži zahteve za sodno varstvo zoper odločbo o prekršku oziroma plačilni nalog, plača samo polovico izrečene globe, če jo plača v osmih dneh po pravnomočnosti. Če plača pred pravnomočnostjo, zahteva za sodno varstvo zoper odločbo o prekršku oziroma plačilni nalog ali ugovor zoper plačilni nalog po prejšnjem členu ni dovoljen, razen če je v skladu z določbami tega zakona globo moral plačati pred pravnomočnostjo.

(2) Kršitelj, ki ne plača polovičnega zneska globe po prejšnjem odstavku, mora plačati celoten znesek globe v roku, ki je določen v odločbi oziroma plačilnem nalogu.

(3) Pouk o pravici do plačila polovične globe in glede nedovoljenosti zahteve za sodno varstvo iz prvega odstavka ter o obveznosti plačila iz drugega odstavka tega člena je del pouka o pravici do pravnega sredstva na odločbi oziroma plačilnem nalogu.

(4) Pod pogoji in v skladu s predpisi, ki urejajo finančno poslovanje organa, pristojnega za postopek o prekršku, lahko kršitelj plača globo, stroške postopka in stroške negotovinskega plačila tudi z negotovinskim plačilnim sredstvom. Pouk o možnosti takega načina plačila je sestavni del pravnega pouka.

(5) Določbe prvega do tretjega odstavka tega člena se ne uporabljajo za prekrške s področja varstva konkurence.

Smiselna uporaba zakona

58. člen

(1) Če v tem ali drugem zakonu ni drugače določeno, se v hitrem postopku glede pristojnosti, zastopanja, jezika v postopku, vlog, vabil, zapisnikov, odločb, pregledovanja in prepisovanja spisov, rokov in narokov, vročanja in izločitve uradnih oseb smiselno uporabljajo določila zakona o splošnem upravnem postopku.

(2) Za osebno in hišno preiskavo, zaseg in preiskavo elektronskih in z njimi povezanih naprav ter nosilcev elektronskih podatkov, zaseg in odvzem predmetov, privedbo, pridržanje in varščino, zastopanje tuje pravne osebe, postopek zoper pravno in odgovorno osebo, pravice oškodovanca v postopku, združitve in izločitve postopka, prekinitve in ustavitve postopka ter stroške postopka se smiselno uporabljajo določbe tega zakona o rednem sodnem postopku, kolikor ni s tem zakonom drugače določeno.

(3) Hišno preiskavo sme odrediti le sodišče. Pri izvedbi hišne preiskave, ki se opravlja na podlagi predloga prekrškovnega organa, sme aktivno sodelovati tudi pooblaščen uradna oseba prekrškovnega organa, ki je predlagal hišno preiskavo.

Pravica do zahteve za sodno varstvo

59. člen

(1) Zoper odločbo o prekršku, ki jo je na prvi stopnji izdal prekrškovni organ po hitrem postopku, se lahko vloži zahteva za sodno varstvo. Zahtevo lahko vloži oseba, ki ji je bila izrečena sankcija, njen zakoniti zastopnik oziroma zagovornik ter lastnik odvzetih predmetov.

(2) Zahteva za sodno varstvo iz prejšnjega odstavka zadrži izvršitev odločbe o prekršku.

(3) Kolikor v tem poglavju ni drugače določeno, se v postopku z zahtevo za sodno varstvo smiselno uporabljajo določbe pritožbenega postopka v rednem sodnem postopku.

(4) V postopku z zahtevo za sodno varstvo ni mogoče izdati sodbe brez obrazložitve.

Smiselna uporaba določb zakona o kazenskem postopku

67. člen

(1) Kolikor s tem zakonom ni drugače določeno, se v rednem postopku smiselno uporabljajo določbe zakona o kazenskem postopku o:

- jeziku v postopku,
- vlogah in zapisnikih,
- rokih,
- zaslišanju obdolženca,
- zasliševanju prič,
- izvedenstvu,
- hišni in osebni preiskavi,
- zasegu in preiskavi elektronskih in z njimi povezanih naprav ter nosilcev elektronskih podatkov, razen če gre za poseg v tajnost pisem in drugih občil,
- zasegu in odvzemu predmetov,
- glavni obravnavi v skrajšanem postopku pred okrajnim sodiščem,
- hrambi in upravljanju zaseženih predmetov in začasnem zavarovanju zahtevka za odvzem premoženjske koristi,
- prenosu krajevne pristojnosti.

(2) V rednem sodnem postopku se glede vročanja pisanj smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek.

Varščina

113. člen

(1) Če se začne postopek o prekršku zoper obdolženca, ki nima stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji, pa bi rad pred koncem postopka zapustil Republiko Slovenijo, ali če začasno prebiva v tujini, kakor tudi, ko se je bati, da bi se lahko z begom izognil odgovornosti za prekršek, sme sodnik na njegov predlog odločiti, da položi osebno ali kdo drug zanj varščino.

(2) Če je potrebno, zahteva sodnik od obdolženca, naj določi svojega pooblaščenca ali pooblaščenca za vročitve.

(3) Varščine ni mogoče določiti, preden obdolženec ni zaslišan.

(4) Varščina se vselej glasi na denarni znesek, ki se določi glede na težo prekrška, višino povzročene škode, osebne in družinske razmere obdolženca ter glede na premoženjske razmere tistega, ki jo daje. Varščina se lahko položi v gotovini, vrednostnih papirjih, dragocenostih ali v drugih premičnih stvareh večje vrednosti, ki jih je lahko vnovčiti ali hraniti.

(5) Če je postopek z odločbo ustavljen, se položena varščina vrne.

(6) Če obdolženec pobegne ali se brez opravičenega razloga ne odzove vabilu, sodišče odloči, da gre varščina v proračun Republike Slovenije.

(7) Če storilec prekrška po pravnomočnosti sodbe o prekršku ne plača izrečene globe, ali ne poravnava povzročene škode ali stroškov postopka, se iz položene varščine

poravnajo globa, ugotovljena škoda, pridobljena premoženjska korist in stroški postopka, presežek pa se vrne.

(8) O položitvi varščine in njeni vrnitvi izda sodnik poseben sklep.

Vrnitev začasno odvzetega voznškega dovoljenja

113.d člen

(1) Obdolžencu se začasno odvzeto voznško dovoljenje na njegov predlog lahko vrne pred pravnomočnim zaključkom postopka o prekršku oziroma pred izvršitvijo sklepa o prenehanju veljavnosti voznškega dovoljenja. Predlog se do pravnomočnosti odločitve o obdolžilnem predlogu lahko vloži pri sodišču, ki je izdalo sklep o začasnem odvzemu voznškega dovoljenja, po pravnomočnosti pa pri sodišču, ki je pristojno za izdajo sklepa o prenehanju veljavnosti voznškega dovoljenja. Predlogu mora biti priloženo zdravniško spričevalo o opravljenem kontrolnem zdravstvenem pregledu po zakonu o voznikih, sicer se predlog zavrže.

(2) Sodišče ugotovi predlogu za vrnitev začasno odvzetega voznškega dovoljenja, če na podlagi predloženega zdravniškega spričevala iz prejšnjega odstavka, narave in pomena očitane kršitve, osebnosti obdolženca, njegovega prejšnjega življenja in drugih okoliščin oceni, da začasen odvzem ni neizogibno potreben za varnost cestnega prometa. Za razjasnitev teh okoliščin lahko sodišče pridobi pisno izjavo obdolženca ali ga zasliši ter izvede druge dokaze, potrebne za odločitev o predlogu.

(3) Zoper sklep, s katerim se ugotovi predlogu za vrnitev začasno odvzetega voznškega dovoljenja, ni pritožbe, sklep, s katerim se predlog zavrže ali zavrne, pa se lahko izpodbija samo v pritožbi zoper sodbo o obdolžilnem predlogu, če je ta pravnomočna, pa v pritožbi zoper sklep o prenehanju veljavnosti voznškega dovoljenja.

(4) Sodišče odloči o vrnitvi začasno odvzetega voznškega dovoljenja po uradni dolžnosti, če ugotovi, da ni več pogojev za odvzem.

(5) Sklep o vrnitvi začasno odvzetega voznškega dovoljenja se vroči tudi organu, ki vodi evidenco izdanih voznških dovoljenj v kraju sedeža sodišča, pristojnega za izrek prenehanja veljavnosti voznškega dovoljenja po tem zakonu.

Sodba, s katero se obdolženec spozna za odgovornega

138. člen

(1) S sodbo o prekršku, s katero se obdolženec spozna za odgovornega, se izreče:

- za kateri prekršek oziroma prekrške se obdolžencu izreka sankcija, dejanski stan prekrška in predpis o prekršku;
- sankcija, ki se izreče obdolžencu, oziroma odločitev, da se sankcija odpusti;
- sankcije za posamezne prekrške ter enotna sankcija, če gre za stek prekrškov;
- odločitev o odvzemu premoženjske koristi;
- odločitev o vštetju pridržanja in pripora;
- odločitev o stroških postopka;
- odločitev o premoženjskopravnem zahtevku.

(2) V sodbi o prekršku se določi rok, v katerem je treba plačati globo in stroške postopka; navede se tudi opozorilo o pravici do plačila globe in stroškov postopka na obroke, o uklonilnem zaporu, oziroma da se bodo neplačana globa in stroški postopka prisilno izterjali, o možnosti nadomestitve uklonilnega zapora oziroma plačila z opravo določenih nalog.

(3) Če je izrečen odvzem predmetov, je treba v sodbi o prekršku oziroma v sklepu iz tretjega odstavka prejšnjega člena tudi določiti, kako je treba ravnati z odvzetimi predmeti. Če odvzem predmetov ne obsega tistih predmetov, ki so bili zaseženi po 123. členu tega zakona, je treba v sodbi o prekršku odrediti, naj se ti predmeti vrnejo glede na okoliščine zadeve lastniku ali tistemu, ki so mu bili odvzeti.

Kdo plača stroške postopka

144. člen

(1) Stroške postopka plača tisti, ki mu je bila izrečena sankcija za prekršek.

(2) Če je tekel postopek zaradi več prekrškov, tisti, ki mu je bila izrečena sankcija, ne trpi stroškov za tiste prekrške, glede katerih je bil postopek ustavljen, če se dajo ti stroški izločiti iz skupnih stroškov.

(3) Če je z isto odločbo izrečena sankcija več obdolžencem, se določi, kolikšen del stroškov plača vsak izmed njih, če tega ni mogoče določiti, plačajo vsi obdolženci nerazdelno plačilo stroškov postopka. Plačilo sodne takse se določi za vsakega obdolženca posebej.

(4) Stroški postopka, ki je bil ustavljen, bremenijo proračun.

(5) Sodišče, ki vodi postopek o prekršku, sme oprostiti obdolženca, ki mu je bila izrečena sankcija, povrnitve stroškov postopka iz prvega odstavka 143. člena tega zakona, razen nagrade in potrebnih izdatkov zagovornika, če bi bilo zaradi plačila stroškov ogroženo njegovo vzdrževanje ali vzdrževanje tistih, ki jih je dolžan preživljati.

(6) Kdor vedoma vloži krivo prijavo o prekršku, plača stroške postopka.

Pravica do povrnitve škode

193. člen

(1) Komur je bila v postopku o prekršku izrečena sankcija, ima pravico do povrnitve škode, ki jo je utrpel zaradi neopravičenega izreka sankcije, če je bila pravnomočna odločba oziroma sodba ali sklep o prekršku spremenjena, odpravljena ali razveljavljena in postopek zoper njega pravnomočno ustavljen zato, ker je bilo ugotovljeno, da dejanje ni prekršek, ali pa zato, ker so bili podani razlogi, ki izključujejo storilčevo odgovornost za prekršek. Pravico do povrnitve škode ima tudi tisti, ki je neupravičeno plačal globo ali stroške postopka oziroma zoper katerega je bila odločba izvršena pred pravnomočnostjo.

(2) Pravice do povrnitve škode iz prejšnjega odstavka nima tisti, ki je s svojim krivim priznanjem ali kako drugače povzročil izrek sankcije, razen če je bil v to prisiljen.

(3) Pri izreku sankcije za prekršek v steku se pravica do povrnitve škode lahko nanaša na posamezne prekrške, glede katerih so izpolnjeni pogoji za priznanje odškodnine.

(4) Pravica do povrnitve škode zastara v treh letih od dneva, ko je postala sodba o ustavitvi postopka pravnomočna.

(5) Tožba za povrnitev škode se vloži zoper Republiko Slovenijo ali zoper samoupravno lokalno skupnost.

(6) Pred vložitvijo tožbe za povrnitev škode zoper Republiko Slovenijo mora oškodovanec vložiti zahtevo na državno pravobranilstvo, da se z njim sporazume o obstoju škode ter o vrsti in višini odškodnine. Če državno pravobranilstvo in oškodovanec ne dosežeta sporazuma v treh mesecih od vložitve zahteve, lahko oškodovanec pri pristojnem sodišču vloži tožbo za povrnitev škode. Če je bil dosežen sporazum le glede dela zahtevka, sme vložiti tožbo glede ostanka.

(7) Pred vložitvijo tožbe za povrnitev škode zoper samoupravno lokalno skupnost mora oškodovanec vložiti zahtevo na samoupravno lokalno skupnost, da se z njim sporazume o obstoju škode ter o vrsti in višini odškodnine. Če zakoniti zastopnik samoupravne lokalne skupnosti in oškodovanec ne dosežeta sporazuma v treh mesecih od vložitve zahteve, lahko oškodovanec pri pristojnem sodišču vloži tožbo za povrnitev škode. Če je bil dosežen sporazum le glede dela zahtevka, sme vložiti tožbo glede ostanka.

(8) Zahteva iz prejšnjega odstavka in tožba zoper samoupravno lokalno skupnost se vložita:

- zoper samoupravno lokalno skupnost, katere predpis je bil kršen, če je prekršek predpisan z odlokom samoupravne lokalne skupnosti, ali
- zoper samoupravno lokalno skupnost, katere prekrškovni organ je pravnomočno izrekel sankcijo, če je za odločanje o prekrških pooblaščen z zakonom.

(9) Dokler pred državnim pravobranilstvom oziroma zakonitim zastopnikom samoupravne lokalne skupnosti traja postopek iz šestega oziroma sedmega odstavka tega člena, ne teče zastaranje pravice do povrnitve škode iz četrtega odstavka tega člena.

Izvrševanje

202. člen

(1) Globo, odvzem premoženjske koristi s plačilom denarnega zneska in plačilo stroškov postopka, izrečenih z odločbo o prekršku prekršovnega organa, in stroškov postopka, izrečenih s sodbo oziroma sklepom sodišča, če je zahteva za sodno varstvo zavrnjena ali zavržena, izvrši pristojni davčni organ po določbah zakona, ki ureja davčno izvršbo, na predlog prekršovnega organa, ki je izdal odločbo o prekršku. Enako se izvrši globa, odvzem premoženjske koristi s plačilom denarnega zneska, izrečena z odločbo prekršovnega organa, ki jo je sodišče spremenilo na podlagi zahteve za sodno varstvo, ter stroški postopka, izrečeni s sodbo ali sklepom sodišča.

(2) Za izvrševanje drugih stranskih sankcij, izrečenih z odločbo o prekršku prekršovnega organa, se uporabljajo določbe zakona o izvrševanju kazenskih sankcij, če zakon ne določa drugače.

(3) Predmete, odvzete v postopku o prekršku z odločbo prekršovnega organa ali s sodbo sodišča, proda pristojni davčni organ po določbah zakona, ki ureja davčno izvršbo, če z zakonom ni določeno drugače. Denar, ki se dobi s prodajo odvzetih predmetov, je prihodek države.

(4) Globo, odvzem premoženjske koristi s plačilom denarnega zneska in plačilo stroškov postopka, izrečenih s sodbo oziroma sklepom, izvrši na predlog okrajnega sodišča, pristojni davčni organ po določbah zakona, ki ureja davčno izvršbo.

(5) Vzgojne ukrepe, stranske sankcije kazenskih točk v cestnem prometu, prepovedi vožnje motornega vozila, izgona tujca iz države, odvzema predmetov, izločitve iz postopkov javnega naročanja in odvzem premoženjske koristi, ki so bili izrečeni s sodbo ali sklepom o prekršku, izvrši okrajno sodišče, ki je odločalo o prekršku na prvi stopnji, po določbah zakona, ki ureja izvrševanje kazenskih sankcij, če z zakonom ni določeno drugače.

(6) Izgubo ali omejitev pravice do sredstev iz proračuna Republike Slovenije in proračunov samoupravnih lokalnih skupnosti izvrši na poziv sodišča, ki je na prvi stopnji izdalo odločbo o prekršku, organ, ki je pristojen za dodelitev sredstev iz proračuna Republike Slovenije oziroma proračuna samoupravne lokalne skupnosti. Navedeno sodišče mora o izreku sankcije iz tega odstavka obvestiti organ, pristojen za njeno izvršitev, v petih dneh od pravnomočnosti odločbe, s katero je ta sankcija izrečena.

(7) Sklep o prenehanju veljavnosti voziškega dovoljenja, o določitvi uklonilnega zapora in o nadomestitvi globe z opravo določene naloge v splošno korist ali korist samoupravne lokalne skupnosti izvrši okrajno sodišče, ki je po tem zakonu pristojno za določitev uklonilnega zapora, po določbah zakona, ki ureja izvrševanje kazenskih sankcij, če z zakonom ni določeno drugače.

(8) Za osebe, ki prestajajo uklonilni zapor, se smiselno uporabljajo določbe zakona o izvrševanju kazenskih sankcij o izvrševanju kazni zapora.

(9) Sodišče izda poziv za izvrševanje uklonilnega zapora potem, ko ugotovi, da je bil storilec odpuščen iz izvrševanja uklonilnega zapora, določenega s prej izdanim sklepom o določitvi uklonilnega zapora.

(10) Pristojni davčni organ mora prekrškovni organ in sodišče obvestiti o zaključku postopka izvršitve na podlagi določb tega člena in zakona, ki ureja davčno izvršbo, razen v primerih iz desetega odstavka tega člena.

(11) Z dnem, ko sodišče oziroma prekrškovni organ vloži predlog za prisilno izterjavo po tem zakonu, se na pristojni davčni organ prenese tudi terjatev v korist državnega proračuna.

(12) Globa, izrečena po prvem odstavku 12. člena tega zakona, se ne izvrši.

Nadomestitev globe z nalogami v splošno korist ali korist samoupravne lokalne skupnosti

202.c člen

(1) Če storilec ni predlagal nadomestitve globe z opravo določene naloge v splošno korist ali korist samoupravne lokalne skupnosti v postopku določitve uklonilnega zapora, lahko ta predlog vloži najpozneje tri dni po vročitvi poziva za nastop izvrševanja uklonilnega zapora. Predlog za nadomestitev globe zadrži izvrševanje uklonilnega zapora do pravnomočnosti odločitve sodišča o predlogu storilca. Sodišče mora storilca o pravici iz tega odstavka poučiti v pozivu za nastop izvršitve uklonilnega zapora.

(2) Če predlog ni dovoljen ali je prepozen, ga sodišče zavrže s sklepom, če pa ni utemeljen, ker ni razlogov za nadomestitev globe po tem zakonu, ga s sklepom zavrne. Zoper sklep o zavrnjenju ali zavrnitvi predloga je dopustna pritožba. Višje sodišče mora o pritožbi odločiti v petnajstih dneh od prejema spisa.

(3) Sodišče o navedbah iz predloga za nadomestitev globe z opravo nalog v splošno korist opravi poizvedbe zaradi ugotovitve storilčevega premoženjskega stanja in možnosti za plačilo globe ali drugih dejstev, pomembnih za odločitev o ugovoru. Pri tem lahko zahteva tudi poročilo pristojnega centra za socialno delo o okolju in razmerah, v katerih storilec živi.

(4) Če je predlog utemeljen, sodišče pripravi predlog konkretne naloge in ga pošlje pristojnemu centru za socialno delo ter ga pozove, da na podlagi mreže izvajalcev izbere ustrezno organizacijo. Center za socialno delo pripravi predlog na podlagi razgovora s kandidatom, njegovih osebnih lastnosti in sposobnosti, seznama organizacij in konkretnega dogovora z organizacijo. Center za socialno delo mora najpozneje v 30 dneh sporočiti sodišču organizacijo, ki bo posamezniku omogočila opravljanje nalog. Če se kandidat neopravičeno ne odzove vabilu na razgovor ali se mu izmika, se šteje, da je umaknil predlog za nadomestitev globe, o čemer center za socialno delo obvesti sodišče.

(5) Sodišče ugodi predlogu storilca s sklepom o nadomestitvi globe, s katerim se določijo tudi vrsta, organizacija in trajanje naloge, ki jo mora storilec opraviti. Zoper sklep o nadomestitvi globe ni pritožbe.

Odložitev izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja

202.d člen

(1) Sodišče sme storilcu prekrška, kateremu je s sklepom izreklo prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja, izvršitev te sankcije odložiti pod pogojem, da storilec v času, ki ne sme biti krajši od šest mesecev in ne daljši od 24 mesecev (preizkusna doba), ne stori hujšega prekrška in če v roku, ki ga določi sodišče, izpolni obveznosti, ki jih določi sodišče na podlagi zakona o voznikih in o tem sodišču dostavi dokazilo.

(2) Predlog za odložitev izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja lahko vloži storilec prekrška, ki mu je bilo izrečeno prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja, v 15 dneh od pravnomočnosti oziroma od dneva vročitve pravnomočnega sklepa o prenehanju veljavnosti vozniškega dovoljenja pri sodišču, ki je odločilo o prenehanju veljavnosti vozniškega dovoljenja. Sodišče v sklepu, s katerim je odločilo o prenehanju veljavnosti vozniškega dovoljenja, storilca prekrška pouči o možnosti vložitve predloga za odložitev izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja ter pogojih in roku za vložitev. Vložitev predloga zadrži izvršitev prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja do odločitve o predlogu.

(3) Storilec prekrška mora sodišču s predlogom posredovati tudi zdravniško spričevalo o opravljenem kontrolnem zdravstvenem pregledu po zakonu o voznikih, če ga ni predložil že v postopku za vrnitev začasno odvzetega vozniškega dovoljenja.

(4) Če storilec prekrška ne predloži zdravniškega spričevala iz prejšnjega odstavka, se predlog za odložitev izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja zavrže.

(5) Pri odločanju o odložitvi izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja sodišče upošteva osebnost storilca, njegovo prejšnje življenje, njegovo obnašanje po storjenem prekršku, stopnjo njegove odgovornosti za prekršek, okoliščine, v katerih je storil prekršek, ter na tej podlagi oceni, ali je mogoče pričakovati, da ne bo več ponavljal prekrškov in da bo izpolnil obveznosti po zakonu o voznikih. Za ugotovitev teh okoliščin sodišče lahko razpiše narok, na katerega povabi storilca prekrška. Če storilec na narok ne pride in izostanka ne opraviči, se šteje, da je predlog umaknil. V vabilu na narok je treba storilca poučiti o posledicah neopravičenega izostanka.

(6) V izreku sklepa, s katerim ugodi predlogu za odložitev izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja, mora sodišče navesti čas trajanja preizkusne dobe in obveznosti po tem zakonu in po zakonu o voznikih, ki jih mora storilec prekrška izpolniti, ter rok za predložitev dokazil o izpolnitvi teh obveznosti. V obrazložitvi sklepa mora sodišče navesti razloge za odložitev izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja in za določitev posameznih obveznosti, ki so naložene storilcu. V pravnem pouku mora sodišče storilca posebej poučiti o posledicah, če v roku ne bo izpolnil določenih obveznosti.

(7) Obveznosti iz prejšnjega odstavka sta udeležba v programu dodatnega usposabljanja za varno vožnjo ali udeležba v ustreznem rehabilitacijskem programu po zakonu o voznikih. Sodišče pri določitvi obveznosti upošteva število, naravo in pomen prekrškov vožnje pod vplivom alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, ki so bili podlaga za prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja, ugotovitve in predloge v zdravniškem spričevalu o opravljenem kontrolnem zdravstvenem pregledu in druge okoliščine, ki so pomembne za odpravo vzrokov kršitev pravil cestnega prometa pri storilcu.

(8) V izreku sklepa iz šestega odstavka tega člena sodišče naloži storilcu tudi obveznost, da v roku, ki ni daljši od 15 dni od pravnomočnosti sklepa oziroma prejema

pravnomočnega sklepa, predloži dokazilo o vključitvi v ustrezen program z navedbo imena in naslova izvajalca pooblaščenega po zakonu o voznikih. Po prejemu dokazila sodišče sklep vroči izvajalcu programa, ki je dolžan sodišču posredovati potrdilo o opravljenem programu oziroma obvestilo, če se storilec programa ni udeležil. Če je storilcu določena obveznost udeležbe v programu zdravljenja odvisnosti, sodišče v izreku sklepa določi tudi roke, v katerih je izvajalec dolžan obveščati sodišče o poteku in uspešnosti izvajanja programa.

(9) Zoper sklep o zavrženju ali zavrnitvi predloga za odložitev izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja lahko storilec vloži pritožbo v osmih dneh od dneva vročitve sklepa. Pritožba ne zadrži izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja. O pritožbi odloči višje sodišče s sklepom, ki ga izda v 15 dneh od prejema spisa.

(10) Sklep o odložitvi izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja se vpiše v skupno evidenco kazenskih točk iz 207. člena tega zakona in v evidenco izdanih vozniških dovoljenj.

(11) Zastaranje izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja začne teči po poteku preizkusne dobe.

Dokončna odločitev o prenehanju veljavnosti vozniškega dovoljenja

202.e člen

(1) Če sodišče ugotovi, da storilec v preizkusni dobi ni storil hujšega prekrška in da je izpolnil določene obveznosti, s sklepom odloči, da se izrečena sankcija prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja ne izvrši. Sklep sodišče izda po uradni dolžnosti po izteku enega leta od poteka preizkusne dobe. Zoper ta sklep ni pritožbe.

(2) Sodišče s sklepom prekliče odložitev izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja, če storilec v preizkusni dobi stori hujši prekršek ali v rokih, ki jih določi sodišče, ne izpolnjuje vseh obveznosti iz sklepa o odložitvi izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja. Zoper sklep o preklicu odložitve izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja lahko storilec vloži pritožbo v osmih dneh od dneva vročitve. O pritožbi odloči višje sodišče s sklepom, ki ga izda v 15 dneh od prejema spisa.

(3) Če so bile storilcu za prekršek, ki je bil storjen pred izdajo sklepa o odložitvi prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja, v času od izdaje tega sklepa do poteka preizkusne dobe pravnomočno izrečene kazenske točke v cestnem prometu, predpisane v številu, zaradi katerega se po zakonu izreče prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja, sodišče s sklepom odloči, ali naj se mu prekliče odložitev izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja. Pri odločanju o preklicu sodišče smiselno uporablja določbe prejšnjega odstavka tega člena in petega odstavka 202.d člena tega zakona.

(4) Organ, ki vodi skupno evidenco kazenskih točk, po uradni dolžnosti obvesti pristojno sodišče o naslednjih vpisih za storilca, ki mu je bila odložena izvršitev prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja:

- o vpisu pravnomočne odločbe o hujšem prekršku, ki je bil storjen v času preizkusne dobe, če je bila izdana najpozneje v enem letu po poteku preizkusne dobe;
- o vpisu pravnomočne odločbe, s katero so bile izrečene kazenske točke, predpisane v številu, zaradi katerega se po zakonu storilcu izreče prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja, za prekršek, storjen pred izdajo sklepa o odložitvi prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja, če je bila izdana v času od izdaje tega sklepa do poteka preizkusne dobe.

(5) Za storilca, ki mu je bila odložena izvršitev prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja, se do pravnomočnosti dokončne odločitve sodišča o prenehanju veljavnosti

vozniškega dovoljenja ne uporabljajo določbe tega zakona o izbrisu kazenskih točk zaradi izrečenega prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja. Po pravnomočnosti dokončne odločitve se v skladu s četrnim odstavkom 207. člena tega zakona iz skupne evidence kazenskih točk izbrišejo vse vpisane kazenske točke, razen kazenskih točk, ki so storilcu, kateremu se prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja ne izvrši, izrečene za prekrške, storjene v preizkusni dobi in po preteku preizkusne dobe. Če storilec s temi kazenskimi točkami v času do pravnomočnosti dokončne odločitve sodišča o prenehanju veljavnosti vozniškega dovoljenja doseže število kazenskih točk, zaradi katerega se izreče prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja, mu pristojno sodišče na tej podlagi prekliče odložitev izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja.

Evidence prekrškovnih organov

203. člen

(1) Prekrškovni organi morajo zaradi zagotavljanja izvrševanja pravnih posledic odločb o prekršku, za ugotavljanje prej izrečenih sankcij za prekrške in za izdajanje potrdil o podatkih iz te evidence voditi evidenco o pravnomočnih odločbah o prekrških.

(2) Evidenca iz prvega odstavka mora vsebovati zlasti:

- podatke o storilcu prekrška (osebno ime in EMŠO ter naslov stalnega oziroma začasnega prebivališča za fizično osebo oziroma firmo in sedež ter enotno matično številko za pravno osebo, če je storilec tujec, pa namesto EMŠO njegove rojstne podatke);
- pravno opredelitev prekrška;
- številko in datum izdane odločbe o prekršku ter izrečeno sankcijo.

(3) Način vodenja evidence iz tega člena predpiše minister, pristojen za pravosodje.

Evidence pravnomočnih odločb sodišč

204. člen

(1) Ministrstvo, pristojno za pravosodje, vodi evidenco pravnomočnih sodb oziroma sklepov o prekrških, ki obsega podatke iz drugega odstavka prejšnjega člena. Evidenca pravnomočnih sodb oziroma sklepov o prekrških se vodi zaradi zagotavljanja izvrševanja pravnih posledic sodb in sklepov o prekršku, za ugotavljanje prej izrečenih sankcij za prekrške in za izdajanje potrdil o podatkih iz te evidence.

(2) Način vodenja evidence iz prejšnjega odstavka predpiše minister, pristojen za pravosodje.

Dajanje podatkov iz evidenc o pravnomočnih odločbah o prekrških

204.a člen

(1) Podatki, ki so vpisani v evidence iz 203. in 204. člena tega zakona, se lahko dajejo samo na podlagi pisne prošnje posameznika, na katerega se ti podatki nanašajo, če jih potrebuje za uveljavljanje svojih pravic. Drugim uporabnikom se podatki iz teh evidenc dajejo na podlagi obrazložene pisne zahteve, če imajo za uporabo teh podatkov upravičen, na zakonu utemeljen, interes.

(2) Podatki, ki so vpisani v evidence iz prejšnjega odstavka, se lahko dajejo pisno ali z uporabo informacijske tehnologije tako, da je zagotovljeno njihovo varovanje v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov.

(3) Podatke iz evidence iz 203. člena tega zakona dajejo uporabnikom iz prvega odstavka tega člena prekrškovni organi, podatke iz evidence iz 204. člena tega zakona pa ministrstvo, pristojno za pravosodje. Vloga za dajanje podatkov iz teh evidenc se lahko vloži v pisni obliki pri organu, ki vodi evidenco, ali v elektronski obliki pri ministrstvu, pristojnem za pravosodje, ki zagotavlja sprejem vlog v elektronski obliki in njihovo posredovanje organom, pristojnim za dajanje podatkov iz teh evidenc.

(4) Minister, pristojen za pravosodje, v soglasju z ministrom, pristojnim za javno upravo, podrobneje določi tehnične pogoje za sprejem in posredovanje vloge v elektronski obliki za dajanje podatkov iz evidenc iz 203. in 204. člena tega zakona z uporabo informacijske tehnologije.

(5) Sodiščem in državnim tožilstvom se omogoči brezplačni oddaljeni dostop do podatkov v evidencah o pravnomočnih odločbah o prekrških iz 203. in 204. člena tega zakona. Policiji se omogoči brezplačni oddaljeni dostop do podatkov v evidenci pravnomočnih odločb sodišč iz 204. člena tega zakona in do podatkov v tistih evidencah o pravnomočnih odločbah o prekrških iz 203. člena tega zakona, kadar lahko na podlagi predpisa, ki določa prekrške, postopek o prekršku vodi tudi policija. Način oddaljenega elektronskega dostopa do evidenc in tehnične pogoje za uporabo podatkov določi minister, pristojen za pravosodje, po predhodnem mnenju državnega nadzornega organa za varstvo osebnih podatkov.

Zbirke podatkov, ki jih vodijo organi za postopek o prekrških

206. člen

(1) Zaradi evidence zadev, ki jih obravnavajo, za učinkovito vodenje in preglednost postopkov ter za statistično poročanje vodijo sodišča naslednje zbirke podatkov (določene vpisnike in pomožne knjige):

- vpisnik za zadeve o prekrških na prvi stopnji;
- vpisnik za zadeve o prekrških na drugi stopnji;
- splošni vpisnik;
- vpisnik za zaupne, tajne in strogo tajne zadeve;
- vpisnik za prenehanje veljavnosti vozniških dovoljenj na podlagi doseženega ali preseženega z zakonom določenega števila kazenskih točk na prvi stopnji;
- vpisnik za prenehanje veljavnosti vozniških dovoljenj na podlagi doseženega ali preseženega z zakonom določenega števila kazenskih točk na drugi stopnji;
- druge vpisnike v skladu s sodnim redom;
- seznam odvzetih predmetov;
- evidenco zapadle, neplačane globe, sodne takse, stroškov postopka, odvzete premoženjske koristi in kazni za kršitev postopka ter uklonilnih zaporov.

(2) Za namene iz prejšnjega odstavka vodijo prekrškovni organi naslednje zbirke podatkov (določene vpisnike in pomožne knjige):

- vpisnik za zadeve prekrškov, v katerih se izda plačilni nalog;
- vpisnik za zadeve prekrškov, v katerih se izda odločba o prekršku;
- vpisnik za zadeve, v katerih se vloži obdolžilni predlog;
- seznam odvzetih predmetov;

- evidenco zapadle, neplačane globe, sodne takse, stroškov postopka, odvzete premoženjske koristi in kazni za kršitev postopka ter uklonilnih zaporov.

(3) Zbirke podatkov iz prejšnjega odstavka lahko vsebujejo naslednje osebne podatke:

- obdolženca oziroma storilca: osebno ime, za poročene tudi prejšnji priimek, če je bil spremenjen, datum, kraj in občina rojstva, EMŠO, naslov stalnega prebivališča (stalnega, začasnega), državljanstvo, poklic, zaposlitev, ime in sedež pravne osebe oziroma samostojnega podjetnika posameznika, podatki o vozniškem dovoljenju (številka vozniškega dovoljenja, upravna enota, ki ga je izdala, datum izdaje vozniškega dovoljenja po opravljenem vozniškem izpitu, kategorije motornih vozil, za katere je bilo vozniško dovoljenje izdano),
- predlagatelja, drugih udeležencev v postopku, pošiljateljev vlog oziroma prevzemnikov: osebno ime, naslov prebivališča (stalnega, začasnega), ime in sedež pravne osebe oziroma samostojnega podjetnika posameznika.

(4) Posamezne zbirke podatkov lahko vsebujejo tudi druge podatke, ki niso osebni, in so potrebni za dosego namena iz prvega odstavka tega člena.

(5) Osebni in drugi podatki, ki se vpisujejo v zbirke podatkov, se pridobivajo iz podatkov v spisu, lahko pa tudi iz že obstoječih zbirk podatkov.

(6) Podatke iz evidenc lahko obdelujejo v času pet let po pravnomočnosti odločbe prekrškovni organi, sodišča, državna tožilstva, policija, drugi državni organi v okviru svojih pooblastil, stranke oziroma drugi udeleženci, ki so na podlagi procesnih zakonov upravičeni pregledovati in prepisovati spis v posamezni zadevi, ostali uporabniki pa le, če so za uporabo podatkov pooblaščen z zakonom.

(7) Dokumentarno gradivo, ki nastaja pri delu organov za postopek o prekrških v obliki vpisnikov, se hrani trajno. Dokumentarno gradivo, ki nastaja pri delu organov za postopek o prekrških v obliki določenih pomožnih knjig (seznam odvzetih predmetov, evidenca zapadle, neplačane globe, sodne takse, stroškov postopka, odvzete premoženjske koristi in kazni za kršitev postopka), se hrani pet let. Za hrambo in izločanje dokumentarnega gradiva se do izdaje novega predpisa uporabljajo določbe Pravilnika o notranjem poslovanju organov za postopek o prekrških (Uradni list SRS, št. 18/86, 22/86 – popr. in 16/88 ter Uradni list RS, št. 48/90, 35/98, 17/2000, 7/2001 in 105/2001).

(8) Minister, pristojen za pravosodje, podrobneje predpiše obliko in vsebino posameznih zbirk podatkov (določenih vpisnikov in pomožnih knjig iz prvega in drugega odstavka tega člena) pri organih za postopek o prekrških.

Vodenje skupne evidence kazenskih točk

207. člen

(1) Pri ministrstvu, pristojnem za pravosodje, se vodi skupna evidenca o številu izrečenih kazenskih točk za posamezne storilce prekrškov in pravnomočnih odločbah o prenehanju veljavnosti vozniškega dovoljenja (v nadaljnjem besedilu: evidenca). Evidenca se vodi zaradi evidentiranja in obdelave podatkov o storilcih prekrškov, ki so jim bile za prekrške v cestnem prometu izrečene kazenske točke, in števila izrečenih kazenskih točk, evidentiranja podatkov o tem, katerim voznikom je bilo izrečeno prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja oziroma prepoved uporabe vozniškega dovoljenja na ozemlju Republike Slovenije na podlagi doseženega ali preseženega z zakonom določenega števila kazenskih točk v cestnem prometu.

(2) Ministrstvo, pristojno za pravosodje, je upravljalec evidence.

(3) Ministrstvo, pristojno za pravosodje, obvesti pristojno sodišče o tem, da je storilec prekrška dosegel število kazenskih točk, zaradi katerega se izreče prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja.

(4) Kazenske točke v cestnem prometu se izbrišejo iz evidence po preteku dveh let od pravnomočnosti odločbe, s katero so bile izrečene, če v tem času storilec ne doseže števila kazenskih točk, zaradi katerega se izreče prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja oziroma prepoved uporabe vozniškega dovoljenja na ozemlju Republike Slovenije, oziroma če v roku iz tretjega odstavka 22. člena tega zakona ni bila izdana odločba. Z dnem vpisa sodbe oziroma sklepa o prekršku, s katerim je bilo izrečeno prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja oziroma prepoved uporabe vozniškega dovoljenja na ozemlju Republike Slovenije, se izbrišejo vse do tedaj zbrane kazenske točke. Iz evidence se izbrišejo tudi vse kazenske točke, izrečene s sodbo oziroma sklepom sodišča ali odločbo prekrškovnega organa, ki so bile za prekršek, storjen v času veljavnosti vozniškega dovoljenja, izrečene po prenehanju veljavnosti vozniškega dovoljenja. Izbriše se tudi prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja, izrečeno s sodbo ali sklepom sodišča, ki je bilo vpisano v evidenco po že vpisanem prenehanju veljavnosti istega vozniškega dovoljenja. O izbranih kazenskih točkah, izrečenih po posameznih kategorijah motornih vozil, se obvesti upravna enota, ki je izdala vozniško dovoljenje.

(5) Ministrstvo, pristojno za pravosodje, izbriše kazenske točke iz evidence po uradni dolžnosti takoj, ko izve za dejstvo, ki je podlaga za izbris vseh ali le določenega števila kazenskih točk. Po izbrisu kazenskih točk se izpisi iz evidence in odločbe, ki so podlaga za vpis v evidenco, vložijo v zbirko dokumentarnega gradiva. Izpisi in odločbe se hranijo pet let.

(6) Posameznik, na katerega se podatki iz evidence nanašajo, ima pravico do brezplačnega vpogleda vanje, tako da preko elektronskega dostopa izkaže svojo identiteto z uporabo kvalificiranega digitalnega potrdila, izdanega v skladu s predpisi Republike Slovenije.

(7) Posamezniku, na katerega se podatki nanašajo, se sme na njegovo zahtevo izdati potrdilo s temi podatki, če pa niso vpisani, pa potrdilo o tem dejstvu. V zahtevi se navede, za uveljavljanje katerih pravic ali izpolnjevanje katerih obveznosti je potrdilo potrebno.

(8) Drugim uporabnikom se podatki iz evidence dajejo na podlagi obrazložene pisne zahteve, če imajo za njihovo obdelavo upravičen, na zakonu utemeljen interes. Sodiščem, državnim tožilstvom in policiji se omogoči brezplačni oddaljeni dostop do podatkov v skupni evidenci kazenskih točk.

(9) Podrobnejša merila o vodenju evidence iz prvega odstavka tega člena določi minister, pristojen za pravosodje. Način oddaljenega elektronskega dostopa do evidence ter tehnične pogoje za uporabo podatkov določi minister, pristojen za pravosodje, po predhodnem mnenju državnega nadzornega organa za varstvo osebnih podatkov.

Posebna pristojnost

214. člen

(1) V postopku o prekršku v primerih kršitev davčnih, deviznih, carinskih, trošarinskih, drugih finančnih predpisov ter predpisov s področja integritete in preprečevanja korupcije je za vse zadeve iz pristojnosti okrajnih sodišč z območja posameznega okrožnega sodišča izključno krajevno pristojno tisto okrajno sodišče, ki ima sedež na sedežu okrožnega sodišča.

(2) Okrajno sodišče lahko v skladu z letnim razporedom dela opravlja obravnave ali druga dejanja v postopku tudi v krajih izven sedeža sodišča.

(3) Za določitev uklonilnega zapora in izvrševanje globe, izrečene s sodbo sodišča, je pristojno okrajno sodišče po stalnem ali začasnem prebivališču storilca. Odvzem premoženjske koristi s plačilom denarnega zneska, redovno globo in stroške postopka izvrši sodišče, ki je o prekršku odločilo na prvi stopnji. Če se pristojnost ne da določiti ali če storilec nima stalnega ali začasnega prebivališča v Republiki Sloveniji, je pristojno sodišče, ki je o prekršku odločilo na prvi stopnji. Za izvrševanje sankcij, izrečenih pravnim osebam s sodbo sodišča, je pristojno sodišče, ki je o prekršku odločilo na prvi stopnji.

(4) Za izdajo sklepa o prenehanju veljavnosti vozniškega dovoljenja, sklepa o odložitvi izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja in sklepa o preklicu odložitve izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja je pristojno okrajno sodišče po stalnem ali začasnem prebivališču storilca. Za izdajo sklepa o prepovedi uporabe vozniškega dovoljenja na območju Republike Slovenije je izključno pristojno Okrajno sodišče v Celju.

(5) Za odločanje o zahtevah za sodno varstvo zoper odločbe prekrškovnih organov o prekrških s področja varstva konkurence in s področja javnega naročanja ter za odločanje o prekrških, pri katerih je predpisana stranska sankcija izločitve iz postopkov javnega naročanja, je izključno pristojno Okrajno sodišče v Ljubljani.

(6) Za odločanje v zadevah priznavanja in izvrševanja odločb sodišč in drugih pristojnih organov v državah članicah Evropske unije, s katerimi so izrečene denarne sankcije za prekrške ali za druge kršitve predpisov, in za izvrševanje denarnih in drugih sankcij za prekrške, ki so jih izrekli pristojni organi v Republiki Sloveniji, v državah članicah Evropske unije, je izključno pristojno Okrajno sodišče v Celju.

(7) Za odločanje o prekrških, ki so bili storjeni z motornim vozilom, ki je registrirano v drugi državi članici Evropske unije in ni mogoče ugotoviti, kdo je storilec prekrška, pridobiti njegovo izjavo o prekršku oziroma storilcu odločbo o prekršku ni bilo mogoče izdati in vročiti na kraju storitve prekrška, lastnik, imetnik ali drugače identificirana oseba, za katero obstaja sum, da je storilec prekrška, pa nima stalnega ali začasnega prebivališča na ozemlju Republike Slovenije (48.b člen), je na prvi stopnji izključno pristojno Okrajno sodišče v Celju.

(8) Za odločanje o prekrških s področja političnih strank ter volilne in referendumске kampanje, za nadzor katerih je pristojno Računsko sodišče Republike Slovenije, je izključno pristojno Okrajno sodišče v Ljubljani.

Predlog zakona bo Državnemu zboru Republike Slovenije predlagan po rednem zakonodajnem postopku.